

RAPORT O STANIE GMINY MIASTO GNIEZNO ZA 2024 ROK

Fot. Sebastian Uciński

15 maja 2025 r.

Spis treści

1. Wstęp.....	5
2. Informacje o Mieście	6
3. Budżet i finanse	12
4. Planowanie przestrzenne i architektura.....	13
5. Oświata i sport	21
Wykaz placówek oświatowych i opieki nad dzieckiem do lat 3 prowadzonych przez Miasto	21
Strategia Rozwoju Oświaty Miasta Gniezna na lata 2021-2030.....	23
Wyniki nauczania	24
Najważniejsze remonty i inwestycje w placówkach oświatowych w roku 2024	26
Sport.....	29
Gnieźnieński Ośrodek Sportu i Rekreacji.....	29
Konkursy i stypendia sportowe	32
Wydarzenia	33
Strategia rozwoju sportu w Gnieźnie na lata 2021-2028.....	33
6. Majątek Miasta	35
Informacja o stanie majątku gminy za rok 2024	35
Parkingi miejskie.....	43
Gnieźnieński Rower Miejski	44
Transport	44
Spółki komunalne.....	46
7. Gospodarka mieszkaniami i lokalami użytkowymi	51
Struktura lokali mieszkalnych w komunalnym zasobie Miasta Gniezna	51
Zasób użytkowy Miasta Gniezna.....	51
Lokale użytkowe	51
Powierzchnie reklamowe	53
Targowiska.....	53
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Gniezna na lata 2021-2025.....	55
Postępowanie w stosunku do osób z zadłużeniem.....	56
Lokale z czynszem socjalnym	57

Zasób Mieszkaniowy	58
Zasób Użytkowy	59
8. Ochrona środowiska	61
Gospodarka odpadami	61
Gospodarka ściekowa.....	63
Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Gniezna na lata 2017-2032	64
Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Gniezna w 2024 roku	64
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gniezna	65
Program Ochrony Środowiska dla Miasta Gniezna na lata 2022 – 2030	66
Działalność Zakładu Zieleni Miejskiej.....	69
9. Promocja, Kultura i Turystyka.....	71
Promocja	71
Budżet obywatelski	73
Współpraca zagraniczna	73
Medal okolicznościowy i patronaty honorowe	74
Kultura	75
Miejski Ośrodek Kultury	77
Biblioteka Publiczna Miasta Gniezna	78
Turystyka.....	81
10. Rozwój miasta i gospodarka	84
Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny i Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna	84
Środki zewnętrzne pozyskane na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących	87
Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Gniezna na lata 2023-2030	93
Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej – SUMP	96
11. Sprawy społeczne.....	98
Opieka społeczna	98
GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY MIASTA GNEIŻNA NA LATA 2022 – 2024	100

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2023-2028.....	101
GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2024-2027	102
Opieka zdrowotna.....	103
GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2023 -2025.....	103
PROGRAM POLITYKI SENIORALNEJ DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2022-2025.....	104
MIEJSKIE ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZNE	106
PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA GNIEZNA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DNIA 24 KWIEŃNIA 2003 ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2024	107
12. Infrastruktura komunalna.....	109
13. Bezpieczeństwo.....	122
14. Ochrona zabytków	128
15. Biuro Strefy Płatnego Parkowania	131
16. Sprawozdanie z realizacji uchwał podjętych przez Radę Miasta Gniezna w 2024 roku.....	134

1. Wstęp

Szanowni Państwo,

przekazuję na Państwa ręce Raport o stanie Miasta Gniezna za rok 2024 – dokument podsumowujący kluczowe działania, osiągnięcia i wyzwania. Jest to również okazja do przedstawienia efektów naszej wspólnej pracy.

Rok 2024 był czasem szczególnym, pełnym intensywnych przygotowań do obchodów Jubileuszu 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego – pierwszego króla Polski, koronowanego właśnie w Gnieźnie. To historyczne dziedzictwo stało się impulsem do pogłębionej refleksji nad rolą, jaką Miasto Gniezno odgrywało i nadal odgrywa w dziejach Polski oraz Europy Środkowej. Jubileusz stał się również potężnym bodźcem rozwojowym – inspirującym w szczególności działania promocyjne, które miały na celu godne uczczenie tego wyjątkowego momentu oraz zbudowanie trwałego efektu dla miasta. Podejmowaliśmy współpracę z przedsiębiorcami, przedstawicielami mediów i blogosfery.

Miniony rok to także dalsza, dynamiczna realizacja strategicznych projektów inwestycyjnych w zakresie infrastruktury drogowej, edukacyjnej, komunalnej i społecznej. Inwestycje w zieloną energię, rozwój transportu publicznego, rewitalizację terenów miejskich czy poprawę jakości przestrzeni publicznej – to działania, które realnie wpływają na komfort życia mieszkańców i atrakcyjność Gniezna.

Szczególne znaczenie miało i ma dla nas skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych. Gniezno nie tylko efektywnie sięga po dostępne fundusze krajowe i europejskie, ale również pełni kluczową rolę lidera Stowarzyszenia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). To zaszczyt i zobowiązanie – być miastem kierującym tak istotnym mechanizmem współpracy samorządów w subregionie. Dzięki naszej aktywności i dobrej współpracy z partnerami z powiatu gnieźnieńskiego oraz sąsiednich gmin, możliwe było wypracowanie zintegrowanych projektów o znaczeniu ponadlokalnym, które pozwalają wykorzystać potencjał całego regionu.

Efekty naszej pracy w 2024 roku zawarte są w niniejszym raporcie – jako konkretne liczby, inwestycje i działania, ale także jako dowód na to, że warto konsekwentnie realizować strategię rozwoju opartego na partnerstwie, dialogu i zaangażowaniu lokalnej wspólnoty.

2. Informacje o Mieście

Miasto Gniezno jest gminą miejską, we wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie gnieźnieńskim i jest największym ośrodkiem miejskim Powiatu i Pojezierza Gnieźnieńskiego. Położone jest w centralnej części Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Miasto zajmuje powierzchnię 40,6 km², co stanowi 3,2% powierzchni powiatu gnieźnieńskiego. Podzielone jest na dwanaście osiedli: Stare Miasto, Tysiąclecie, Winiary, Arkuszewo, Kawiary-Osiniec, Grunwaldzkie, Pustachowa–Kokoszki, Dalki, Piekary, Skierszewo, Konikowo i Róża.

Mapa 1. Gniezno na tle Polski

Na koniec 2024 roku **liczba mieszkańców Gniezna** wyniosła **60.792 osoby**. W tym:

kobiet	52,98% ogółu mieszkańców	32.210
mężczyzn	47,02% ogółu mieszkańców	28.582

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	65.726 mieszkańców
2020 rok	64.745 mieszkańców
2021 rok	63.724 mieszkańców
2022 rok	62.672 mieszkańców
2023 rok	61.728 mieszkańców

Dzieci do lat 7:	
Na koniec 2024 roku liczba dzieci do lat 7 wyniosła 3.332	
dziewczynek	49,58%
chłopców	50,42%
dziewczynek	1.652
chłopców	1.680

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	3.862 dzieci do lat 7
2020 rok	4.342 dzieci do lat 7
2021 rok	4.116 dzieci do lat 7
2022 rok	3.949 dzieci do lat 7
2023 rok	3.629 dzieci do lat 7

2019 rok	1.886 dziewczynek	1.976 chłopców
2020 rok	2.108 dziewczynek	2.234 chłopców
2021 rok	2.018 dziewczynek	2.098 chłopców
2022 rok	1.944 dziewczynek	2.005 chłopców
2023 rok	1.802 dziewczynek	1.827 chłopców

Dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat:	
Na koniec 2024 roku liczba dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat wyniosła 7.193	
dziewczynek	48,24%
chłopców	51,76%
dziewczynek	3.470
chłopców	3.723

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	7.439 dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat
2020 rok	7.347 dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat
2021 rok	7.411 dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat
2022 rok	7.273 dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat
2023 rok	7.260 dzieci i młodzież w wieku od 7 do 18 lat

2019 rok	3.588 dziewczynek	3.851 chłopców
2020 rok	3.546 dziewczynek	3.801 chłopców
2021 rok	3.561 dziewczynek	3.850 chłopców
2022 rok	3.498 dziewczynek	3.775 chłopców
2023 rok	3.501 dziewczynek	3.759 chłopców

Osoby dorosłe w wieku od 18 do 60 roku życia:	
Na koniec 2024 roku liczba osób dorosłych w wieku od 18 do 60 roku życia wyniosła 32.281	
kobiet	50,35%
mężczyzn	49,65%
kobiet	16.254
mężczyzn	16.027

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	35.691 osób dorosłych
2020 rok	35.113 osób dorosłych
2021 rok	34.262 osób dorosłych
2022 rok	33.501 osób dorosłych
2023 rok	32.832 osób dorosłych

2019 rok	17.923 kobiet	17.768 mężczyzn
2020 rok	17.669 kobiet	17.444 mężczyzn
2021 rok	17.233 kobiet	17.029 mężczyzn
2022 rok	16.868 kobiet	16.633 mężczyzn
2023 rok	16.530 kobiet	16.302 mężczyzn

Seniorzy w wieku od 60 roku życia:	
Na koniec 2024 roku liczba seniorów w wieku od 60 roku życia wyniosła 17.986	
kobiet	60,24%
mężczyzn	39,76%
kobiet	10.834
mężczyzn	7.152

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	18.734
2020 rok	17.943
2021 rok	17.935
2022 rok	17.948
2023 rok	18.007

Urodzenia	
Na koniec 2024 roku liczba urodzeń wyniosła 386	
dziewczynek	51,55%
chłopców	48,45%
dziewczynek	199
chłopców	187

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	621 dzieci
2020 rok	542 dzieci
2021 rok	509 dzieci
2022 rok	448 dzieci
2023 rok	374 dzieci

2019 rok	299 dziewczynek	322 chłopców
2020 rok	256 dziewczynek	286 chłopców
2021 rok	249 dziewczynek	260 chłopców
2022 rok	226 dziewczynek	222 chłopców
2023 rok	187 dziewczynek	187 chłopców

Zgony	
Na koniec 2024 roku liczba zgonów wyniosła 793	
kobiet	47,79%
mężczyzn	52,21%
kobiet	379
mężczyzn	414

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	722 osób
2020 rok	914 osób
2021 rok	966 osób
2022 rok	834 osób
2023 rok	803 osób

2019 rok	346 kobiet	376 mężczyzn
2020 rok	447 kobiet	467 mężczyzn
2021 rok	479 kobiet	487 mężczyzn
2022 rok	389 kobiet	445 mężczyzn
2023 rok	400 kobiet	403 mężczyzn

Małżeństwa	
Na koniec 2024 roku liczba zawartych małżeństwa wyniosła 316	

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	491
2020 rok	329
2021 rok	442

2022 rok	379
2023 rok	352

Rozwody
Na koniec 2024 roku liczba rozwodów wyniosła 121

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	154
2020 rok	101
2021 rok	132
2022 rok	142
2023 rok	124

Średni wiek mieszkańca miasta Gniezna
Średni wiek mieszkańca miasta Gniezna (rocznikowo) na dzień 31.12.2024 r. wyniósł 44,10 lat

W porównaniu do lat poprzednich:

2019 rok	42,1
2020 rok	42,4
2021 rok	42,8
2022 rok	43,1
2023 rok	43,6

Wybory samorządowe

7 kwietnia 2024 roku odbyły się wybory na urząd Prezydenta Miasta Gniezna oraz wybory do Rady Miasta. Prezydentem, w pierwszej turze głosowania, z wynikiem 61,65 % oddanych głosów, wybrany został Michał Powałowski reprezentujący Komitet Wyborczy Wyborców Koalicja dla Pierwszej Stolicy. Do Rady Miasta Gniezna kadencji 2024 – 2029 wybranych zostało 23 radnych: Beata Adamczyk, Sebastian Błochowiak, Janusz Brzuszkiewicz, Jan Budzyński, Beata Czechańska, Stanisław Dolaciński, Tomasz Dzionek, Olga Gandurska, Robert Gawet, Michał Glejzer, Marcin Jagodziński, Paweł Kamiński, Łukasz Kaszyński, Anna Krzysińska, Artur Kuczma, Zdzisław Kujawa, Arkadiusz Masłowski, Martyna Matysek, Jarosław Mikołajczyk, Michał Powałowski, Natasza Szalaty, Jan Szarzyński oraz Wojciech Szymczak. Frekwencja w wyborach wyniosła 45,85 %.

W związku z wyborem Michała Powałowskiego na Prezydenta Miasta Gniezna Komisarz Wyborczy w Koninie II wydał postanowienie o wygaśnięciu jego mandatu radnego oraz o obsadzeniu mandatu przez kandydata z listy, który uzyskał kolejną najwyższą liczbę głosów – Tadeusza Purola.

Nowo wybrani radni oraz prezydent zaczęli pełnić funkcję po złożeniu ślubowania na sesji 6 maja 2024 roku (radny Robert Gawet ślubowanie złożył na sesji 26 czerwca). Przewodniczącym Rady Miasta Gniezna został wybrany Zdzisław Kujawa, a wiceprzewodniczącymi: Michał Glejzer, Artur Kuczma i Natasza Szalaty.

Radni powołali i ustalili skład 7 komisji stałych: Rewizyjnej (przewodniczący – Marcin Jagodziński); Skarg, Wniosków i Petycji (przewodniczący – Jan Budzyński); Gospodarki Miejskiej i Ochrony Środowiska (przewodniczący – Tomasz Dzionek); Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa Publicznego (przewodnicząca – Anna Krzywińska); Oświaty (przewodnicząca – Beata Czechańska); Promocji, Kultury i Turystyki (przewodniczący – Jarosław Mikołajczyk) oraz Kultury Fizycznej i Sportu (przewodniczący – Stanisław Dolaciński). Ponadto radni utworzyli 3 kluby radnych: Koalicja dla Pierwszej Stolicy (15 radnych), Prawo i Sprawiedliwość (4 radnych) oraz Stowarzyszenie Ziemia Gnieźnieńska (4 radnych).

3. Budżet i finanse

Budżet Miasta Gniezna na 2024 rok przyjęty został przez Radę Miasta Gniezna uchwałą Nr LXXVIII/978/2023 z dnia 20 grudnia 2023 roku. Dochody budżetu określono na poziomie 365 756 408,60 zł, natomiast wydatki zaplanowano w wysokości 382 870 985,56 zł. Planowany deficyt budżetu w kwocie 17 114 576,96 zł miał zostać sfinansowany kredytem oraz przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, środkami pieniężnymi wynikającymi z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych - dotacją na realizację projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Na przestrzeni roku budżet zmieniany był uchwałami Rady Miasta Gniezna oraz Zarządzeniami Prezydenta Miasta Gniezna. Z uwagi na uwarunkowania zewnętrzne związane z konfliktem zbrojnym w Ukrainie oraz czynnikami makroekonomicznymi, na przykład występującą inflacją, zaszła konieczność podjęcia 12 uchwał w sprawie zmiany budżetu miasta na rok 2024 oraz 12 uchwał w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gniezna. Dodatkowo, na podstawie udzielonego przez Radę Miasta Gniezna upoważnienia, Prezydent wydał 19 zarządzeń w sprawie zmiany uchwały budżetowej. W efekcie powyższych zmian dochody budżetu określono na poziomie 400 371 460,77 zł, natomiast wydatki zostały zaplanowane w kwocie 444 557 780,46 zł.

Szczegółowe dane finansowe zawarto w sprawozdaniu z realizacji budżetu miasta w 2024 roku, które obejmuje wykonanie zadań bieżących, związanych z utrzymaniem i eksploatacją infrastruktury oraz inwestycyjnych służących poprawie istniejących standardów w zakresie zaspakajania potrzeb zbiorowych wspólnoty samorządowej. Opracowanie zawiera także omówienie dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów, należności i zobowiązań wynikających z zamknięcia ksiąg rachunkowych miasta oraz realizację przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gniezna i sprawozdania roczne instytucji kultury.

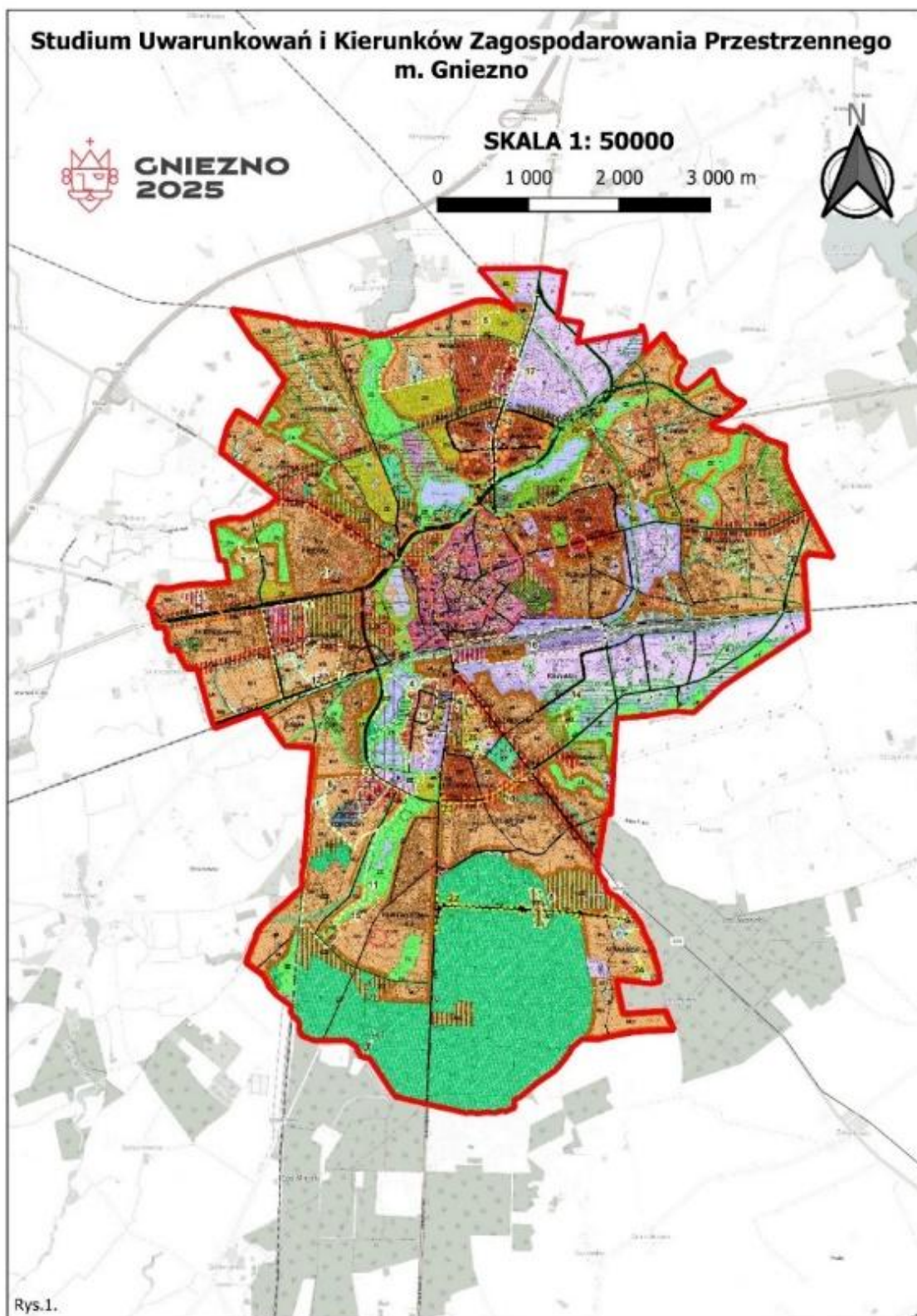
4. Planowanie przestrzenne i architektura

26 marca 2025 r. wpłynął do Sejmu rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Zakłada on wydłużenie do 30 czerwca 2026 r. obowiązywania dotychczasowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Dzięki tej zmianie samorządy będą miały więcej czasu na dokończenie procedur sporządzania planów ogólnych, bez zawieszenia uchwalania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W drugim półroczu 2024 roku praca Wydziału Architektury i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, w głównej mierze, skoncentrowana była na działaniach związanych z przystąpieniem do opracowania planu ogólnego. W świetle obowiązujących przepisów, plan ogólny będzie dla każdej gminy, również dla miasta Gniezna, dokumentem o fundamentalnym znaczeniu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. 26 czerwca 2024 roku Rada Miasta Gniezna podjęła uchwałę Nr IV/33/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Gniezna. Wyżej wymieniony akt planistyczny sporządzany jest zgodnie z procedurą określoną w art. 13i ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.). W terminie od 27 sierpnia 2024 roku do 27 września 2024 roku zostały zebrane wnioski do planu ogólnego. Następnie, wyłoniona w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego firma projektowa, na podstawie przygotowanych i udostępnionych przez Wydział Architektury i Urbanistyki licznych materiałów wyjściowych, wykonała inwentaryzację urbanistyczną wraz z analizą stanu zagospodarowania i zabudowy miasta. Ponadto powstała analiza uwarunkowań zewnętrznych wraz z analizą uwarunkowań przestrzennych miasta Gniezna. Zostało również określone zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w mieście oraz sporządzone opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru objętego przystąpieniem do sporządzania planu ogólnego. Wstępnej ocenie zostały również poddane wnioski zebrane do przedmiotowego aktu planowania przestrzennego.

Ponadto w związku z nowymi regulacjami prawnymi związanymi z wdrażaniem reformy planowania przestrzennego pracownicy zajmujący się zagadnieniami planowania przestrzennego uzupełniali swoją wiedzę w przedmiotowym zakresie, biorąc udział w licznych webinarjach i szkoleniach. Zasadnicze prace nad opracowaniem i przyjęciem planu ogólnego dla Miasta Gniezna będą trwały w 2025 roku.

Dla obszaru miasta Gniezna od 11 lutego 2000 roku obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Gniezna, które podlegało 7 – krotnie zmianom, obejmującym łącznie 25 różnych obszarów miasta. Ostatnia zmiana podjęta została przez Radę Miasta Gniezna uchwałą Nr LXI/782/2022 z dnia 16 listopada 2022 roku. Zarówno Studium, jak i jego wszystkie zmiany, opracowane zostały przez jednostkę projektową Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego.

Rys. 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Gniezno

Na koniec 2024 roku, dla różnych terenów znajdujących się w granicach administracyjnych miasta Gniezna, obowiązujące były zapisy 105 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, formalnie stanowiących powszechnie obowiązujące akty prawa miejscowego. Łącznie Rada Miasta Gniezna podjęła dotychczas 119 uchwał w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednak 8 planów, ze względu na późniejsze podjęcie na tych samych terenach kolejnych uchwał w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, utraciło moc obowiązującą. Dodatkowo 34 podjęte uchwały w sprawie planów miejscowych, ze względu na przyjmowanie kolejnych planów na tych samych terenach, utraciło moc w częściach, które objęte były nowymi opracowaniami. Również w takich przypadkach procedowane zmiany zapisów planów miejscowych następują w takim samym trybie, w jakim są one uchwalane, a więc każda kolejna zmiana wymaga przeprowadzenia całej procedury przewidzianej zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.). Tak przeprowadzone zmiany stanowią tym samym kolejne obowiązujące plany, jednak nie wpływają w sposób bezpośredni na stopień pokrycia planistycznego miasta, ze względu na fakt, iż dotyczą one terenów już wcześniej objętych obowiązującymi planami.

Wszystkie obowiązujące na terenie miasta plany miejscowe, obejmują w chwili obecnej łącznie, około 2030,1 ha powierzchni. Powierzchnia ta nie uległa zmianie w stosunku do 2023 roku z uwagi na fakt, iż uchwalony w roku 2024 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta GNIEZNA - teren w rejonie ulic KAWIARY i OSINIEC o powierzchni 3.22 ha zastąpił w części, w granicach obowiązywania miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej i przemysłowej przy ulicy Kawiary-Osiniec. Biorąc pod uwagę całkowitą powierzchnię miasta Gniezna, wynoszącą około 4060 ha, pokrycie planistyczne Miasta Gniezna na koniec 2024 roku, kształtowało się na poziomie 50,1 % ogólnej powierzchni. Nadal wskaźnik ten jest zdecydowanie wyższy od średniej krajowej wynoszącej, zgodnie z najnowszymi danymi prezentowanymi przez Główny Urząd Statystyczny w serwisie internetowym - Banku Danych Lokalnych, około 32,3 %.

Stan pokrycia planistycznego, czyli udział powierzchni objętej obowiązującymi planami miejscowymi w powierzchni ogółem, we wszystkich województwach w Polsce zobrazowano w poniższej tabeli, przedstawiającej średnie pokrycie planistyczne w poszczególnych województwach w ujęciu rocznym.

Województwo	(%) „oplanowania”
DOLNOŚLĄSKIE	67,5
KUJAWSKO-POMORSKIE	8,9
LUBELSKIE	57,6
LUBUSKIE	10
ŁÓDZKIE	33,9
MAŁOPOLSKIE	70,6
MAZOWIECKIE	34,2
OPOLSKIE	43,5
PODKARPACKIE	9,5

PODLASKIE	17,4
POMORSKIE	21,7
ŚLĄSKIE	75,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	31,8
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	14,3
WIELKOPOLSKIE	22,6
ZACHODNIOPOMORSKIE	20,7
Polska ogółem	32,3

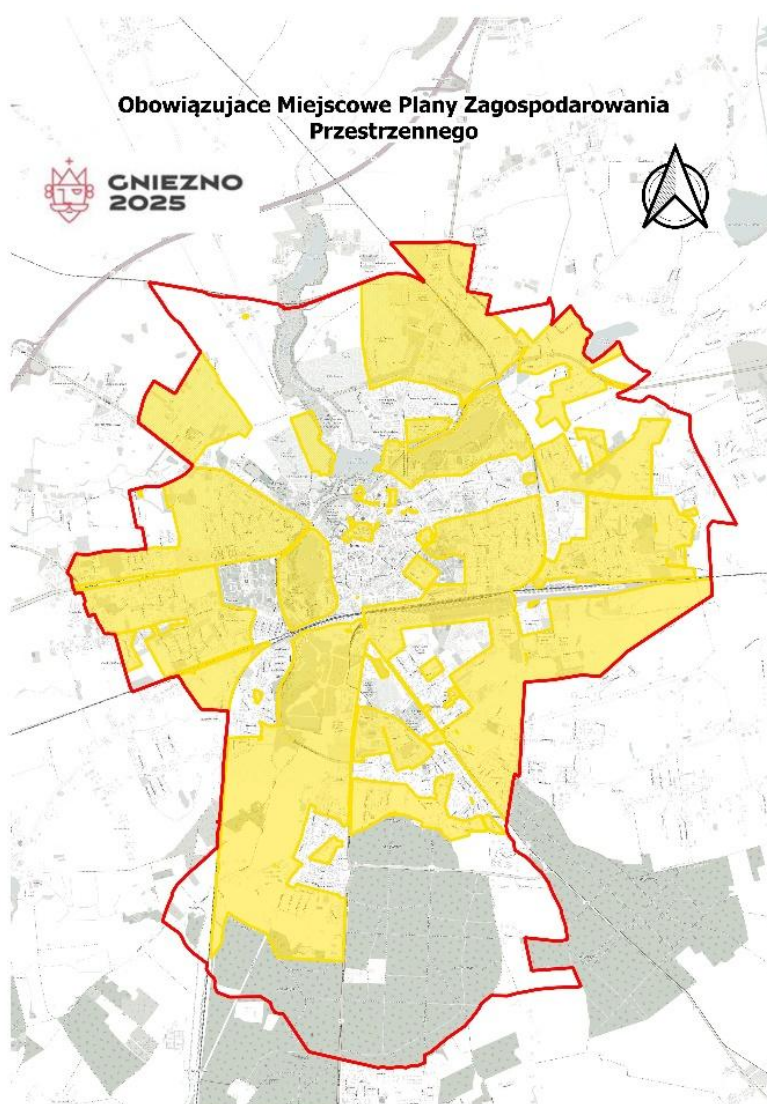
Zgodnie z prezentowanymi danymi średnie pokrycie planistyczne dla województwa wielkopolskiego wynosi 22,6 %. Wskaźnik pokrycia planistycznego Miasta Gniezna, jest również znacząco wyższy od średniej dla całego Powiatu Gnieźnieńskiego, wynoszącej aktualnie około 12,6 %. Tym samym, pokrycie planistyczne Miasta Gniezna na tle pozostałych gmin powiatu gnieźnieńskiego, wykazuje znaczną dysproporcję w pozytywnym znaczeniu.

Stan pokrycia planistycznego wszystkich gmin Powiatu Gnieźnieńskiego zobrazowano w poniższej tabeli, opracowanej na podstawie najnowszych, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny danych – stan na 19 grudnia 2024 roku.

gmina	(%) „oplanowania”
Miasto Gniezno	50,1
Czarniejewo	2,7
Gmina Gniezno	6,4
Kiszkowo	2,8
Kłecko	0,9
Łubowo	32,0
Mieleszyn	2,3
Niechanowo	0,6
Trzemeszno	25,5
Witkowo	2,8
Powiat ogółem	12,6

Dodatkowo warto zaznaczyć, iż w południowej części miasta powierzchnię około 474 ha, zajmują lasy, które stanowią prawie 12 % ogólnej powierzchni miasta. Dla terenów leśnych zwyczajowo nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ponieważ gospodarowanie na terenach leśnych odbywa się w oparciu o Plany Urządzania Lasu, które w tym przypadku są podstawowym dokumentem, który sporządzany jest dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat. Plan taki zawiera szczegółowe informacje o aktualnym stanie lasu, o formie i zakresie prowadzenia gospodarki leśnej, a także określa inne zadania gospodarcze oraz zalecenia z zakresu ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody. Biorąc pod uwagę stan pokrycia planistycznego miasta wspólnie z powierzchnią lasów, do pełnego tzn. 100 % pokrycia planistycznego miasta pozostaje około 37,9 % jego ogólnej powierzchni.

Stan pokrycia planistycznego miasta Gniezna zobrazowano poniżej, gdzie, kolorem żółtym zaznaczono tereny, dla których obowiązujące są zapisy planów miejscowych.

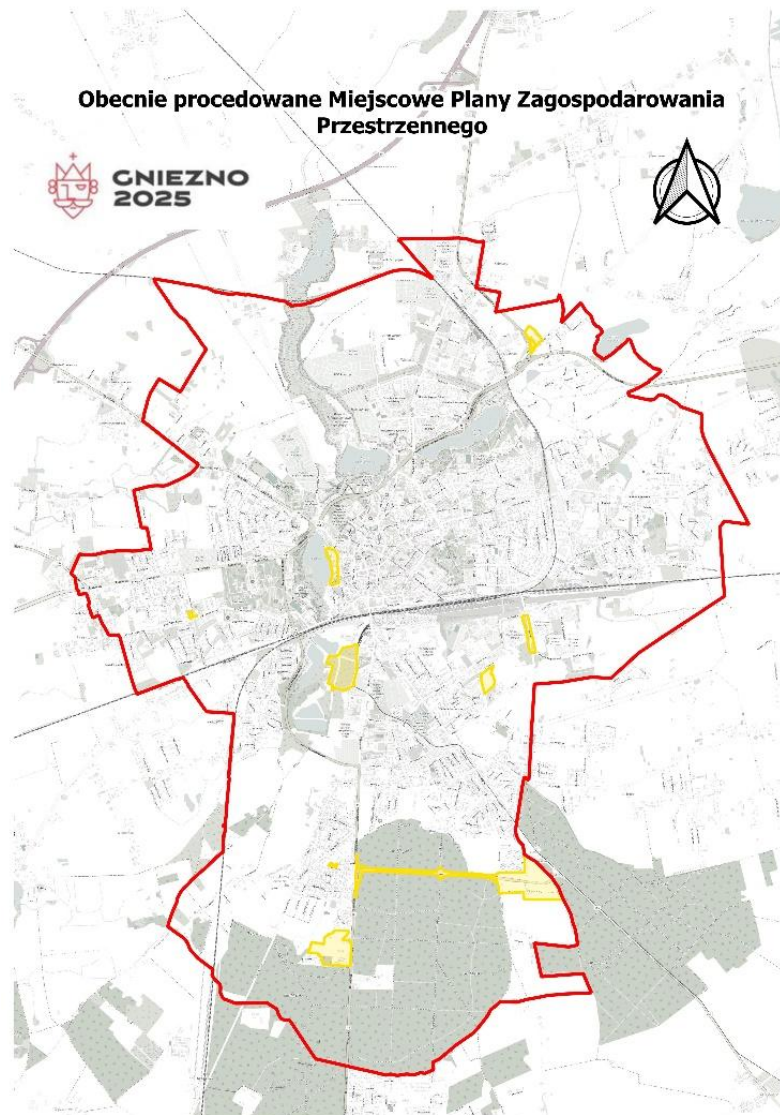
Rys. 2 Graficzne zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Część obowiązujących na terenie miasta Gniezna planów miejscowych, a ściślej rzecz ujmując 44 plany, sporządzone zostały w oparciu o poprzednią ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Pozostałe plany miejscowe zostały opracowane w oparciu o aktualnie obowiązującą ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W odniesieniu do ilości obowiązujących na terenie miasta Gniezna planów miejscowych, liczba ta w 2024 roku wzrosła o jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta GNIEZNA - teren w rejonie ulic KAWIARY i OSINIEC. Plan został przyjęty przez Radę Miasta Gniezna uchwałą Nr IV/32/2024 z dnia 26 czerwca 2024 roku. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego pod pozycją 6442.

W roku 2024 Rada Miasta Gniezna nie podjęła natomiast żadnej uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z uwagi na podjętą w dniu 28 grudnia 2022 roku uchwałą Nr LXV/840/2022 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta GNIEZNA (obejmującą obszar niemalże całego miasta za wyjątkiem 14 terenów o łącznej powierzchni 108,57 ha, dla których to terenów zostały wcześniej podjęte już uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i procedura planistyczna była w toku). Z uwagi na znaczny obszar obejmujący 97,3 % powierzchni miasta Gniezna, podjęta uchwała dopuszcza etapowe sporządzanie/uchwalanie planu miejscowego w zależności od przyszłych, realnych potrzeb Gniezna i jego mieszkańców.

Niezależnie od dotychczas uchwalonych planów miejscowych, w chwili obecnej w trakcie opracowywania, na różnych etapach prowadzonej procedury planistycznej, jest 9 miejscowych planów. Poniżej przedstawiono tabelaryczne, a na kolejnej stronie – graficzne, zestawienie obecnie procedowanych procedur planistycznych.

Lp.	Tytuł uchwały	(ha)
01	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ulic STRZELECKIEJ i OSINIEC	2,83
02	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ulic Biskupa Michała KOZALA i Elizy ORZESZKOWEJ	0,30
03	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ulicy POD TRZEMA MOSTAMI	2,50
04	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu u zbiegu ulic GRANICZNEJ i HALNEJ	0,24
05	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ulic JEZIORNEJ i CIERPIĘGI	3,40
06	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ulic SOSNOWEJ i NOWASZKI	27,00
07	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ul ORCHOLSKIEJ i LINII KOLEJOWEJ nr 281 część B.	2,30
08	PRYZYSTĄPIENIE mpzp terenu w rejonie ulic LESZCZYNOWEJ i JESIONOWEJ	13,40
09	PRYZYSTĄPIENIE mpzp fragment obszaru byłej CUKROWNI	12,30

Rys. 3 Graficzne zestawienie obecnie procedowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Niezależnie od aktualnie opracowywanych planów miejscowych do tutejszego Urzędu, w trybie ciągłym, wpływają wnioski o opracowanie lub zmianę zapisów obowiązujących planów miejscowych. Zgodnie z art. 31 i 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obowiązkiem prezydenta jest prowadzenie rejestru planów miejscowych oraz wniosków o ich sporządzenie. Rozstrzygnięcie takich wniosków dokonywane jest przy okazji oceny aktualności studium i planów miejscowych, która zgodnie z przepisami prawa ma miejsce co najmniej raz w czasie kadencji rady. W toku takiej oceny dokonuje się analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego oraz decyzji zamieszczonych w rejestrach wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu powiatowym i gminnym, a także rejestrach wydanych decyzji o ustaleniu warunków zabudowy.

Wyniki takiej analizy po uzyskaniu opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno - Architektonicznej, przekazywane są co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Rada podejmuje stosowną uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych. Ostatnia „Ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Gniezna”, przyjęta została uchwałą Nr XLI/557/2021 Rady Miasta Gniezna z dnia 9 listopada 2021 r. Przy okazji wspomnianej oceny dokonano analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Gniezna, weryfikując tym samym postępy w opracowywaniu planów miejscowych. Przyjęto również wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, przy jednoczesnym uwzględnieniu decyzji zamieszczonych w rejestrach wydawanych decyzji oraz wniosków składanych w sprawie sporządzenia lub zmiany planów miejscowych.

Wszystkie wnioski o opracowanie lub zmianę zapisów obowiązujących planów miejscowych składane do Prezydenta Miasta Gniezna, rozstrzygane są w oparciu o funkcjonujące w Urzędzie Miejskim w Gnieźnie „Zasady procedowania nad wnioskami o przystąpienie do sporządzania lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”. Zgodnie z przytoczonymi wytycznymi, od początku 2015 roku, rozstrzygnięcie wniosków o zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, związanych z budową, rozbudową czy przebudową obiektów służących do prowadzenia działalności gospodarczej, jest dokonywane na bieżąco, po dokonaniu niezbędnych analiz. Dodatkowo, w pierwszej kolejności realizowane są plany, które nie generują dodatkowych kosztów i obciążeń dla budżetu miasta Gniezna i obejmują tereny, do których doprowadzona jest niezbędna infrastruktura techniczna. Pozostałe wnioski rozstrzygane są dwa razy w roku. Zgodnie ze stosowanymi wytycznymi, rozstrzygnięcie wniosków o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium składanych w okresie od stycznia do czerwca, zostaje dokonane w lipcu i sierpniu, natomiast wnioski składane od lipca do grudnia, rozstrzygane są w styczniu i lutym kolejnego roku. W całym 2024 roku dokonano łącznie rozstrzygnięcia 13 złożonych wniosków, w tym w pierwszym okresie tzn. od stycznia do czerwca zostało złożonych 8 wniosków, natomiast w drugim okresie, od lipca do grudnia 5 wniosków.

Na pozostałych terenach, które nie zostały objęte obowiązującymi planami miejscowymi, a więc nie zostały „oplanowane”, zasady lokalizacji inwestycji, a więc ustalanie warunków zabudowy czy lokalizacji celu publicznego w dalszym ciągu następuje w drodze wydawanych przez Prezydenta Miasta Gniezna decyzji administracyjnych, procedowanych w oparciu o składane przez inwestorów wnioski. Tym samym, niezależnie od prac prowadzonych nad planami miejscowymi przygotowywane są decyzje administracyjne, w tym decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy, które zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, również prowadzą do faktycznej zmiany zagospodarowania terenu. Decyzje takie w chwili obecnej, wydawane są bezterminowo, wyłącznie w przypadku braku na danym terenie obowiązującego planu miejscowego, i to pod warunkiem spełnienia wskazanych w ustawie i przepisach odrębnych przesłanek. W całym 2024 roku wydanych zostało 28 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 66 decyzji o warunkach zabudowy. Dodatkowo pracownicy Wydziału Architektury i Urbanistyki wydali 53 postanowienia opiniujące wstępne projekty podziałów, 407 zaświadczeń dotyczących przeznaczenia terenów oraz 147 wypisów i wyrysów z planów miejscowych.

5. Oświata i sport

Na terenie Gniezna w 2024 roku funkcjonowało 10 szkół podstawowych i 13 przedszkoli oraz 2 żłobki miejskie dla których, organem prowadzącym jest Miasto Gniezno. Dodatkowo Miasto Gniezno prowadzi ewidencję szkół i placówek niepublicznych, działających na jego terenie. Ewidencja obejmuje: przedszkola, punkty przedszkolne, zespoły wychowania przedszkolnego oraz szkoły podstawowe. Ogółem do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Miasto Gniezno, w roku 2024 wpisane było 25 jednostek, w tym: 4 niepubliczne punkty przedszkolne, 1 publiczne przedszkole prowadzone przez Siostry Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, 15 niepublicznych przedszkoli, 5 niepublicznych szkół podstawowych.

Wykaz placówek oświatowych i opieki nad dzieckiem do lat 3 prowadzonych przez Miasto

Szkoły Podstawowe	Ulica / osiedle	
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Zjazdu Gnieźnieńskiego	Św. Jana Hala sportowa – Świętokrzyska	2a
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Księdza Majora Mateusza Zabłockiego	Ks. Prym. Macieja Łubieńskiego	7
Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Świętego Wojciecha	Stefana Czarnieckiego	7
Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Arkadego Fiedlera	Bolesława Chrobrego	12
Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Henryka Sienkiewicza	Żwirki i Wigury	22
Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919	Józefa Paczkowskiego	13
Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Mikołaja Kopernika	Pawła Cymśa	14
Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Mieszka I	Ks. Stanisława Staszica	5
Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Polskich Noblistów	ul. Orcholska	18
Szkoła Podstawowa Nr 12 im. Prof. Adama Wodźniczki	Os. Kazimierza Wielkiego	33
Przedszkola		
Przedszkole Nr 1 „Wesołe Nutki”	Os. Władysława Łokietka	21
Przedszkole Nr 2 "Źródło"	Wrzesińska	49a
Przedszkole Nr 3 "Kubuś Puchatek"	Dąbrówki	13
Przedszkole nr 5 "Mali Przyrodnicy"	Rybna	7
Przedszkole Nr 6 "Polne Kwiaty"	Wiosenna	7
Przedszkole nr 8 „Mali Polanie”	Budowlanych	22
Przedszkole Nr 9 "Leśne Ludki"	Radosna	4
Przedszkole nr 10 z oddziałami integracyjnymi "Janek Wędrowniczek"	Jana III Sobieskiego	22
Przedszkole nr 12 "Plastusiowo"	Pocztowa	11
Przedszkole Nr 13 "Gniazdo Orłąt"	Paczkowskiego	11
Przedszkole nr 14 "Mali Piastowie"	Os. Jagiellońskie	33
Przedszkole Nr 15 "Pszczółka Maja"	Chudoby	4a
Przedszkole Nr 17 "Piastowska Gromada"	Os. Piastowskie	18
Żłobki		
Żłobek Miejski Nr 1 wraz z filią	Kościuszki, filia - Sikorskiego	21
Żłobek Miejski Nr 2	Pocztowa	11

W roku 2024 Miasto Gniezno przeznaczyło dodatkowe godziny na zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne oraz socjoterapeutyczne. We wszystkich szkołach podstawowych zatrudnieni są pedagodzy i psycholodzy oraz pedagodzy specjaliści, którzy na bieżąco udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, a niekiedy i rodzicom. W każdej szkole zapewniona została opieka pielęgniarki lub higienistki szkolnej, które świadczą usługi w ramach swojej działalności gospodarczej na podstawie podpisanej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Dla wszystkich uczniów szkół podstawowych, dla których miasto jest organem prowadzącym świadczona jest opieka dentystyczna i profilaktyka stomatologiczna.

W roku 2024 (stan na 30 września) do gnieźnieńskich publicznych przedszkoli uczęszczało 1.861 dzieci, w tym 36 dzieci uchodźców z Ukrainy. W publicznych szkołach podstawowych pobierało naukę 4.935 uczniów, w tym 164 dzieci uchodźców z Ukrainy. Do żłobków miejskich uczęszczało 220 dzieci.

I.p.	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba dzieci z Ukrainy	Razem
1.	Przedszkole nr 1	106	3	109
2.	Przedszkole nr 2	193	1	194
3.	Przedszkole nr 3	129	1	130
4.	Przedszkole nr 5	92	1	93
5.	Przedszkole nr 6	112	1	113
6.	Przedszkole nr 8	205	4	209
7.	Przedszkole nr 9	195	3	198
8.	Przedszkole nr 10	131	5	136
9.	Przedszkole nr 12	193	4	197
10.	Przedszkole nr 13	136	5	141
11.	Przedszkole nr 14	146	2	148
12.	Przedszkole nr 15	91	2	93
13.	Przedszkole nr 17	96	4	100
Razem		1.825	36	1.861

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba uczniów z Ukrainy	Razem
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Zjazdu Gnieźnieńskiego	265	24	289
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Księdza Majora Mateusza Zabłockiego	396	9	405
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Świętego Wojciecha	563	30	593
Szkoła Podstawowa nr 5 im. Arkadego Fiedlera	327	26	353
Szkoła Podstawowa nr 6 im. Henryka Sienkiewicza	371	22	393
Szkoła Podstawowa nr 7 im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919	632	18	650
Szkoła Podstawowa nr 8 im. Mikołaja Kopernika	725	8	733
Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mieszka I	451	8	459
Szkoła Podstawowa nr 10 im. Polskich Noblistów	405	9	414
Szkoła Podstawowa nr 12 im. Prof. Adama Wodźczki	636	10	646
Razem	4.771	164	4.935

W roku szkolnym 2024 (na dzień 30 września) liczba zatrudnianych nauczycieli w szkołach podstawowych wyniosła 426 pełnozatrudnionych i 48 niepełnozatrudnionych, co stanowi 450,95 etatu przeliczeniowego, a w przedszkolach 193 pełnozatrudnionych i 29 niepełnozatrudnionych co stanowi 203,38 etaty przeliczeniowe. W placówkach oświatowych zatrudniano również pracowników administracji i obsługi tj. 167 osób na 155,55 etatach przeliczeniowych w szkołach oraz 160 osób na 150,74 etatach przeliczeniowych w przedszkolach.

Strategia Rozwoju Oświaty Miasta Gniezna na lata 2021-2030

Misją Strategii Rozwoju Oświaty Miasta Gniezna na lata 2021-2030 jest: „Zapewnienie atrakcyjnych warunków rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i fizycznego młodym mieszkańcom Gniezna”.

Zawiera ona cele strategiczne oświaty w mieście Gnieźnie, które mają posłużyć w osiągnięciu misji miasta i jej konkretyzacji. Powstały one na podstawie oceny sytuacji uwzględniającej zidentyfikowane w uspołecznionym procesie pracy problemy i czynniki wewnętrzne (słabe i mocne strony oświaty w Gnieźnie) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia w otoczeniu) wpływające na perspektywę rozwoju oświaty w mieście.

Polityka edukacyjna Miasta Gniezna realizowana jest w 6 głównych obszarach określonych poprzez cele strategiczne, które przedstawiają się następująco:

- Zoptymalizowane warunki rozwoju nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi w placówkach oświatowych,
- Rozwinięta i odpowiednio wyposażona infrastruktura placówek oświatowych,
- Wysoki poziom bezpieczeństwa osób na terenie i w otoczeniu placówek oświatowych,
- Zoptymalizowana sieć szkół na terenie Miasta,
- Usprawnione funkcjonowanie placówek oświatowych,
- Wysoka jakość kształcenia w placówkach oświatowych.

Do każdego celu strategicznego zostały opracowane sposoby ich osiągnięcia w postaci głównych zadań, które są konsekwentnie realizowane.

Poprzez pierwszy cel strategiczny: „Zoptymalizowane warunki rozwoju nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi w placówkach oświatowych” konsekwentnie realizowane są główne zadania na przykład w miarę możliwości zmniejszana jest liczebność dzieci w klasach i oddziałach, zapewniona jest dostępność do specjalistów z zakresu psychologii, logopedii i terapii; w placówkach funkcjonuje stała opieka medyczna.

W drugim celu strategicznym tj.: „Rozwinięta i odpowiednio wyposażona infrastruktura placówek oświatowych” systematycznie poprawia się wyposażenie placówek (stołówek, świetlic, sal przedszkolnych), tworzy się nowe miejsca parkingowe (postojowe) dla rodziców dowożących dzieci do placówek oświatowych, stopniowo przeprowadza się remonty oraz modernizacje obiektów sportowych i placów zabaw oraz wyposaża je w nowoczesny sprzęt.

Trzeci cel: „Wysoki poziom bezpieczeństwa osób przebywających na terenie i w otoczeniu placówek oświatowych” realizowany jest w zakresie następujących zadań głównych: wykonywanie zaleceń pokontrolnych Sanepidu, Straży Pożarnej, Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego; pracownicy placówek oświatowych prowadzonych przez miasto Gniezno regularnie odbywają szkolenia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz inne szkolenia wpływające na poziom ich kompetencji.

W czwartym celu w 2024 roku wykonywano zadania główne w zakresie: bieżącego monitorowania i prowadzenia stałej analizy i prognozy demograficznej celem oszacowania potrzeb związanych z siecią szkół, przedszkoli i żłobków.

Piąty cel strategii zakłada: „Usprawnianie funkcjonowania placówek oświatowych”, dlatego skupiono się na zadaniu - kontroli zarządczej poprzez zapewnienie obsługi prawnej w placówkach.

W szóstym celu: „Wysoka jakość kształcenia w placówkach oświatowych” skupiono się, między innymi, na zadaniach: zwiększenia udziału nauczycieli w wymianach międzynarodowych; wspierania finansowo działań innowacyjnych w placówkach; utrzymania wysokiego poziomu zawodowego nauczycieli oraz współpracy ze stowarzyszeniami wspierającymi edukację.

Wyniki nauczania

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji, ale także i środowiska rodzinnego. Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe.

Celem powszechnych egzaminów ósmoklasisty jest sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia i przydatnych w życiu.

Egzamin ósmoklasisty pełni dwie zasadnicze funkcje:

- określa poziom wykształcenia ogólnego uczniów w zakresie obowiązkowych przedmiotów egzaminacyjnych i zapewnia uczniowi, jego rodzicom, nauczycielom oraz władzom oświatowym informację zwrotną na temat tego poziomu wykształcenia,

- zastępuje egzamin wstępny do szkół ponadpodstawowych, które wykorzystują wyniki egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów jako kryteria w procesie rekrutacji, jeżeli liczba kandydatów jest większa niż liczba wolnych miejsc w danej szkole.

Wyniki sprawdzianu, analizowane z uwzględnieniem ocen szkolnych oraz kontekstów kształcenia, pozwalają na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów i tym samym, ułatwiają opracowanie indywidualnych zaleceń dotyczących ich dalszej edukacji. Nauczycielom i szkołom takie analizy mogą pomóc w doskonaleniu swojej pracy.

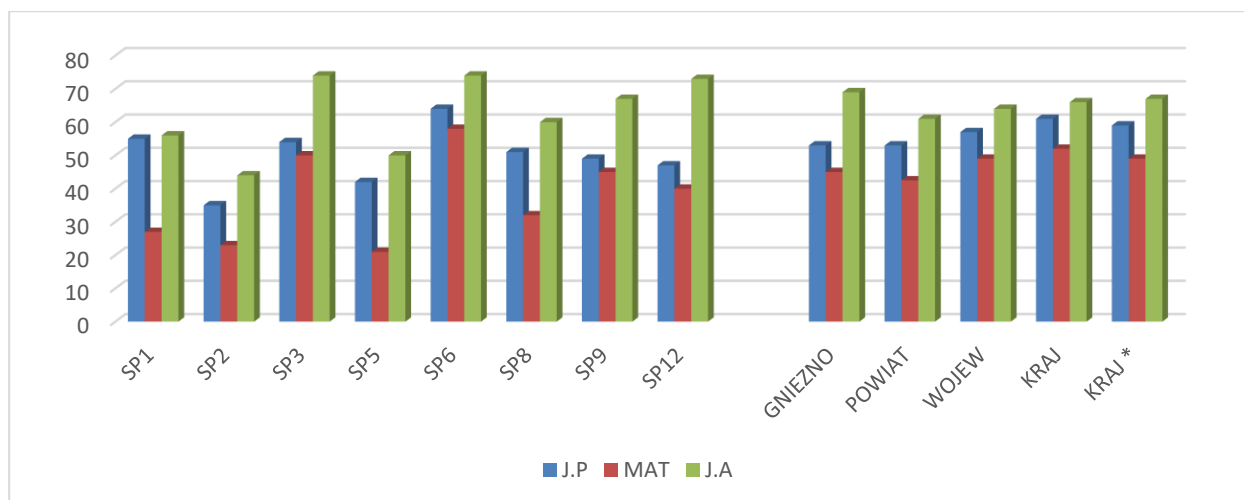
Informacja o wynikach egzaminów ósmoklasisty

Według informacji uzyskanych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu do egzaminu ósmoklasisty w 2024 roku z języka polskiego przystąpiło 254 uczniów gnieźnieńskich szkół podstawowych uzyskując średnio 53 punkty, natomiast do egzaminu z matematyki przystąpiło 254 uczniów uzyskując średni wynik 44 punktów. Do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło 248 uczniów uzyskując średnio 68 punktów, a do egzaminu z języka niemieckiego przystąpiły 2 osoby. Z powodu zbyt małej próby w tym przypadku nie podaje się średniego wyniku egzaminu.

	Średnie procentowe wyniki egzaminu ósmoklasisty			
	2024 rok			
	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
Szkoła Podstawowa nr 1	53,64	27	55,56	1 osoba
Szkoła Podstawowa nr 2	35,41	23,27	43,77	-
Szkoła Podstawowa nr 3	53,58	49,50	74,77	-
Szkoła Podstawowa nr 5	41,82	21,45	50,45	-
Szkoła Podstawowa nr 6	64,13	58,13	73,63	-
Szkoła Podstawowa nr 7	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 8	51,40	32	60,14	1 osoba
Szkoła Podstawowa nr 9	49,74	46,32	66	-
Szkoła Podstawowa nr 10	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa nr 12	46,68	40,13	72,68	-
Miasto Gniezno	53,19	44,72	68,64	-
Powiat Gnieźnieński	52,87	42,50	61,11	39,56
Województwo	57,48	48,57	64,38	47,57
Kraj	61,00	52,00	66,00	-
Kraj*	59,00	49,00	67,00	-

* wynik dla miast o wielkości od 20 tysięcy do 100 tysięcy mieszkańców.

Poniżej dane dotyczące wyników egzaminu ośmioklasisty w postaci wykresu.

W szkołach podstawowych nr 7 i 10 wskutek wcześniejszych działań związanych z reformą edukacji nie przeprowadzono w ubiegłym roku egzaminu ośmioklasisty z uwagi na brak klas ósmych w roczniku.

Najważniejsze remonty i inwestycje w placówkach oświatowych w roku 2024

Szkoły Podstawowe:

- wymiana pompy ciepła w wyniku awarii instalacji centralnego ogrzewania w budynku sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1 - koszt w wysokości 3.953,27 zł;
- usługa dekarska - usunięcie awarii na dachu w budynku hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 - koszt w wysokości 8.646,48 zł;
- remont pomieszczeń szkolnych zniszczonych po zalaniu w Szkole Podstawowej nr 5: magazynu, kuchni, świetlicy, gabinetu logopedycznego, remont kabin sanitarnych w toalecie damskiej po zalaniu oraz malowanie sanitariatu męskiego, dopasowanie i wymiana drzwi do pomieszczeń piwnicznych, remont - dojście do boiska zniszczonego po zalaniu w Szkole Podstawowej nr 5 – łączny koszt w wysokości 120.502,26 zł;
- remont pomieszczeń piwnicznych w Szkole Podstawowej nr 7 – koszt w wysokości 122.416,61 zł;
- roboty ogólnobudowlane - usunięcie szkód w mieniu Szkoły Podstawowej Nr 8 w wyniku nawałnicy - koszt w wysokości 20 943,53 zł;
- remont łącznika po nawałnicy w Szkole Podstawowej nr 9 oraz remont kuchni i stołówki szkolnej po nawałnicy – koszt w wysokości 58.590,00 zł;
- naprawa dachu po zalaniu na budynku Szkoły Podstawowej nr 10 – koszt w wysokości 8.167,59 zł;
- remont sali tradycji, montaż parapetów, obrabianie okien, odgrzybianie tynków, obudowa grzejników w budynku Szkoły Podstawowej nr 12 – koszt w wysokości 21.992,40 zł;
- wykonanie najazdu oraz montaż płytek przy Szkole Podstawowej nr 12 – koszt w wysokości 19.788,24 zł.
- wykonanie robót budowlanych polegających na usunięciu skutków nawałnych opadów deszczu oraz gradobicia w budynku świetlicy szkolnej Szkoły Podstawowej Nr 2 – koszt w wysokości 125.404,93 zł;

Ogółem w budżetach szkół w roku 2024 na remonty, naprawy i konserwacje przeznaczono środki finansowe w kwocie – 706.934,10 zł.

Dodatkowo w ramach budżetu obywatelskiego przy Szkole Podstawowej nr 8 powstała wiatka rowerowa. Koszt inwestycji zamknął się w kwocie 67.637, 70 zł

Przedszkola:

- naprawa dachu w Przedszkolu nr 1- koszt w wysokości 5.192,00 zł;
- montaż 6 drzwi w Przedszkolu nr 3 – koszt w wysokości 23.000,00 zł;
- wymiana kaloryferów centralnego ogrzewania w części szatni oraz pomieszczeniu socjalnym pracowników obsługi w Przedszkolu nr 5 – koszt w wysokości 8.330,00 zł;
- malowanie pomieszczeń kuchennych i pokoju intendenta w Przedszkolu nr 5 – koszt w wysokości 7.000,98 zł;
- wymiana okien i montaż żaluzji zewnętrznych w sali oddziału w Przedszkolu nr 6 – koszt w wysokości 15.000,00 zł;
- remont korytarza przy łazienkach dzieci oddziału I i IV w Przedszkolu nr 6 - koszt w wysokości 6.115,00 zł;
- remont sali oddziału VII budynku II w Przedszkolu nr 8 – koszt w wysokości 23.890,41 zł;
- prace wykończeniowe po wymianie dźwigu towarowego w Przedszkolu nr 8 – koszt w wysokości 14.600,00 zł;
- usługa budowlano - montażowa, wymiana dźwigu towarowego w Przedszkolu nr 8 – koszt w wysokości 53.013,00 zł;
- remont sali dydaktycznej w Przedszkolu nr 9 – koszt w wysokości 16.912,50 zł;
- renowacja wieżyczki z kładką na placu zabaw w Przedszkolu nr 10 – koszt w wysokości 10.430,40 zł;
- naprawa dwóch kominów na budynku Przedszkola nr 10 – koszt w wysokości 10.249,71 zł;
- malowanie gabinetu logopedy w Przedszkolu nr 10 - koszt w wysokości 9.934,40 zł;
- modernizacja drzwi między salami w Przedszkolu nr 13 – koszt w wysokości 9.199,99 zł;
- cyklinowanie parkietów w Przedszkolu nr 13 – koszt w wysokości 7.516,80 zł;
- remont oraz wymiana drzwi w Przedszkolu nr 14 – koszt w wysokości 23.000,00 zł;
- montaż monitoringu w Przedszkolu nr 15 – koszt w wysokości 12.300,00 zł;
- demontaż i montaż ogrodzenia i bramy w Przedszkolu nr 15 – koszt w wysokości 13.400,00 zł.

Ogółem w budżetach przedszkoli na rok 2024 na remonty, naprawy i konserwacje przeznaczono środki finansowe w kwocie – 510.540,68 zł.

Przygotowano również dokumentację techniczną na termomodernizację budynku Przedszkola nr 9 przy ulicy Radosnej – zadanie zamknęło się w kwocie 130.000,00 zł.

W budżetach żłobków w roku 2024 na remonty, naprawy i konserwacje, prace malarskie i naprawę dachu przeznaczono środki finansowe w łącznej kwocie 10.892,64 zł.

Środki finansowe otrzymane w 2024 roku przez placówki oświatowe w formie dotacji, dodatkowej subwencji lub wsparcia finansowego:

- Dotacja podręcznikowa na zakup podręczników i zeszytów ćwiczeń dla uczniów szkół podstawowych publicznych i niepublicznych w roku szkolnym 2023/2024 wyniosła 788.777,31 zł (wykorzystano kwotę 780.799,20 zł). Środki pochodziły z budżetu państwa i zostały przekazane przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki.
- Na wyprawkę szkolną dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (dotyczy uczniów Ośrodków Szkolno-Wychowawczych i szkół

ponadpodstawowych) otrzymano środki finansowe w wysokości 58.585,00 zł, a wykorzystano w kwocie 57.189,96 zł.

- Dotacja przedszkolna w roku 2024 wyniosła 8.044.778,00 zł. Wykorzystano 7.868.840,65 zł. Jest to dotacja przekazywana przez budżet państwa według liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych i niepublicznych na terenie Miasta Gniezna. Wysokość dotacji na jedno dziecko w roku 2024 wyniosła 3.968,81 zł.
- W roku 2024 Miasto Gniezno otrzymało z budżetu Województwa Wielkopolskiego pomoc finansową w wysokości 10.800,00 zł. Pomoc została przyznana w formie dotacji celowej na realizację rekomendowanych programów profilaktycznych ujętych w Systemie rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. Przyznanie pomocy odbywało się w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026.
- W roku 2024 Miasto Gniezno otrzymało również wsparcie finansowe w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica”. Dofinansowanie w kwocie 35.000,00 zł. powędrowało do Szkoły Podstawowej nr 6.
- W ramach modułu 3 rządowego programu dotyczącego wspierania w latach 2013-2028 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków - zadanie pn: „Posiłek w szkole i w domu”, Miasto Gniezno otrzymało dotację na łączną kwotę w wysokości 40.000,00 zł. W programie brały udział Szkoły Podstawowe nr 1 oraz 9.
- W roku 2024 subwencja oświatowa wyniosła: 75.035.534,00 zł
- Dodatkowe zwiększenie subwencji w 2024 roku:
 - pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w usuwaniu skutków zdarzeń losowych w budynkach publicznych szkół i placówek oświatowych, prowadzonych lub dotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego z wyłączeniem przedszkoli ogólnodostępnych oraz innych form wychowania przedszkolnego w kwocie 77.102,00 zł;
 - z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu dofinansowania w zakresie doposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji w szkołach/placówkach publicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego – pomoc dla Szkół Podstawowych nr 6 i 7 w łącznej kwocie 25.000,00 zł.
- Miasto otrzymało także środki z Funduszu Pomocy dla jednostek samorządu terytorialnego w łącznej wysokości 3.190.811,00 zł. Zostały one przeznaczone na dodatkowe zadania oświatowe, o których mowa w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Przedmiotowe zadania polegały na kształceniu, wychowaniu i opiece nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 r. Środki z funduszu pomocy były przekazywane na podstawie rzeczywistej liczby dzieci ukraińskich w poszczególnych jednostkach. Szkoły podstawowe otrzymały środki w wysokości 2.455.212,00 zł, przedszkola natomiast w wysokości 735.599,00 zł.

Sport

Gnieźnieński Ośrodek Sportu i Rekreacji

Miejska instytucja powołana do wspierania lokalnego sportu i rekreacji prowadziła w 2024 roku swoją działalność w następujących lokalizacjach:

- Obiekty sportowe przy ulicy Sportowej – stadion hokejowy ze sztuczną nawierzchnią, hala widowiskowo-sportowa nr 1, hala widowiskowo-sportowa nr 2, wybieg dla psów,
- Obiekty sportowe przy ulicy bł. Jolenty – kompleks rekreacyjno-sportowy: basen kryty i sala sportowa, Hotel Lech wraz z restauracją,
- Obiekty sportowe przy ulicy Strumykowej – stadion piłkarski, kompleks boisk ORLIK, boisko treningowe do piłki nożnej i rugby, bieżnia lekkoatletyczna,
- Obiekty sportowe przy ulicy Spokojnej – plac zabaw i siłownia plenerowa, kompleks odkrytych basenów letnich, Park linowy na Łazienkach,
- Całoroczne Centrum Sportu i Rekreacji przy ulicy Parkowej, w tym obiekty sportowe (tor speedrowerowy, tor rowerowy pumptrack i boisko piłkarskie) oraz wybieg dla psów,
- Obiekty sportowe przy ulicy Wrzesińskiej – skatepark, tor rowerowy pumptrack, stadion żużlowy i kompleks boisk ORLIK,
- Street workout park przy ulicy Jeziornej,
- Kąpielisko sezonowe nad Jeziorem Winiary,
- Wolnostojąca ściana wspinaczkowa w Parku Piastowskim,
- Strefa rekreacji przy ulicy Sikorskiego, w tym plac zabaw i boisko piłkarskie,
- Boisko piłkarskie przy ulicy Czeremchowej,
- Wybieg dla psów przy ulicy Kawiary/Osiniec,
- Obiekty sportowe przy ulicy Matej – kompleks boisk ORLIK i plac zabaw,
- Obiekty sportowe przy ulicy Biskupińskiej – kompleks boisk ORLIK i plac zabaw.

Gnieźnieński Ośrodek Sportu i Rekreacji był organizatorem i współorganizatorem imprez sportowych i rekreacyjnych o różnym zasięgu i charakterze, ujętych w kalendarzu imprez prezentowanym na www.gosir.gniezno.pl. Ośrodek prowadząc działalność w zakresie sportu, rekreacji i turystyki współpracował z lokalnymi instytucjami, organizacjami, klubami i stowarzyszeniami sportowymi oraz sponsorami. Z bazy sportowej GOSiR korzystały dzieci i młodzież z gnieźnieńskich placówek oświatowych, lokalne i regionalne kluby sportowe, sekcje i szkółki sportowe GOSiR, stowarzyszenia i zakłady pracy oraz osoby prywatne, ale także szkoły z ościennych gmin. Sezonowe obłożenie bazy kształtowało się w przedziałach czasowych następująco: w miesiącach styczeń – kwiecień i październik - grudzień (hale sportowe, basen), kwiecień - październik (boisko hokejowe, boiska piłkarskie i stadion żużlowy) oraz marzec-listopad (Orliki), grudzień-luty (lodowisko), lipiec-sierpień (baseny letnie i kąpielisko nad J. Winiary). Na obiektach GOSiR prowadzone były zajęcia szkótek i sekcji sportowych, półkolonie, turnieje i zawody w: tenisie stołowym, hokeju halowym, koszykówce, piłce nożnej, imprezy pływackie i inne.

Gnieźnieński Ośrodek Sportu i Rekreacji był współorganizatorem trzech imprez biegowych: Biegu Europejskiego, Lechitów i Niepodległości. Na terenie obiektów GOSiR organizowano też zgrupowania i obozy sportowe, zajęcia treningowe i rozgrywki ligowe. Część klubów i stowarzyszeń korzystała z bazy GOSiR na preferencyjnych zasadach cenowych płaćąc 20 zł netto plus należny VAT za 45 min zajęć. Podmioty te musiały spełnić łącznie następujące warunki:

- prowadzić w określonej wymogami prawa formie działalność (kluby sportowe, stowarzyszenia lub inne podmioty) w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej lub sportu,
- nie prowadzić działalności nastawionej na osiągnięcie zysku,
- otrzymać dotację z budżetu Miasta Gniezna w toku postępowania konkursowego na szkolenie dzieci i młodzieży,
- otrzymać z Miasta Gniezna zlecenie realizacji zadania publicznego na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Warunki określone w pkt 2 i 4 nie miały zastosowania w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie.

Sekcje i szkółki sportowe działające przy GOSiR w 2024 roku:

- sekcja piłki ręcznej,
- sekcja bokserska,
- sekcja capoeira,
- sekcja wspinaczkowa,
- amatorska sekcja pływakowa,
- szkoła pływania dla małych dzieci od 3 do 5 lat,
- sekcja BJJ.

Kompleks basenowy w roku 2024 oferował następujące usługi:

- grupowe i indywidualne kursy nauki i doskonalenia pływania, które ukończyło w ubiegłym roku 4.517 osób (dla porównania w roku 2023 były to 3.603 osoby)
- zajęcia z aquazumby i aquaerobiku,
- zajęcia weekendowej sekcji pływackiej,
- rehabilitację wodną,
- gimnastykę korekcyjną w wodzie dla osób z wadami postawy,
- kurs na ratownika WOPR,
- zajęcia szkoły pływania dla małych dzieci w wieku od 3 do 5 lat,
- naukę pływania dla dzieci od 6 roku życia,
- ofertę dla seniorów w wieku 60+ (Karta Seniora),
- ofertę dla seniorów w wieku 75+ (nowość w 2024 roku),
- ofertę dla rodzin wielodzietnych 3+,
- „happy hours” (promocje zakupowe biletów i karnetów),
- półkolonie letnie i zimowe dla dzieci od 7 do 14 roku życia,
- „Gniezno za pół ceny”.
- zawody pływackie,
- zajęcia na sali rekreacji (np. capoeira)

Ogółem z kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy ulicy bł. Jolenty skorzystało w 2024 roku – 128.027 osób, w tym z basenu – 112.043 osoby, sali sportowej – 13.684 osoby i sali rekreacji – 2.300 osób. Dodatkowe propozycje zajęć i usług sportowo-rekreacyjnych na terenie Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego realizował najemca części fitness. Były to, między innymi, odnowa biologiczna - sauna, solarium, spinning, siłownia fitness czy pakiety pobytowe.

Kąpielisko nad Jeziorem Winiary funkcjonowało od początku wakacji letnich do końca sierpnia. Czynne było codziennie w godzinach od 10:00 do 18:00. W godzinach otwarcia było nadzorowane przez 2 ratowników. Otwarcie kąpieliska, jak co roku, poprzedzały prace przygotowawcze (uchwała Rady Miasta Gniezna dotycząca lokalizacji, porządkowanie terenu,

uzupełnianie piasku plażowego, wyrównanie dna oraz linii brzegowej, przygotowanie niezbędnego sprzętu ratowniczego i pływającego) oraz odbiór przez służby Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i służby inspekcji sanitarnej. Umowa z Wodami Polskimi pozwala na użytkowanie gruntu pod kąpielisko do 31 marca 2028 roku.

Baseny letnie w 2024 roku odwiedziło aż 16.859 osób. Rok wcześniej z basenów korzystało 11.970 osób. Tak duży wzrost zainteresowania obiektem wynikał niewątpliwie ze sprzyjającej pogody, ale również wysokiej jakości oferowanych usług.

Hotel Lech w 2024 roku na mocy porozumienia Miasta Gniezna z Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu nadal oddany był do dyspozycji uchodźców z Ukrainy, w związku z trwającymi działaniami wojennymi w tym państwie. Obiekt zanotował obłożenie jednostek mieszkalnych na poziomie 69,90%.

W celu poprawy funkcjonowania Gnieźnieńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz pozyskiwania nowych klientów w ośrodku działa dział marketingu, który realizuje zadania z zakresu promocji i reklamy, planowania i organizacji imprez, a także współpracy z branżą turystyczną i sportową. Odpowiada również za kontakt i współpracę z mediami oraz zajmuje się pozyskiwaniem środków zewnętrznych na działalność. Dział Marketingu zrealizował w roku 2024 następujące zadania:

- planowanie, promocja, współorganizacja i organizacja imprez i eventów w zakresie sportu, rekreacji i kultury,
- opracowanie kalendarza imprez i nadzór na jego realizacją oraz upublicznianie informacji z wydarzeń, a także prowadzenie dokumentacji fotograficznej z imprez i inwestycji,
- przygotowanie ofert oraz materiałów promocyjnych i reklamowych, a także ich rozpowszechnianie poprzez media lokalne i media społecznościowe,
- dystrybucja ofert do zakładów pracy i placówek oświatowych miasta Gniezna i Powiatu, do oddziałów PTTK, Lokalnych i Regionalnych Organizacji Turystycznych, biur podróży, klubów i związków sportowych,
- promowanie oferty w wydawnictwach branżowych i w internecie,
- promocja oferty Kąpieliska Winiary i basenów letnich,
- stałe akcje, promocje i zajęcia organizowane i współorganizowane na obiektach i w terenie: Dzień Jubilata, Dzień Seniora, Dzień Kobiet, promocje wakacyjne i świąteczne (półkolonie, weekendy rodzinne, promocje indywidualne i grupowe), Dzień Matki, Dzień Dziecka, kursy na ratownika WOPR, kursy nauki pływania (podstawy i doskonalenie) i pływanie dla małych dzieci w wieku od 3 do 5 lat, „happy hours” w kompleksie basenowym, tanie poranki na basenie, subskrypcja kartonów basenowych, podwodna rafa koralowa na basenie, eventy sportowe na basenach letnich, pakiety pobytowe GOSiR - Diament, prelekcje WOPR na temat udzielania pierwszej pomocy i bezpiecznego zachowania się nad wodami w okresie wakacji, 21 Bieg Europejski, 47 Bieg Lechitów, X Gnieźnieński Bieg Niepodległości, „Czwartki biegowe” (popularyzacja biegania poprzez cykliczne treningi i spotkania z ciekawymi osobami), Akademia Capoeiry.
- współpraca ze środowiskiem lokalnym oraz branżą sportową i turystyczną w postaci:
 - kontaktów z Urzędem Miejskim w Gnieźnie oraz Starostwem Powiatowym w Gnieźnie, w szczególności poprzez wydziały właściwe do spraw sportu i usług społecznych,
 - kontaktów z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli,
 - BENEFIT Systems, Medicover Sport, PZU Sport (zakup usług basenowych), SODEXO (zakup usług basenowych – karty przedpłacone), Vanity Style (zakup usług basenowych oraz squash-a i tenisa stołowego na nowej hali), MOK (organizacja imprez i wzajemna współpraca), ESTEDE, EUROZET (wzajemna promocja), Kursy Językowe FREEDOM SCHOOL (oferta dla półkolonistów),

- współpraca z Komendą Powiatową Policji, Strażą Pożarną i Strażą Miejską w Gnieźnie oraz Zakładem Karnym w Gębarzewie,
- współpraca z Uniwersytetem III Wieku (promocja oferty) i lokalnymi zarządami osiedlowymi (promocja oferty),
- współpraca z Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy (bieg Lechitów),
- współpraca z gnieźnieńskimi klubami sportowymi w zakresie realizacji kalendarza imprez i zajęć sekcji sportowych oraz działań promocyjno-marketingowych,
- współpraca ze sponsorami oraz sprzedaż powierzchni reklamowych na obiektach GOSiR,
- współpraca z lokalnymi, regionalnymi i ogólnopolskim mediami,
- współpraca z Agencjami Artystycznymi.

W Gnieźnieńskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w 2024 roku zostały przeprowadzone następujące prace inwestycyjne i modernizacyjne:

- serwis i regeneracja zjeżdżalni na basenie – zadanie zamknięto się w kwocie 154.980,00 zł,
- serwis wentylacji na basenie – za kwotę 20.910,00 zł,
- modernizacja i remont jednostek mieszkalnych, w tym węzłów sanitarnych w hotelu Lech – koszt zadania wyniósł 8.900,00 zł brutto,
- remont i konserwacja sufitu podwieszanego i impregnacja belek stropowych w hotelu Lech – za kwotę 39.059,45 zł,
- modernizacja UPS na stadionie żużlowym – koszt zadania wyniósł 33.000,00 zł,
- modernizacja oświetlenia na stadionie żużlowym – za kwotę 15.000,00 zł
- modernizacja boiska do gry w hokeja na trawie: płyta boiska – 27.000,00 zł, nagłościenie – 22.950,75 zł, oplotowanie – 20.602,50 zł, oświetlenie i maszty flagowe – 17.236 zł, guma na odbojniki – 8.655,98 zł, łącze internetowe – 3.500 zł. Wykonanie prac było niezbędne z uwagi na międzynarodowy turniej hokejowy.
- modernizacja Orlika przy ulicy Wrzesińskiej: łapacze – 9.782,01 zł, dach pawilonu – 30.897,98 zł
- Stadion piłkarski - modernizacja boiska dla dzieci z wykonaniem nowej murawy naturalnej – 39.800,00 zł
- modernizacja oświetlenia boiska rugby – 219.300,00 zł

Konkursy i stypendia sportowe

W 2024 roku Prezydent Miasta Gniezna ogłosił otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych Miasta Gniezna w dziedzinie kultury fizycznej i sportu. Podpisanych zostało 77 umów na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w mieście Gnieźnie:

- 33 umowy na realizację zadania: "organizacja szkolenia dzieci i młodzieży w klubach i stowarzyszeniach sportowych w 2024 roku",
- 11 umów na realizację zadania: "organizowanie rozgrywek w ligach państwowych dla gnieźnieńskich klubów sportowych w 2024 roku";
- 33 umowy na realizację zadania: "organizacja imprez sportowych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym w 2024 roku".

Zgodnie z obowiązującą Uchwałą Nr XX/215/2016 Rady Miasta Gniezna w sprawie określenia zasad i trybu przyznawania, wstrzymywania, pozbawiania i ustalania wysokości stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień dla sportowców i trenerów za osiągnięte wyniki sportowe, przyznano 25 stypendiów sportowych dla sportowców poniżej 18. roku życia oraz 2 nagrody pieniężne za wysokie wyniki sportowe.

Wydarzenia

Prezydent objął swoim patronatem wiele wydarzeń sportowych na terenie Gniezna, w szczególności tych z udziałem dzieci i młodzieży. Na obiektach Gnieźnieńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji odbyły się, między innymi: Ogólnopolski Turniej Piłki Ręcznej Gniezno Cup, Akademia Boxing Show, 2. Aquathlon, 10. Jubileuszowy Turniej Piłki Nożnej Gniezno Cup, 21. Międzynarodowy Turniej Koszykówki, Europejskie Puchary EHF w Piłce Ręcznej Kobiet oraz liczne imprezy w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego Wielkopolska. Miasto Gniezno zawarło także umowę z Polskim Związkiem Hokeja na Trawie na organizację międzynarodowego turnieju - „FIH HOCKEY MEN'S NATIONS CUP”. Turniej odbył się od 31 maja do 9 czerwca 2024 roku.

Wydarzenia sportowe różnych szczebli były również wspierane przez miasto poprzez zakup pucharów, medali oraz gawertonów. Nagrody przekazano organizatorom wielu wydarzeń sportowych, które uzyskały patronat Prezydenta Miasta Gniezna. Puchary oraz medale przekazane były także gnieźnieńskim szkołom biorącym udział w cyklu zawodów sportowych w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego. Ponadto organizatorzy imprez sportowych mogli liczyć na wsparcie w postaci zakupu sprzętu sportowego dla najlepszych zawodników reprezentujących Pierwszą Stolicę Polski na arenach krajowych i międzynarodowych.

Strategia rozwoju sportu w Gnieźnie na lata 2021-2028

Ustawa o sporcie określa zasady uprawiania i organizowania sportu, tworzy ogólne ramy organizacyjno-prawne działalności w sferze sportu oraz nakłada zadania na organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego, kluby sportowe oraz inne podmioty w zakresie zapewnienia dostępu do sportu. Realizując obowiązek ustawowy uchwałą nr XL/543/2021 Rady Miasta Gniezna z 29 września 2021 roku przyjęta została „Strategia rozwoju sportu w Gnieźnie na lata 2021- 2028”. Strategia formułuje zasady i priorytetowe zadania publiczne w obszarze sportu, których realizacja stanowi zadania własne jednostek samorządu terytorialnego lub związana jest z ich powierzaniem oraz wspieraniem przez Miasto Gniezno. Jest również deklaracją woli współpracy Gniezna ze stowarzyszeniami sportowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Urząd Miejski wspólnie z Gnieźnieńskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji realizuje szereg programów sportowych, wspiera wiele projektów sportowo-rekreacyjnych inicjowanych przez kluby i organizacje sportowe oraz organizuje własne wydarzenia sportowo-rekreacyjne. Troską gnieźnieńskiego samorządu jest infrastruktura sportowa oraz programy rozwoju kultury fizycznej i sportu, służące zarówno mieszkańcom traktującym sport w kategorii rozrywki i zabawy, jak i sportowcom trenującym wyczynowo. Wszystkie te działania realizowane są w oparciu o Strategię Rozwoju Sportu w Gnieźnie na lata 2021-2028. Głównym celem stworzonego dokumentu jest zapewnienie społeczności lokalnej ciekawej oferty w zakresie aktywności ruchowej, popartej działaniami edukacyjnymi i promocyjnymi, stworzenie szansy na wykształcenie się w społeczeństwie pozytywnych nawyków związanych z podejmowaniem codziennej aktywności fizycznej. Przyjęta strategia zawiera 8 punktów w tym, między innymi: wyznaczenie kierunków rozwoju sportu w Gnieźnie, ocenę gnieźnieńskiej bazy sportowej (szkolnej oraz GOSiR), priorytety inwestycyjne do 2028 r., sport szkolny oraz szeroko pojęte finansowanie sportu. Założenia tej strategii są systematycznie monitorowane. Szczegółowa analiza zebranego materiału potwierdza hipotezę, że działania Miasta Gniezna mają istotny wpływ na dynamiczny rozwój bazy rekreacyjno-sportowej oraz zakres oferowanych usług, a tym samym na powiększanie się liczby osób aktywnie ruchowo spędzających czas wolny. Na bieżąco realizowane jest podniesienie na wyższy poziom organizacyjny i zwiększenie efektywności obowiązkowych lekcji

wychowania fizycznego i szkolenia dzieci uzdolnionych sportowo, w tym w szczególności tworzenie klas sportowych w szkołach podstawowych, obligatoryjne uczestnictwo każdej szkoły w zawodach sportowych szczebla podstawowego – mistrzostwach Gniezna oraz godne reprezentowanie Gniezna w zawodach powiatowych, rejonowych, wojewódzkich i ogólnopolskich w przypadku wywalczenia awansu. Od kilku lat funkcjonuje spójny system wspomagania szkolenia sportowego w szkołach podstawowych, który uzupełnia sportową ofertę Miasta do istniejącego już systemu szkolenia w wielu dyscyplinach sportowych dofinansowywanych z budżetu miasta. Gnieźnieńskie szkoły podstawowe, których reprezentacje wywalczyły awans do szkolnych rozgrywek sportowych na szczeblu finału wojewódzkiego mają zagwarantowane dofinansowanie wyjazdów. Na bieżąco realizowany jest kalendarz sportowy mistrzostw Gniezna w ramach kalendarza Igrzysk Młodzieży Szkolnej.

6. Majątek Miasta

Informacja o stanie majątku gminy za rok 2024

Miasto Gniezno w 2024 roku dysponowało nieruchomościami o łącznej powierzchni 623 ha, w skład których zaliczone zostały grunty stanowiące własność Miasta Gniezna, bez gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste. Wynika to z faktu, iż w informacji ujęto wyłącznie grunty należące do zasobu komunalnego. Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j., Dz.U z 2024, poz. 1145 ze zm.), grunty oddane w użytkowanie wieczyste nie stanowią komunalnego zasobu gruntów.

W opracowaniu wykazano także nieruchomości położone przy ulicy Pocztowej oraz przy ulicy Dworcowej, które Miasto Gniezno wynajmuje od PKP S.A. oraz grunt przy ulicy Ks. A. Ludwiczaka, który dzierżawiony jest od Parafii Rzymsko-Katolickiej Matki Zbawiciela w Gnieźnie.

Struktura gruntów stanowiących własność Miasta Gniezna (623 ha) przedstawia się następująco:

- grunty rolne – 310 ha, w tym:
 - grunty orne – 215 ha,
 - grunty rolne zabudowane - 5 ha,
 - grunty pod rowami – 6 ha,
 - inne (łąki, sady, pastwiska, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych) – 46 ha,
 - nieużytki - 38 ha.
- grunty leśne (zadrzewione i zakrzewione) – 5 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane – 283 ha, w tym:
 - tereny mieszkaniowe – 18 ha,
 - tereny przemysłowe – 7 ha,
 - inne tereny zabudowane – 34 ha,
 - zurbanizowane tereny niezabudowane – 11 ha,
 - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 47 ha,
 - użytki kopalne – 3 ha,
 - drogi – 159 ha,
 - tereny kolejowe – 1 ha,
 - inne tereny komunikacji – 2 ha,
 - grunty przeznaczone pod budowę dróg – 1 ha,
- grunty pod wodami – 23 ha,
- tereny różne – 2 ha.

Poniżej tabela prezentująca dane dotyczące poszczególnych praw majątkowych Miasta Gniezna w 2024 roku.

Opis mienia wg grup rodzajowych	Łączna ilość	Wartość księgową w mln zł	Prawa własności	Użytkowanie wieczyste	Najem	Dzierżawa
Grunty	623 ha	103,10	623 ha	0,47 ha	0,48 ha	0,03 ha
Drogi, ulice, chodniki	171,08 km	203,43	171,08 km	-	-	-
Lasy	-	-	-	-	-	-

Ogrody działkowe	8,59 ha	-	8,59 ha	-	-	-
Cmentarze	-	-	-	-	-	-
Ogółem	-	306,53	-	-	-	-
Budynki mieszkalne i budynki mieszkalno-użytkowe w 100% własność Miasta	71 szt.	102,17	71 szt.	-	-	-
Lokale mieszkalne i mieszkalno-użytkowe we wspólnotach mieszkaniowych, w których Miasto posiada lokale	776 szt.		776 szt.	-	-	-
Budynki niemieszkalne, użytkowe	21 szt.		21 szt.	-	-	-
Obiekty służby zdrowia	-		-	-	-	-
Placówki usługowo-handlowe	4 szt.		4 szt.	-	-	-
Obiekty szkolne	11 szt.	63,15	11 szt.	-	-	-
Obiekty przedszkolne	13 szt.	21,80	13 szt.	-	-	-
Żłobki	2 szt.	2,99	2 szt.	-	-	-
Miejsko - gminne biblioteki	1 szt.	-	1 szt.	-	-	-
Ośrodki kultury, świetlice MOK	1 szt.	24,94	1 szt.	-	-	-
Ośrodki sportu i rekreacji	1 szt.	81,27	1 szt.	-	-	-
Biuro Strefy Płatnego Parkowania	289 szt.	2,03	-	-	-	-
URBIS Sp. z o.o.	745 szt.	123,88	-	-	-	-
MPK Sp. z o.o.	302 szt.	12,27	-	-	-	-
PEC Sp. z o.o.	7114 szt.	111,96	-	-	-	-
PWiK	1715 szt.	156,78	-	-	-	-
SIM KZN Zachodni	5,65 %	6,15	-	-	-	-
Stolica Eksperymentu	90%	3,19	-	-	-	-
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	49 szt.	1,13	-	-	-	-
Straż Miejska, Monitoring	33 szt.	2,74	-	-	-	-
Biuro Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Informacji Niejawnych	1 szt.	0,36	-	-	-	-
Zakłady Zieleni Miejskiej w tym place i tereny zielone	109 szt.	45,95	-	-	-	-
Inne (muzeum)	-	-	-	-	-	-
Sieć wodociągowa	134,84 km	20,39	-	-	-	-
Sieć sanitarna	116,84 km	57,04	116,84 km	-	-	-
Sieć deszczowa	40,53 km	46,23	40,53 km	-	-	-
Sieć ciepła	-	-	-	-	-	-
Wysypiska śmieci	-	-	-	-	-	-

Środki transportowe	2 skutery, 149 rowerów miejskich, 5 autobusów elektrycznych	12,08	2 skutery, 149 rowerów miejskich 5 autobusów elektrycznych	-	-	-
Środki trwałe Wydział Administracyjno- Organizacyjny	63 poz.	10,53	-	-	-	-
Środki trwałe Wydział Spraw Społecznych	11 szt.	0,50	-	-	-	-
Środki trwałe Wydziału Rozwoju Miasta	68 szt.	0,19	-	-	-	-
Środki trwałe Wydział Promocji, Kultury, Turystyki	50 szt.	3,87	-	-	-	-
Środki trwałe Wydział Ochrony Środowiska	1 szt.	0,19	-	-	-	-
Pozostałe	-	4,75	-	-	-	-
Ogółem wartość majątku gminy	-	1 225,06	-	-	-	-

Zgodnie z zapisami ustawy o gospodarce nieruchomościami aktualną wartość nieruchomości ustala się w przypadku jej przeznaczenia do obrotu.

Działania podejmowane przez Gminę Miasto Gniezno wpisywały się w Plan Wykorzystania Gminnego Zasobu Nieruchomości Gminy Miasto Gniezno na okres od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r., zatwierdzonego zarządzeniem Prezydenta Miasta Gniezna Nr WAO.O.0050.1252.2023 z dnia 28 grudnia 2023 roku.

Przekształcenie prawa wieczystego użytkowania w prawo własności

Z dniem 1 stycznia 2019 roku, na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku (t. j., Dz. U. 2025, poz. 6) o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, prawo użytkowania wieczystego przekształciło się w prawo własności gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe.

Wprowadzona w życie ustawa, w dominującej części wyeliminowała użytkowanie wieczyste jako prawo do nieruchomości. W związku z powyższym przypadki przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości pojawia się obecnie sporadycznie. W roku 2024 roku Prezydent Miasta Gniezna wydał 2 zaświadczenia, potwierdzające przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Dla porównania w 2023 roku takich zaświadczeń wydano 23.

Postępowania przetargowe na zbycie nieruchomości

W 2024 roku Prezydent Miasta Gniezna przeprowadził następujące postępowania przetargowe, dotyczące zbycia nieruchomości, usytuowanych przy:

- ulicy Pustachowskiej – działka przeznaczona do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, przeznaczenie nieruchomości - zabudowa usługowa. Ogłoszono 3 postępowania przetargowe – III przetarg zakończył się wynikiem pozytywnym. Wyłoniono nabywcę i zawarto umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego,

- ulicy Skalnej – 2 działki przeznaczono do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, przeznaczenie nieruchomości - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Ogłoszono 4 postępowania przetargowe – IV przetarg zakończył się wynikiem pozytywnym. Wyłoniono nabywców i zawarto umowy sprzedaży w formie aktów notarialnych,
 - ulicy Północnej – 2 działki przeznaczone do zbycia pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. W poprzednich latach ogłaszane przetargi kończyły się negatywnie. Ogłoszony w 2024 roku przetarg zakończył się wynikiem pozytywnym. Wyłoniono nabywców i zawarto umowy sprzedaży w formie aktów notarialnych,
 - ulicy Marii Konopnickiej – działka przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Ogłoszono 5 postępowań przetargowych, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Kolejne ogłoszenie przetargu planowane jest w 2025 roku,
 - ulicy Warszawskiej – działka położona na terenie nieobjętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. W ubiegłych latach ogłoszono 8 postępowań przetargowych, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Planuje się ogłoszenie kolejnego przetargu w 2025 roku,
 - ulicy Zachodniej – do zbycia zostały przeznaczone 3 działki pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Przetarg na zbycie 2 działek zakończył się pozytywnie - zostały zawarte umowy sprzedaży w formie aktów notarialnych. Przetarg na zbycie ostatniej działki zostanie ogłoszony w roku 2025 roku,
 - ulicy Granicznej – do zbycia zostały przeznaczone 2 działki, które znajdują się na terenie nieobjętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustaleniami studium działka usytuowana jest w strefie zabudowy mieszkaniowo - usługowej. Ogłoszony I przetarg ustny nieograniczony zakończył się wynikiem pozytywnym - wyłoniono nabywców i zostały zawarte umowy sprzedaży w formie aktów notarialnych,
 - ulicy Osiniec – 2 działki przeznaczone pod zabudowę przemysłową. Ogłoszono 2 postępowania przetargowe, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Ogłoszenie kolejnego przetargu planowane jest w 2025 roku,
 - ulicy Jeziornej – w latach 2023 – 2024 ogłoszono 7 postępowań przetargowych, które zakończyły się wynikiem negatywnym. Ogłoszenie kolejnego przetargu planowane w roku 2025 po wykonaniu nowego operatu szacunkowego, określającego zaktualizowaną wartość nieruchomości,
 - ulicy Leopolda Staffa oraz ulicy Wistawy Szymborskiej – do zbycia wyznaczone zostały 2 działki z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną. Przetarg na zbycie działek zakończył się pozytywnie - zostały zawarte umowy sprzedaży w formie aktów notarialnych,
 - ulicy Trzemeszeńskiej – nieruchomość przeznaczona do zbycia w trybie przetargu nieograniczonego. Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania nieruchomość przeznaczona pod zabudowę mieszkaniowo – usługową. Przetarg zakończył się wynikiem pozytywnym. Zawarto umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego,
 - ulicy Witkowskiej – do zbycia została przeznaczona działka pod zabudowę usługową. Przetarg zakończył się wynikiem pozytywnym. Zawarto umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego,
- Miasto Gniezno prowadziło również postępowania w przedmiocie sprzedaży nieruchomości, będących jego własnością, a leżących poza jego granicami. Są to nieruchomości nabyte przez gminę w formie dziedziczenia ustawowego spadków.
- w miejscowości Łubowo do zbycia wystawiona została nieruchomość przeznaczona pod tereny osadnicze. Przetarg zakończył się wynikiem pozytywnym - zawarto umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego,
 - w miejscowości Strzelno - na mocy postanowienia z dnia 2 sierpnia 2022 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Gnieźnie, w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I Ns 36/22, Gmina Miasto Gniezno

nabyła z dobrodziejstwem inwentarza spadek po zmarłym Krzysztofie U. W skład spadku wchodził udział wynoszący 1/4 części nieruchomości. Udział został zbyty w trybie bezprzetargowym na rzecz współwłaściciela nieruchomości. Zawarto umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego.

Sprzedaż lokali mieszkalnych

Poniższa tabela prezentuje sprzedaż lokali mieszkalnych z komunalnego zasobu Miasta Gniezna w 2024 roku.

Lp.	Adres	powierzchnia użytkowa lokalu
1	Grunwaldzka 1/5	62,67
2	Wyszyńskiego 18/19	48,74
3	Łubieńskiego 15/4	49,85
4	Wiosenna 3/5	41,3
5	17 Dywizji Piechoty 3/18	35,51
6	Jasna 3/3	61,23
7	Armii Krajowej 20/5A	21,94
8	Cymsa 8/15	46,97
9	Zautek 6/16	23,49
10	Wesoła 1/2	56,18
11	Krucza 3A/4	54,13
12	Krucza 3a/7	61,69
13	Al. Reymonta 15B/6	44,02
14	Warszawska 5/12 udział w lokalu	143937/251570
15	Rynek 4/4	56,19
16	Wyszyńskiego 18/13	43,61
17	17 Dywizji Piechoty 11a/3	61,63
18	Krucza 3A/1	49,8
19	Cymsa 10/24	41,72
20	Armii Krajowej 6/6	17,94
21	Cymsa 10/11	32,05
22	Łubieńskiego 4/3B	33,05
23	Cierpiegi 18/9	37,3
24	Cierpiegi 18/14	25,21
25	Lecha 5/10A	25,52
26	Krucza 3A/6	48,33
27	Armii Krajowej 6/4A	58,3

W roku 2024 sprzedano 27 lokali mieszkalnych, w tym 17 lokali zostało zbytych na rzecz dotychczasowego najemcy z zastosowaniem 90 % bonifikaty. 10 lokali znalazło natomiast nowych właścicieli w trybie postępowań przetargowych. Sprzedaż lokali mieszkalnych odbywa się na rzecz najemców zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zapisami prawa miejscowego – obwieszczenia Rady Miasta Gniezna z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwał w sprawie: określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach Wspólnot

Mieszkaniowych oraz wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ustalonej ceny oraz Uchwały Nr XXXIV/450/2021 Rady Miasta Gniezna z dnia 24 marca 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych oraz wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ustalonej ceny.

Ze sprzedaży na rzecz najemców wyłączone są lokale w złym stanie technicznym i przeznaczone do kapitalnego remontu. Lokale te wymagają znacznych nakładów finansowych, niewspółmiernie wysokich w stosunku do czynszów ewentualnie otrzymanych w przypadku najmu lokalu czy też zbycia lokalu z zastosowaniem obowiązującej bonifikaty.

Ponowne zasiedlenie przedmiotowych lokali po wcześniejszym wykonaniu koniecznych i niezwykle kosztownych prac remontowych, a następnie sprzedaż w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy (bonifikata 90 %), spowodowałaby poniesienie strat finansowych przez Miasto Gniezno i nosiłoby znamiona niegospodarności.

Postępowania przetargowe – dzierżawa nieruchomości

W 2024 r. przeprowadzono postępowania przetargowe, dotyczące dzierżawy następujących gruntów:

- działka nr 5/25, arkusz mapy 40, część powierzchni 5,1088 ha, cena wywoławcza 200,00 zł., najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 500,00 zł,
- działka nr 22/5, arkusz mapy 30 – część powierzchni. 15,3304 ha, cena wywoławcza :
 - a) 100,00 zł netto miesięcznie, grunt pod stanowisko nr 1 o pow. 25 m² w sąsiedztwie ulicy ks. Władysława Zientarskiego, najwyższy miesięczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 1950,00 zł netto miesięcznie,
 - b) 100,00 zł netto miesięcznie, grunt pod stanowisko nr 2 o pow. 25 m² w sąsiedztwie ulicy ks. Władysława Zientarskiego, najwyższy miesięczny czynsz dzierżawny w drodze licytacji wyniósł 150,00 zł netto miesięcznie,
- działka nr 40/7 arkusz mapy 23 o powierzchni 632 m², wywoławczy czynsz najmu 316,00zł, grunt nie znalazł dzierżawcy,
- działka 40/7 arkusz mapy 23, cena wywoławcza :
 - a) grunt pod teren zielony nr 1 o pow. 445 m², wywoławczy czynsz 220,00 zł rocznie, najwyższy czynsz wyniósł 980,00 zł rocznie,
 - b) grunt pod teren zielony nr 2 o pow. 675 m², wywoławczy czynsz 330,00 zł rocznie, najwyższy czynsz wyniósł 360,00 zł rocznie,
 - c) grunt pod teren zielony nr 3 o pow. 294 m², wywoławczy czynsz 140,00 zł rocznie, najwyższy czynsz wyniósł 240,00 zł rocznie,
- działka nr 104/2 arkusz mapy 41 o powierzchni 249 m², wywoławczy czynsz 150,00 zł rocznie, najwyższy czynsz wyniósł 1450,00 zł rocznie,
- działka nr 105/2 arkusz mapy 41 o powierzchni 202 m², wywoławczy czynsz 100,00 zł rocznie, najwyższy czynsz wyniósł 1830,00 zł rocznie,
- działka nr 97/37 arkusz mapy 113 część o powierzchni 2,7040 ha, cena wywoławcza 1 500,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 1 600,00 zł,
- działka nr 4/5, arkusz mapy 108 część o powierzchni 1,3728 ha, cena wywoławcza 800,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 900,00 zł,
- działka nr 2 i 4, arkusz mapy 136 część o powierzchni 2,9753 ha, cena wywoławcza 2500,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 2 600,00 zł,
- działka nr 7, arkusz mapy 111 część o powierzchni 3,3190 ha, cena wywoławcza 2600,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 4 200,00 zł,

- kompleks działek numer 2/2, arkusza mapy 90, nr 1/49 arkusz 92, 1/10 arkusz mapy 92 o łącznej powierzchni 3.7414 ha, cena wywoławcza 4480zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 7 280,00 zł,
- działka nr 2, arkusz mapy 7 o powierzchni 1,1495 ha, wywoławczy czynsz najmu 1350,00 zł, wynik negatywny, brak chętnych na dzierżawę działki,
- kompleks działek numer 29, 25/2, 25/5, 25/6, 25/7, 25/8, 25/9, 26/4, 26/5, 26/6, 26/7, 26/8, 26/9, 26/10, 26/11, 26/12 na arkuszu mapy 135, cena wywoławcza 4300 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 7 300,00 zł,
- działka numer 1/2 arkusz mapy 98 o powierzchni 5.8671 ha, cena wywoławcza 5280,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 7 280,00 zł,
- działka numer 1/31 arkusz mapy 84 o powierzchni 1,1490 ha, cena wywoławcza 1000,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 1 600,00 zł,
- działka numer 15/2 arkusz mapy 73 o powierzchni 1,1490 ha, cena wywoławcza 2000,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 2 200,00 zł,
- działka numer 1/14 arkusz mapy 72 o powierzchni 3.9709 ha, cena wywoławcza 970,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł 1 020,00 zł,
- działka numer 1/43 arkusz mapy 12 o powierzchni 4,5893 ha, cena wywoławcza 6800,00 zł, najwyższy roczny czynsz w drodze licytacji wyniósł: 19 600,00 zł.

Celem kolportażu komunikatów i obwieszczeń urzędowych, a także innych informacji dla mieszkańców Gniezna i pozostałych zainteresowanych, miasto dysponuje słupami ogłoszeniowymi, rozlokowanymi w różnych dzielnicach. Utrzymywanie tego typu nośnika nadal jest zasadne, szczególnie przez wzgląd na osoby nieposiadające dostępu do nowoczesnych kanałów dystrybucji informacji (np. internet) czy starszych mieszkańców Gniezna, dla których słupy ogłoszeniowe pozostają jednym z podstawowych kanałów komunikowania ogłoszeń i komunikatów. Miasto Gniezno obsługuje słupy ogłoszeniowe poprzez zawartą umowę z dzierżawcą infrastruktury. W zamian za możliwość umieszczania ogłoszeń komercyjnych dzierżawca wpłaca comiesięczną opłatę na rzecz gminy z tytułu korzystania ze słupów. Dzierżawca zobowiązany jest również do utrzymania porządku na słupach i dookoła nich. W ramach zawartej umowy Miasto Gniezno nieodpłatnie umieszczać może na słupach obwieszczenia i komunikaty urzędowe. Zawarta umowa obejmuje 23 słupy ogłoszeniowe.

Nabycie nieruchomości

W ramach zakupów inwestycyjnych Miasto Gniezno nabyło w 2024 roku następujące nieruchomości:

- działkę nr 85, arkusz mapy 28, powierzchnia 0.2138 ha, usytuowaną w rejonie ulicy Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, działka jest zabudowana budynkiem z planowanym przeznaczeniem na siedzibę stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- działkę nr 2/57, arkusz mapy 90, powierzchnia 2.0813 ha, usytuowaną w rejonie ulicy Kawiary przeznaczoną na działalność prowadzenia schroniska dla zwierząt w Gnieźnie,
- 2/6 udziału w nieruchomości zabudowanej przy ulicy Żeromskiego – działka nr 61, arkusz mapy 45, powierzchnia 0,1264 ha, przeznaczenie: cele mieszkaniowe,
- działkę nr 1/20, arkusz mapy 12, o powierzchni 0,0736 ha, stanowiącą drogę w rejonie ulicy Powstańców Wielkopolskich,
- działkę nr 29, arkusz mapy 149, o powierzchni 0,4280 ha, stanowiącą ulicę Rzemieślniczą,
- działkę nr 30/1, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.0031 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,

- działkę nr 30/3, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.3044 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 30/4, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.0488 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 7/9, arkusz mapy 149, o powierzchni 0.0237 ha, położoną w rejonie ulicy Kłeckoskiej, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 47, arkusz mapy 143, o powierzchni 0.0072 ha, stanowiącą drogę, ulicę Kostrzyńską, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 25/2, arkusz mapy 143, o powierzchni 0.0025 ha, stanowiącą drogę, ulicę Kostrzyńską, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 25/3, arkusz mapy 143, o powierzchni 0.0052 ha, stanowiącą drogę, ulicę Kostrzyńską, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 41, arkusz mapy 143, o powierzchni 0.0098 ha, stanowiącą drogę, ulicę Kostrzyńską, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 32/1, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.0538 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 32/2, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.0797 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działka nr 32/13, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.0721ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działka nr 32/14, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.1469 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działka nr 32/21, arkusz mapy 135, o powierzchni 0.4245 ha, położoną w rejonie ulicy Ugory, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działkę nr 27/1, arkusz mapy 144, o powierzchni 0.0055 ha, położoną w rejonie ulicy Poznańskiej, przeznaczoną pod teren drogi publicznej,
- działka nr 26/1, arkusz mapy 144, o powierzchni 0.0268 ha, położoną w rejonie ulicy Poznańskiej, przeznaczoną pod teren drogi publicznej.

Ponadto Gmina Miasto Gniezno w drodze dziedziczenia na podstawie postanowień sądów powszechnych nabyła 1/2 udziału w nieruchomości zabudowanej, położonej w Gminie Gniezno, w miejscowości Jankowo Dolne (działka nr 369, arkusz mapy 7 o powierzchni 0,0489 ha) oraz 1/3 udziału w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej przy ulicy Mikołaja Kopernika w Gnieźnie (działka nr 48, arkusz mapy 65 o powierzchni 0,1250 ha).

Komunalizacja

Komunalizacja jest procesem polegającym na nabywaniu przez jednostkę samorządu terytorialnego mienia państwowego w celu wyposażenia gmin w niezbędny do funkcjonowania majątek.

W roku 2024 skomunalizowano następujące nieruchomości:

- działkę nr 168, arkusz mapy 29, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Kaszarską o powierzchni 0,0720 ha,
- działkę nr 2/2 arkusz mapy 179, nieruchomość stanowiącą drogę – ulicę Wetnicką o powierzchni 0,2769 ha,
- działkę nr 102/8, arkusz mapy 146, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Kościańską o powierzchni 0,0155 ha,
- działkę nr 15, arkusz mapy 174, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Orcholską o powierzchni 0.0544 ha,

- działkę nr 80, arkusz mapy 42, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Pocztową o powierzchni 0,2450 ha,
- działkę nr 113, arkusz mapy 59, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Gajową o powierzchni 0,0203 ha,
- działkę nr 1/4, arkusz mapy 7, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Orcholską o powierzchni 0,8821 ha,
- działkę nr 1/6, arkusz mapy 7, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Orcholską o powierzchni 1,3802 ha,
- działkę nr 14, arkusz mapy 17, nieruchomość stanowiącą drogę - ulicę Powstańców Wielopolskich o powierzchni 0,0698 ha.

Parkingi miejskie

W granicach administracyjnych Miasta Gniezna usytuowane są parkingi płatne i bezpłatne, które stanowią własność Miasta Gniezna.

1. Parking pod płytą handlową targowiska przy Placu Józefa Piłsudskiego

- ❖ Parking jest monitorowany i wyposażony w system parkingowy do poboru opłat dla 100 miejsc parkingowych, w tym 5 dla osób z niepełnosprawnościami.
- ❖ Parking jest czynny we wszystkie dni w roku, płatny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00 oraz w soboty w godzinach od 8:00 do 12:00, z wyłączeniem świąt.
- ❖ Parkowanie przez pierwsze 30 minut jest bezpłatne. Każda następna godzina: 3,00 zł.
- ❖ Na parkingu obowiązują następujące abonamenty 30 - dniowe:
 - zwykły za 130,00 zł.
 - handlowy dla osób prowadzących działalność handlową na targowisku oraz w strefie przyległej do targowiska za 60,00 zł.
 - dla mieszkańców strefy przyległej do targowiska (Plac Józefa Piłsudskiego, ul. Rzeźnicka, ul. Warszawska od ul. Rzeźnickiej do ul. Kościuszki, ul. Zielony Rynek, ul. Bednarski Rynek, ul. Zaułek, ul. Św. Wawrzyńca) za kwotę 60,00 zł.

2. Parking – przy ulicy Bł. Jolenty i 3 Maja

- ❖ Parking wyposażony jest w system parkingowy do poboru opłat (płatność monetami lub banknotami) dla 100 miejsc parkingowych, w tym 5 dla osób z niepełnosprawnościami.
- ❖ Parking jest czynny we wszystkie dni w roku, płatny w godzinach od 7:00 do 20:00.
- ❖ Parkowanie przez pierwsze 30 minut jest bezpłatne. Każda następna godzina: 3,00 zł.
- ❖ Na parkingu obowiązują następujące abonamenty 30 - dniowe:
 - zwykły za 130,00 zł.
 - dla mieszkańców strefy przyległej do parkingu - ul. Bł. Jolenty, ul. 3 Maja (od ul. Chociszewskiego do ul. Grzybowo), ul. Łącznica, ul. Kilińskiego, ul. Chociszewskiego (od ul. Św. Michała do ul. 3 Maja), ul. Grzybowo (od ul. 3 Maja do ul. Św. Jana) za kwotę 60,00 zł.

3. Parking – przy ulicy Pocztowej/Konikowo

- ❖ Parking wyposażony jest w system parkingowy do poboru opłat (płatność monetami lub banknotami) dla 38 miejsc parkingowych, oprócz tego 2 miejsca dla osób z niepełnosprawnościami usytuowane przed wjazdem na parking.
- ❖ Parking jest czynny we wszystkie dni w roku, płatny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 17:00, za wyjątkiem ustawowych świąt.
- ❖ Parkowanie przez pierwsze 30 minut jest bezpłatne. Każda następna godzina: 3,00 zł.
- ❖ Na parkingu obowiązuje 30 – dniowy abonament dla właścicieli/najemców lokali przy ulicy Pocztowej 20 oraz ulicy Konikowo 2.

4. Parking – przy cmentarzu Św. Piotra i Pawła (wjazd od ulicy Powstańców Wielkopolskich)

- ❖ Parking jest wyposażony w 57 miejsc parkingowych, w tym 3 dla osób z niepełnosprawnościami.
- ❖ Parking jest czynny we wszystkie dni w roku, niestrzeżony, bezpłatny.

5. Parkingi w pobliżu Hali Widowiskowo – Sportowej nr 2 przy ulicy Sportowej 5

- ❖ Parking jest bezpłatny, niestrzeżony i działa we wszystkie dni w roku.

Gnieźnieński Rower Miejski

Od 1 sierpnia 2021 roku funkcjonuje Gnieźnieński Rower Miejski (GRM). W skład systemu wchodzi 149 rowerów (138 pojazdów standardowych oraz 11 z fotelikami dla dzieci) i 43 strefy parkowania. W roku 2024 użytkownicy wypożyczyli rowery 145 274 razy. Na koniec 2024 roku w systemowej aplikacji zarejestrowanych było 14 113 użytkowników. Pojazdy GRM relokowane są 2 razy dziennie. W 2024 roku odnotowano 948 usterek rowerów. W minionym roku najczęściej zgłaszane awarie to: brak podpórki roweru, brak możliwości odblokowania pojazdu, uszkodzenia: kół, napędu oraz siodełek. Każdy użytkownik, korzystający z pojazdów Gnieźnieńskiego Roweru Miejskiego przez pierwsze 30 minut zwolniony jest z opłaty za przejazd. Po upływie okresu bezpłatnego opłata za jedną minutę korzystania z GRM wynosi 5 groszy. Wpływa to na fakt, iż najczęściej korzystający użytkują rowery do 30 minut. Najdłuższy, jednorazowy okres korzystania z pojazdów GRM to 4 godziny.

Transport

Miasto Gniezno, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j., Dz.U. z 2024, poz. 1465 ze zm.) wykonuje zadanie własne w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Gniezna.

Celem planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, przyjętego Uchwałą Nr XLI/493/2014 Rady Miasta Gniezna z dnia 29 stycznia 2014 r. jest zapewnienie efektywnych przewozów o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze miasta Gniezna, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju transportu. Założenia Planu opierają się na podniesieniu znaczenia mobilności komunikacyjnej dla rozwoju społeczno-gospodarczego, przy uniknięciu negatywnych skutków niekontrolowanego rozwoju transportu indywidualnego. Ponadto celami planu jest zapewnienie odpowiedniego standardu usług transportowych, poprzez:

- dostosowanie usług do rzeczywistych potrzeb pasażerów,
- zapewnienie odpowiedniej dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- integrację systemów taryfowo-biletowych,
- redukcję negatywnego oddziaływania na środowisko,
- redukcję zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców,
- zwiększenie efektywności ekonomicznej transportu osób.

Miasto Gniezno realizuje funkcje organizatora transportu publicznego na poziomie organizacyjnym wykonując następujące zadania:

- wydaje zaświadczenia lub zezwolenia na regularny przewóz osób,
- nadzoruje zbiorowy transport publiczny na terenie miasta Gniezna,

- zarządza przystankami (241 szt.) oraz Zintegrowanym Centrum Przesiadkowym (ZCP). Zgodnie z uchwałą nr XXXVII/499/2021 Rady Miasta Gniezna z dnia 9 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia stawki opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych i dworców na terenie Miasta Gniezna za jedno zatrzymanie środka transportu na przystanku komunikacyjnym na terenie Miasta Gniezna, ustalone zostały następujące stawki opłat:
 - dla środka transportu, przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 23 osób łącznie z kierowcą: 0,03 zł,
 - dla środka transportu, przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu powyżej 23 osób łącznie z kierowcą: 0,05 zł.
 Natomiast za jedno zatrzymanie środka transportu na dworcach na terenie Miasta Gniezna, ustalona została następująca stawka opłat:
 - dla środka transportu, przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 23 osób łącznie z kierowcą: 0,80 zł,
 - dla środka transportu, przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu powyżej 23 osób łącznie z kierowcą: 1zł;
 - utrzymuje porządek na terenie przystanków miejskiej komunikacji autobusowej i ZCP,
 - zawiera umowy w zakresie korzystania z przystanków komunikacyjnych i ZCP na terenie miasta,
 - nadzoruje realizację umów w zakresie świadczenia usług przewozu regularnego w ramach lokalnego transportu zbiorowego.

Niezmiennym zainteresowaniem cieszy się bilet dla dzieci szkół podstawowych za 1 zł, który refundowany jest przez Miasto Gniezno.

W zakresie realizacji zadań prowadzenia i poprawy publicznego transportu zbiorowego Miasto Gniezno w 2024 roku podejmowało następujące działania:

- Zgodnie z Uchwałą nr XI/120/2024 Rady Miasta Gniezna z dnia 18 grudnia 2024 r. od dnia 17 stycznia 2025 roku wprowadzony został darmowy przejazd dla osób, które nabyły status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, uchwała weszła w życie w 2025 roku,
- Wybór operatora odbywa się na podstawie art. 22 ust.1 Ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (t. j., Dz.U. 2025, poz. 285) poprzez bezpośrednie zawarcie umowy. Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego jest wykonywane przez podmiot wewnętrzny w rozumieniu Rozporządzenia (WE) nr 1370/2007,
- 23 października 2024 roku zostało dostarczonych, zgodnie z zawartą umową ze Spółką Solaris Bus & Coach Sp. z o.o., dotyczącą zakupu autobusów elektrycznych dla Miasta Gniezna wraz z infrastrukturą, 5 autobusów elektrycznych. Powstała również infrastruktura ładowania, na którą składa się między innymi: 5 sztuk ładowarek zajezdniowych typu plug-in i 2 sztuki ładowarek mobilnych typu plug-in. Ponadto przeszkolono 30 pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego sp. z o.o., w tym 20 kierowców i 10 mechaników. Całkowity koszt umowy (kolejnych 5 sztuk autobusów elektrycznych pojawiło się w Gnieźnie w 2025 r.) wynosi: 29 987 400,00 zł. Projekt dofinansowywany jest z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Krajowego Planu Odbudowy. Aktualnie zakupione autobusy elektryczne są przedmiotem umowy dzierżawy, zawartej pomiędzy Gminą Miasto Gniezno a Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym Sp. z o.o. w Gnieźnie, której celem było odnowienie dotychczasowego taboru pojazdów przedsiębiorstwa. Dofinansowanie projektu wynosi, po zmianie źródeł finansowania na KPO prawie 21.000.000,00 zł
- Zintegrowane Centrum Przesiadkowe (ZCP) dla mieszkańców gmin Powiatu Gnieźnieńskiego, które zostało uruchomione w sierpniu 2021 roku bardzo mocno wpisało się w rozwój komunikacji poprzez podniesienie komfortu podróżnych i przewoźników. ZCP posiada

6 zadaszonych peronów autobusowych, 86 miejsc parkingowych, zadaszone miejsca na stojaki rowerowe i motorowery, system informacji pasażerskiej oraz małą architekturę. Wjazdy i wyjazdy autobusów są na bieżąco monitorowane, a rozkłady jazdy dopasowane tak, aby kierowcy mieli komfort wjazdu na dany peron. Na koniec roku 2024 podpisanych było 11 umów z przewoźnikami na korzystanie z ZCP, którzy wykonują około 400 przyjazdów i odjazdów w ciągu dnia roboczego.

Podejmowane działania oraz stosowane rozwiązania mają na celu zapewnienie sprawnego oraz komfortowego transportu na terenie Gniezna.

Spółki komunalne

Spółki komunalne to spółki prawa handlowego, założone przez gminę do realizacji zadań publicznych – ich działanie reguluje ustawa z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (t.j., Dz. U.2021 poz. 679). To jedyny typ spółki, który może założyć gmina i do której może przystąpić.

➤ **Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Gnieźnie Sp. z o.o.**

- ❖ kapitał: 15 444 000 zł;
- ❖ udziały: 15 444 ilość udziałów (100%);
- ❖ władze: Prezes Zarządu - Jarosław Grobelny;
- ❖ zakres działania: wytwarzanie oraz przesył i dystrybucja energii cieplnej, prowadzenie eksploatacji urządzeń ciepłowniczych oraz ich konserwacja, remonty i modernizacja, świadczenie na zewnątrz usług w zakresie ciepłownictwa.

Działania właścicielskie w 2024 roku:

- zgodnie z przyjętym przez Zgromadzenie Wspólników planem techniczno-ekonomicznym zostały wykonane następujące podłączenia do sieci: budynek warsztatowy przy ulicy Bolesława Chrobrego 24/25, budynek wielorodzinny przy ulicy Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 20, budynki przy ulicy ks. Stanisława Staszica 19 oraz 21, budynki przy ulicy Franklina Roosevelta 65 oraz Budowlanych 43. Podłączenie ciepłej wody użytkowej miało miejsce w budynku hotelu przy ulicy Bolesława Chrobrego/Dąbrówki, hali sportowej przy ulicy Augusta Cieszkowskiego 17, budynku wspólnoty mieszkaniowej przy ulicy Bolesława Chrobrego 24, budynku należącym do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.
- zawarto umowy z nowymi odbiorcami przyłączonymi do istniejącej już sieci ciepłowniczej: budynek przychodni przy ulicy Pawła Cymsa 16, kamienica prywatna przy ulicy bł. Jolenty 6, budynki wielorodzinne przy ulicy Edwarda Grabskiego, budynek wielorodzinny przy ulicy Witolda Gombrowicza 27, budynek wielorodzinny przy ulicy Wrzesińskiej 39, budynki wielostugowe przy ulicy Wrzesińskiej/Artyleryjskiej, budynek wielorodzinny przy ulicy Podgórznej 3, kamienica prywatna przy ulicy Dąbrówki 18, kamienica prywatna przy ulicy ks. Prym. Macieja Łubieńskiego 1.
- ❖ Ilość sprzedanego ciepła: 345 142,48 GJ.
- ❖ Moc zamówiona przez odbiorców: 84,6521 MW.
- ❖ Moc zainstalowana: 90,292 MW.
- ❖ Ilość eksploatowanych węzłów cieplnych: 384.
- ❖ Ilość umów na sprzedaż ciepła: 305.
- ❖ Ilość spalonego miatu węglowego: 8 510,24 t., ilość spalonej biomasy: 16 879,29 t.
- ❖ Długość sieci cieplnej: 54,6 km, w tym 40,3 km w technologii rur preizolowanych (73,81%).

Ponadto w 2024 roku spółka utrzymała status efektywnego systemu ciepłowniczego potwierdzonego certyfikatem TÜV SÜD dzięki wykorzystaniu do produkcji Ciepła systemowego ponad 50% odnawialnych źródeł energii (biomasa). W ramach prowadzonej działalności PEC uzyskał również ulgę na działalność badawczo-rozwojową w związku z prowadzeniem działalności badawczo-rozwojowej w zakresie analizy warunków spalania biomasy, w tym oczekiwanej konwersji kotłów. Warto wspomnieć w tym miejscu, że spółka wdraża digitalizację sieci ciepłowniczej, w wyniku czego skuteczniej kontrolować będzie pracę sieci ciepłowniczej, szybciej zlokalizuje awarię oraz zaoszczędzi na kosztach eksploatacji sieci.

➤ **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gnieźnie Sp. z o.o.**

- ❖ kapitał: 39 171 300 zł;
 - ❖ udziały: 391 713 ilość udziałów (100%);
 - ❖ władze: Prezes Zarządu - Romuald Cimoch;
 - ❖ zakres działania: zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości, jakości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz ciągły i niezawodny odbiór ścieków,
 - ❖ Sprawozdanie z realizacji Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2021-2024 (stan na dzień 31.12.2024 r.):
 - Plan zawiera inwestycje przedsiębiorstwa z zakresu gospodarki wodnej (sieci wodociągowe na terenie miasta Gniezno, gminy Gniezno, miasta Czarniejewo), gospodarki ściekowej (sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Gniezna i obiekty technologiczne na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków w Gnieźnie) i gospodarki osadowej (budowle na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków w Gnieźnie), a także z zakresu produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł.
 - Stan zaawansowania z realizacji Planu wieloletniego:
 - a) w ujęciu rzeczowym:
 - urządzenia wodociągowe - sieć wodociągowa o łącznej długości wykonanej sieci: 1.634,79 mb
 - urządzenia kanalizacyjne - kanalizacja sanitarna o łącznej długości wykonanej sieci: 431,44 mb;
 - b) w ujęciu finansowym:
 - urządzenia wodociągowe - sieć wodociągowa o łącznej wartości poniesionych nakładów: 483.004,76 zł :
 - urządzenia kanalizacyjne - kanalizacja sanitarna o łącznej wartość poniesionych nakładów: 710.312,81 zł;
 - c) pozostałe obiekty technologiczne o łącznej wartość poniesionych nakładów: 1.393.589,56 zł.
- Aktualne taryfy za wodę i ścieki obowiązują od 6 czerwca 2024 roku i zostały zatwierdzone przez Regulatora - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, decyzją z dnia 08 maja 2024 roku znak: P.RZT.70.57.2024/D/PH.
- cena wody wzrosła z 4,48 zł/m³ na 4,99 zł/m³ tj. o 11,38 %;
 - cena ścieków wzrosła z 8,25 zł/m³ na 9,32 zł/m³ tj. o 12,96 %;
 - wzrosły również stawki opłat abonamentowych średnio w podobnej skali jak ceny za wodę i ścieki.

Wzrost cen podyktowany był wzrostem kosztów przedsiębiorstwa w wyniku wzrostu kosztów energii elektrycznej, wzrostu wynagrodzeń oraz wzrostu cen podstawowych materiałów eksploatacyjnych oraz usług.

W roku 2024 Miasto Gniezno dokapitalizowało Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gnieźnie poprzez przekazanie środków pieniężnych na kapitał rezerwowy spółki w wysokości 360 000 zł.

➤ **URBIS Sp. z o.o. z siedzibą w Gnieźnie**

- ❖ kapitał: 23 649 500,00 zł;
- ❖ udziały: 47 299 ilość udziałów (100%);
- ❖ władze: Prezes Zarządu - Dariusz Zamiar, Członek Zarządu - Rafał Tomczak,
- ❖ zakres działania: odzysk surowców z materiałów segregowanych, zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie, zbieranie odpadów niebezpiecznych, obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne, działalność związana z rekultywacją i pozostałą działalnością usługową związaną z gospodarką odpadami, działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach, pozostałe sprzątnięcie, produkcja nawozów i związków azotowych.

Działania właścicielskie w 2024 roku:

- nabycie prawa własności nieruchomości, na podstawie umowy zamiany sporządzonej w formie aktu notarialnego. Miasto Gniezno przeniosta na rzecz Spółki udział wynoszący 1/2 części nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalno-usługowym przy ulicy Rynek 5 / Farna 9, natomiast Spółka przeniosta na rzecz Miasta Gniezna prawo użytkowania wieczystego oraz własność budynków i budowli na nieruchomości przy ulicy Kawiary 40.
- zakup środków trwałych:
 - fabrycznie nowego mobilnego przesiewacza bębnowego PRONAR MPB18.47 - wartość zadania: 763 tys. zł netto,
 - fabrycznie nowego, mobilnego rozdrabniacza wolnoobrotowego - wartość zadania: 1,4 mln zł netto.
 - na potrzeby funkcjonowania Zakładu Oczyszczania Miasta spółka, we wrześniu 2024 roku, zawarła umowę na dostawę dwóch fabrycznie nowych samochodów ciężarowych wraz z zabudową (typ śmieciarka). Termin realizacji dostawy wynosi 5 miesięcy od dnia podpisania umowy. Wartość zadania: 2,1 mln netto.

➤ **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. z siedzibą w Gnieźnie**

- ❖ kapitał: 1 492 500 zł
- ❖ udziały: 2 985 ilość udziałów (100%);
- ❖ władze: Prezes Zarządu - Wojciech Gulczyński;
- ❖ zakres działania: transport lądowy pasażerski miejski i podmiejski, naprawa pojazdów samochodowych, pozostałe badania i analizy techniczne, wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych gdzie indziej niesklasyfikowanych, działalność usługowa wspomagająca transport lądowy,

Działania spółki w 2024 roku:

- 28 października przekazano do użytkowania pierwszych 5 autobusów Solaris Urbino 12 Electric na mocy umowy z firmą Solaris Bus & Coach na zakup 10 sztuk 12 metrowych

autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą (w tym: stacja transformatorowa, 5 ładowarek stacjonarnych oraz 2 mobilne);

- Rada Miasta Gniezna w dniu 18 grudnia 2024 podjęła Uchwałę nr XI/121/2024 zmieniająca Uchwałę w sprawie: wysokości opłat za usługi przewozowe świadczone przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o. o. z siedzibą w Gnieźnie. Nowa Taryfa opłat obowiązuje od 1 lutego 2025 roku.
- sprzedaż biletów ustabilizowała się na stałym poziomie. Dużym zainteresowaniem cieszy się bilet dla uczniów szkół podstawowych za 1 zł, który refundowany jest przez Miasto Gniezno, w całym roku zakupiono 26 000 biletów dla uczniów gnieźnieńskich podstawówek. W roku 2024 sprzedano następującą ilość biletów podstawowych:
 - jednorazowych: 1 233 050 szt., w tym 624 205 ulgowych i 608 845 normalnych,
 - miesięcznych (na 1 linię i sieciowych): 49 327 szt., w tym 41 922 ulgowych i 7 405 normalnych.

➤ **Stolica eXperymentu Sp. z o.o. z siedzibą w Gnieźnie**

- ❖ kapitał: 3 192 750,00 zł;
- ❖ udziały: 63 855 ilość udziałów (90%) po 50 zł każdy;
- ❖ władze: Prezes Zarządu - Paweł Jagielski;
- ❖ zakres działania: pozostałe pozaszkolne formy edukacyjne, gdzie indziej nie sklasyfikowane; placówki doskonalenia nauczycieli;

Działania Stolicy eXperymentu Sp. z o .o. w 2024 roku:

- cykl warsztatów dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych m. in. LEGO Education, Scottie Go, Genibot, projektowanie i modelowanie z długopisem 3D, Minecraft Education, BeCreo. Tematyka 90 minutowych zajęć dostosowana była do wieku uczestników;
- realizacja programu profilaktycznego „KleXperyment. Witaj w bezpiecznej bajce.” Program polegał na połączeniu warsztatów z robotyki i programowania z profilaktyką uzależnień i skierowany był dla uczniów szkół podstawowych w Gnieźnie. Realizowali go animatorzy Stolicy eXperymentu we współpracy z nauczycielami z gnieźnieńskich szkół podstawowych oraz specjalistami z Rodzinnego Centrum Rozwoju;
- uczestnictwo w Nocy muzeów;
- Piknik Technologiczny to z kolei warsztaty o różnorodnej tematyce: druku oraz skanowania w technologii 3D, programowania i kodowania za pomocą nowoczesnych narzędzi, takich jak klocki LEGO, Ozoboty, Geniboty, roboty Indi. Dla odwiedzających przygotowano również pokazy z wykorzystaniem gogli VR czy zajęcia z programowania w sześciennym świecie Minecreaff. Młodzież ze szkół średnich miała okazję popracować z robotycznym ramieniem KUKA;
- Wakacje ze Stolicą eXperymentu - w okresie wakacji letnich odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży m.in. LEGO Education, Scottie Go, Projektowanie druk 3D - długopis 3D, Minecraft, BeCreo, Programowanie Genibota, Ozobota, Skribota;
- Konferencja „Współczesne wyzwania edukacyjne”, w której uczestniczyli dyrektorzy szkół z województwa wielkopolskiego;
- realizacja programu profilaktycznego „EXpozycja emocji”. Głównym celem programu były działania zmierzające do podnoszenia poziomu wiedzy i świadomości młodych mieszkańców w zakresie zagrożeń dotyczących uzależnienia od alkoholu i wsparcie osób z grup ryzyka;

- eliminacje regionalne do ogólnopolskiego konkursu SkillsPoland. Konkurs adresowany był dla uczniów, studentów i młodych pracowników firm mających siedzibę na terenie Polski, mający zachęcić młodych ludzi do podnoszenia umiejętności zawodowych.

Partnerzy Stolicy eXperimentu:

- Partner Strategiczny: Microsoft,
- Partnerzy Technologiczni: Dell Technologies, PRODATA, Mentor,
- Partnerzy edukacyjni: Advisor, Akces Edukacja, Skriware, EDU SENSE, Photon, Botland, Forboł, edTech Poland.

➤ **Spółeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN-Zachodni” Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu**

- ❖ całkowity kapitał: 98 638 000,00 zł;
- ❖ kapitał miasta Gniezna: 6 155 350,00 zł
- ❖ udziały Miasta Gniezno: 123 107 po 50 zł każdy (5,65 %)
- ❖ władze: Prezes Zarządu – Bogna Narożna
- ❖ zakres działania: misją spółki jest realizacja budownictwa społecznego, skierowanego do osób i rodzin, które nie mają mieszkania własnościowego ani możliwości jego zakupu (brak zdolności kredytowej), jednak ich stabilna sytuacja finansowa pozwala na regularne opłacanie umiarkowanego czynszu;

Działania właścicielskie w 2024 roku:

- zawarcie z SIM oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego umów o środki z Krajowego Planu Rozwojowego na sfinansowanie inwestycji mieszkaniowej na terenie Miasta,
- udział w zgromadzeniach Wspólników, w tym: zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok 2023 wraz z towarzyszącymi dokumentami, zatwierdzenie Planu rzeczowo-finansowego na rok 2025, Planu inwestycyjnego oraz Strategii działalności Spółki na lata 2024 – 2029.

Inwestycja SIM przy ulicy Pawła Cymśa obejmuje budowę 45 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 2303 m² oraz 36 miejsc postojowych w hali garażowej, a także 63 miejsca postojowe naziemne. Obiekt zostanie wyposażony w rozwiązania z zakresu zielono-błękitnej infrastruktury (m.in. retencja wody, ochrona zieleni, OZE). W 2022 roku Miasto pozyskało środki finansowe na realizację inwestycji z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa, a w 2024 roku Bank gospodarstwa Krajowego wydał Spółce decyzję kredytową dotyczącą preferencyjnego kredytu sbc. Jesienią 2024 r. zawarto umowy z BGK oraz SIM umożliwiające pozyskanie dodatkowych bezzwrotnych środków pochodzących z KPO. Trwa przygotowanie postępowania przetargowego na wybór generalnego wykonawcy inwestycji oraz procesu naboru wniosków na mieszkania z zasobu SIM.

➤ **Polania Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Gnieźnie**

- ❖ całkowity kapitał: 4 330 000 zł;
- ❖ kapitał miasta Gniezna i procentowy udział: 201 600,00 zł, 4,66 %;
- ❖ zakres działania: spółka w likwidacji.

7. Gospodarka mieszkaniem i lokalami użytkowymi

Struktura lokali mieszkalnych w komunalnym zasobie Miasta Gniezna

W skład zasobu komunalnego Miasta Gniezna wchodzi lokale usytuowane w budynkach mieszkalnych stanowiących w całości własność Miasta Gniezna oraz lokale usytuowane w budynkach wspólnot mieszkaniowych czy stanowiących współwłasność Miasta. Miasto Gniezno według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku było właścicielem 56 budynków komunalnych mieszkalnych oraz 21 budynków komunalnych mieszkalno - użytkowych, w których mieściły się 762 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 36 436,54 m². Ponadto Miasto Gniezno posiada udziały w 159 nieruchomościach będących wspólnotami mieszkaniowymi, w których usytuowanych jest 645 lokali komunalnych, w tym lokale z czynszem socjalnym, tymczasowe, chronione, o łącznej powierzchni 30 653,88 m². Miasto Gniezno nabyło udziały we współwłasności przy ulicy Żeromskiego 15, w którym usytuowany jest budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej około 200 m² – stając się jedynym właścicielem oraz 4 lokale mieszkalne w zasobach Gnieźnieńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej o łącznej powierzchni użytkowej 140,62 m². Miasto Gniezno jest właścicielem 262 lokali z czynszem socjalnym, 2 pomieszczeń tymczasowych, 7 mieszkań treningowych.

Średnia (arytmetyczna) powierzchnia mieszkania wynosi ok. 49 m².

- W skład zasobu komunalnego wchodzi:
 - budynki mieszkalne – (punkty adresowe 56),
 - budynki mieszkalno – użytkowe – (punkty adresowe 21),
 - użytkowe (niemieszkalne) – (punkty adresowe 15).
- Gmina Miasto Gniezno posiada udziały (lokalne mieszkalne, użytkowe) w 159 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych:
 - lokale mieszkalne – 645,
 - lokale użytkowe (niemieszkalne) – 124.
- Gmina Miasto Gniezno posiada lokale użytkowe oraz mieszkalne w zasobach Gnieźnieńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej:
 - lokale mieszkalne – 4,
 - lokale użytkowe (niemieszkalne) – 3.
- W 2024 roku Gmina Miasto Gniezno pozyskała w formie darowizny od Akademii Nauk Stosowanych nieruchomość przy ulicy Wyszyńskiego 38,
- Gmina Miasto Gniezno nabyła (w formie zamiany) nieruchomość zabudowaną przy ulicy Kawiary 40
- Gmina Miasto Gniezno została właścicielem nieruchomości przy ulicy Żeromskiego 15:
 - budynek mieszkalny – 1,
 - budynek użytkowy (niemieszkalny) – 1.

Zasób użytkowy Miasta Gniezna

Lokale użytkowe

W roku 2024 zasady gospodarowania lokalami użytkowymi wchodzącymi w skład zasobu komunalnego Miasta Gniezna regulowała Uchwała Nr XIV/133/2015 Rady Miasta Gniezna z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali użytkowych i powierzchni reklamowych wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta Gniezna (z późniejszymi zmianami) oraz do dnia 20 marca 2024 roku Zarządzenie Prezydenta Miasta Gniezna Nr OR.0050.447.2017 z dnia 10 maja 2017 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali

użytkowych i powierzchni reklamowych wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta Gniezna. 21 marca 2024 roku weszło w życie nowe Zarządzenie Prezydenta Miasta Gniezna Nr WAO.O.0050.1309.2024 z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali użytkowych i powierzchni reklamowych wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta Gniezna.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku Miasto Gniezno posiadało:

- 117 komunalnych lokali użytkowych w budynkach komunalnych o łącznej powierzchni ok. 13 735 m²,
- 124 komunalne lokale użytkowe w budynkach wspólnot mieszkaniowych, o łącznej powierzchni ok. 9 500 m²,
- 3 komunalne lokale użytkowe w 3 budynkach usytuowanych w zasobach Gnieźnieńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, o łącznej powierzchni ok. 500 m².

Stan na dzień 31 grudnia 2024 roku:

Liczba lokali użytkowych	Liczba wynajętych lokali użytkowych	Liczba wolnych lokali użytkowych
244 w tym: <ul style="list-style-type: none"> - 117 lokali w budynkach komunalnych, - 124 lokale w budynkach wspólnot mieszkaniowych, - 3 lokale w zasobach Gnieźnieńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej 	200 (tj. 81,97 %)	44 (tj. 18,03 %) w tym: <ul style="list-style-type: none"> - 20 lokali wyłączonych z najmu z uwagi na zły stan techniczny, lokalizację lub przeznaczonych do sprzedaży

* w zestawieniu nie ujęto targowisk miejskich przy Placu Józefa Piłsudskiego,, ulicy Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30 w Gnieźnie (etap wygaszania), tzw. Hal targowych przy ulicy Warszawskiej 16, oraz pasażu handlowego przy ulicy Franklina Roosevelta (wyłączony z użytkowania).

W 2024 roku wynajęto 14 lokali użytkowych oraz przedłużono termin obowiązywania 6 umów. W lokalach użytkowych prowadzona jest działalność usługowa, handlowa, gastronomiczna oraz działalność niezarobkowa (non profit). Lokale użytkowe wynajmowane są w pierwszej kolejności w drodze przetargu. W 2024 roku zostały przeprowadzone 4 postępowania przetargowe, w wyniku których wynajęto 3 lokale. W trybie bezprzetargowym mogą być wynajmowane lokale użytkowe organizacjom pożytku publicznego na cele prowadzonej działalności pożytku publicznego, osobom fizycznym i prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością zarobkową, postom, senatorom na siedziby biur poselskich i senatorskich, organom i jednostkom organizacyjnym administracji państwowej i samorządowej na potrzeby własne, osobom bezrobotnym zarejestrowanym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie zainteresowanym prowadzeniem działalności gospodarczej, osobom tworzącym spółdzielnie socjalne, podmiotom sprawującym funkcje administratorów lub zarządców Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gnieźnie oraz lokale użytkowe w przypadku braku rozstrzygnięcia przetargu z powodu braku ofert albo dokonania podziału lub połączenia lokali na koszt najemcy. W 2024 roku w trybie bezprzetargowym wynajętych zostało 11 lokali.

Stawka czynszu najmu w trybie bezprzetargowym ustalana jest w drodze negocjacji stron z zastrzeżeniem, iż nie może być niższa, niż 1 % wartości odtworzeniowej obowiązującej w danym

okresie wynajmu, dzielonej przez 12 miesięcy, obowiązującej na dzień podpisania umowy. W 2024 roku najniższa stawka, za jaką mógł zostać wynajęty lokal w powyższym trybie wynosiła:

- od 1 stycznia 2024 roku do 31 marca 2024 roku – 5,35 zł/m².
- od 1 kwietnia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku - 5,34 zł/m²,

Miasto Gniezno partycypuje w kosztach wykonywanych przez najemców remontów lokali poprzez obniżenie czynszu. W przypadku remontów koniecznych miasto zwraca 100 % wartości wykonanego remontu, a w przypadku zmian modernizacyjnych do 50 % poniesionych nakładów, poprzez obniżenie do 80 % stawki czynszu. W roku 2024 zawarto 3 porozumienia remontowe, w wyniku których możliwy był zwrot uznanej kwoty nakładów w wysokości 170 330,83 zł poprzez obniżenie czynszu w roku bieżącym oraz w przypadku takiej konieczności, również w latach następnych.

Miasto Gniezno, chcąc zapobiec zwalnianiu się lokali użytkowych, wprowadziło możliwość skorzystania przez najemców z jednego z kilku wariantów obniżenia stawki czynszu:

- obniżka czynszu o 75 % na okres jednego roku dla organizacji pożytku publicznego (OPP), w 2024 roku z obniżki skorzystało 17 najemców,
- obniżka czynszu o 50 % na okres jednego roku dla osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, z tego typu z obniżki skorzystało w ubiegłym roku 10 najemców.

Zasada tzw. „łatwy start” dla nowych najemców wyłonionych w drodze przetargu.

Najemca w okresie pierwszych 12 miesięcy najmu płaci 50 % wylicytowanej stawki, a w kolejnych 12 miesiącach 80% wylicytowanej stawki. Warunkiem skorzystania z tej zasady jest wynajmowanie lokalu przez minimum 3 lata oraz regularne opłacanie należności czynszowych. W roku 2024 roku z zasady „łatwy start” skorzystał jeden oferent, natomiast siedmiu najemców kontynuowało program rozpoczęty w latach 2021 – 2023. Jeden najemca utracił uprawnienia wynikające z zasady tzw. „łatwego Startu” z uwagi na rozwiązanie umowy najmu przed upływem 3 lat.

Powierzchnie reklamowe

Powierzchnie reklamowe mogą być usytuowane na fragmentach ścian budynków komunalnych lub na opłotowaniu. Wynajmowane są w trybie bezprzetargowym. W roku 2024 zawarto 4 nowe umowy. Liczba obowiązujących umów na 31 grudnia 2024 roku wynosi 16, na łączną powierzchnię około 75 m².

Targowiska

Zasady funkcjonowania targowisk miejskich reguluje Uchwała Nr XII/155/2019 Rady Miasta Gniezna z dnia 25 września 2019 r. w sprawie Regulaminu targowisk miejskich w Gnieźnie (ze zmianami) oraz Zarządzenie Prezydenta Miasta Gniezna Nr WAO.O.0050.1210.2023 z dnia 12 października 2023 r. w sprawie zasad korzystania ze stoisk handlowych i placów targowych na targowiskach miejskich wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta Gniezna.

Na terenie Miasta Gniezna funkcjonują następujące targowiska:

- Plac Józefa Piłsudskiego: 16 kiosków, 109 straganów, 14 stołów betonowych (podwójne) oraz grunt – plac targowy,
- ulica Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30: 8 kiosków komunalnych, 35 straganów, 86 stołów oraz grunt pod kioski prywatne, targowisko znajduje się na etapie

wygaszania, działka pod targowiskiem znalazła w 2025 roku nabywcę, w wyniku czego została wyłączona z uchwały o targowiskach miejskich,

➤ ulica Warszawska 16 tzw. hale targowe – 22 kioski komunalne, 10 stołów betonowych oraz grunt,

Na miejskich targowiskach pobierane są następujące opłaty:

- czynsz (opłata czynszowa miesięczna wnoszona od handlującego za najem stoiska handlowego),
- opłata rezerwacyjna (opłata wnoszona od handlującego z góry za korzystanie ze stoiska handlowego (kiosku, straganu, stołu) lub placu targowego bez umowy, we wnioskowanym okresie, na zasadach rezerwacji),
- opłata dzienna (opłata czynszowa dzienna wnoszona od handlującego za korzystanie ze stoiska handlowego (stołu) lub placu targowego w danym dniu, uiszczana przed rozpoczęciem handlu, w przypadku braku umowy lub rezerwacji).

Podstawowym trybem wynajmu stoisk handlowych jest aukcja, przetarg. W trybie bezprzetargowym wynajmowane mogą być wolne stoiska handlowe, które nie są w danym czasie przedmiotem postępowania aukcyjnego, przetargowego oraz nie są zarezerwowane.

Liczba wynajętych i wolnych stoisk targowych na dzień 31 grudnia 2024 roku:

LP	Stoisko handlowe	Ogółem	Wynajętych	Wolnych
1	Plac Józefa Piłsudskiego (wynajęte 89,93 %, wolne 10,07 %)			
	kioski	16	13	3
	stragany	109	108	1
	stoły	14 (podwójne)	4	10
2	Ulica Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 30 (kioski: wynajęte 0,00 %, wolne 100,00 %) – targowisko na etapie wygaszania			
	kioski komunalne	8	0	8
	stragany	35	brak umów - opłata dzienna	
	stoły	86	brak umów - opłata dzienna	
3	Ulica Warszawska 16 tzw. Hale Targowe (kioski wynajęte 63,64 %, wolne 36,36 %)			
	kioski komunalne	22	14	8
	stoły	10	brak umów - opłata dzienna	

Zaprezentowane dane dotyczą stanu na koniec roku kalendarzowego, a więc okresu zimowego, w miesiącach letnich wynajem miejsc handlowych kształtuje się na wyższym poziomie.

Szalety miejskie

Szalety miejskie znajdują się przy targowisku przy Placu Józefa Piłsudskiego oraz przy ulicy Tumskiej 6. Dostępne są również miejskie toalety wolnostojące przy Al. Ks. Wł. Zientarskiego

oraz na wyspie nad Jeziorem Jelonek. Od kwietnia 2025 roku można korzystać także z toalety na skwerze im. Doktora Mariana Fludra przy ulicy Łubieńskiego.

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gniezna nr WAK.0050.711.2021 z dnia 25 października 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za korzystanie z toalet publicznych usytuowanych na terenie Miasta Gniezna, za skorzystanie z toalety publicznej pobierana jest opłata w wysokości 2,00 zł.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Gniezna na lata 2021-2025

Program został przyjęty uchwałą nr XXIX/396/2020 Rady Miasta Gniezna z dnia 25 listopada 2020 roku. W ramach programu w 2024 roku zrealizowane zostały poniższe zadania:

- Remonty w komunalnym zasobie Miasta Gniezna

- rozbiórki pieców kaflowych znajdujących się w lokalach mieszkalnych należących do mieszkaniowego zasobu Miasta Gniezna na kwotę ponad 77.000 zł,
- wymiana podłóg w określonych pomieszczeniach, znajdujących się w 7 lokalach mieszkalnych wchodzących w skład zasobu Miasta Gniezna na łączną kwotę 57.000 zł,
- modernizacja dachu wysokiego budynku mieszczącego się przy ulicy Poznańskiej 92-94 na kwotę 31.000 zł,
- nowej opaski po obwodzie budynku przy ulicy ks. A. Ludwiczaka 18B na kwotę 27.000 zł,
- wymiany rynien i rur spustowych oraz zabezpieczenie gzymsów na całym obwodzie obiektu mieszczącego się przy ulicy Wierzbowej 4 na kwotę 20.000 zł,
- wymiana wodomierzy lokalowych, objętościowych ze zintegrowanym modułem radiowym w budynku wielolokalowym przy ulicy Pawła Cymśa 5A na kwotę 20.000 zł,
- wymiana instalacji elektrycznej w lokalach mieszczących się przy Al. Reymonta 15B/1 oraz Al. Reymonta 15B/1C na kwotę 18.000 zł,
- wymiana pionu gazowego na nowy, opracowanie dokumentacji oraz wyniesienie gazomierzy na klatkę schodową, zmiany dotyczą lokali nr 2, 3, 5, 7 w budynku usytuowanym przy ulicy 3 Maja 35 na kwotę 14.500 zł,
- uzupełnienie ubytków w tynku zewnętrznym części elewacji do poziomu 3 kondygnacji od strony podwórza budynku mieszczącego się przy ulicy 3 Maja 35 na kwotę 14.000 zł,
- przemurowanie komina z VI grupy z otynkowaniem oraz montażem opierzenia i czapy blaszanej na głowicy wraz z wymianą uszkodzonych dachówek ceramicznych na nieruchomości przy ulicy Konikowo 23 na kwotę 12.000 zł,
- wymiana części instalacji gazowej zasilającej budynek mieszczący się przy ulicy Słomianka 1 na kwotę 12.000 zł,
- likwidacja pieca kaflowego typu pokojowego w lokalu nr 26 mieszczącego się w budynku usytuowanym przy ulicy Wyszyńskiego 18 z jednoczesnym wykonaniem ogrzewania elektrycznego oraz zakupem i montażem 4 sztuk grzejników elektrycznych wraz z dostosowaniem instalacji (WLZ) na kwotę 10.600. zł,
- wymiana instalacji elektrycznej w lokalu nr 2 mieszczącym się przy ulicy Kościuszki 12 na kwotę 7.500. zł,
- wymiana nieszczelnej w pionie instalacji gazowej, prowadzącej do mieszkania nr 2 w budynku przy ulicy Roosevelta 45 na kwotę 6.600 zł,
- wymiana tablic z licznikami elektrycznymi znajdującymi się na klatce schodowej w budynku usytuowanym przy ulicy B. Chrobrego 15 / ulicy Sienkiewicza 1 na kwotę 5.900 zł,

- wymiana 7 sztuk ciepłomierzy mieszczących się w budynku usytuowanym przy ulicy Sienkiewicza 23 na kwotę 5.300 zł,
- wymiana instalacji elektrycznej z modernizacją systemu ogrzewania w lokalu nr 8 przy ulicy Dąbrówki 1 na kwotę 19.000 zł,
- wymiana drzwi do budynku przy ulicy Witkowskiej 12B na kwotę ponad 4.000 zł,
- wymianę 2 okien z parapetami po pożarze w lokalu nr 3 przy ulicy Witkowskiej 109 na kwotę 2.500 zł,
- wymianę części instalacji elektrycznej w lokalu nr 1 przy ulicy Łaskiego 17 na kwotę 1 350 zł.

Zadania inwestycyjne w komunalnym zasobie Miasta Gniezna

- wymiana 32 sztuk stolarki otworowej w 16 lokalach mieszkalnych wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta Gniezna na kwotę 150.000 zł,
- zgodnie z obowiązującymi zapisami Uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Województwa Wielkopolskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji, w których następuje spalanie paliw, dokonano zmiany źródła ogrzewania w 11 lokalach mieszkalnych, likwidując bezklasowe kotły c.o. na paliwo stałe i wyposażając lokale w grzejniki konwektorowe na kwotę 132.000 zł,
- wymiana instalacji elektrycznej w 7 lokalach wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta wraz z montażem osprzętu na kwotę 78.000 zł.

Postępowanie w stosunku do osób z zadłużeniem

W 2024 roku Miasto Gniezno kontynuowało działania mające na celu bezpośredni kontakt z dłużnikami zamiast ograniczania się do formalnych wezwań. Wprowadzono również możliwość regulowania należności poprzez świadczenia zastępcze na rzecz miasta, co umożliwiło redukcję zadłużenia.

Aby wesprzeć osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wprowadzono opcję odpracowania długu zgodnie z art. 453 Kodeksu cywilnego. W ramach tego rozwiązania dłużnicy mogli wykonywać prace na rzecz miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych. W ubiegłym roku skorzystało z tej możliwości 48 rodzin, zmniejszając swoje zadłużenie o ponad 109.000 zł. Prace odbywały się głównie w Zakładzie Zieleni Miejskiej, Gnieźnieńskim Ośrodku Sportu i Rekreacji oraz Miejskich Świetlicach Socjoterapeutycznych. Od momentu wprowadzenia programu odpracowywania długów dłużnicy zmniejszyli swoje zobowiązania wobec miasta łącznie o ponad 600.000 zł.

Kolejnym rozwiązaniem w stosunku do osób z zadłużeniem jest konsekwentne stawianie na współpracę z dłużnikami, którzy wyrażają chęć uregulowania zaległości. W 2024 roku podpisano 30 ugód pozasądowych na łączną kwotę 500.000 zł. Program odpracowania długu został połączony z dotychczas stosowanymi rozwiązaniami, takimi jak:

- porozumienia dotyczące spłaty zadłużenia w miesięcznych ratach,
- odroczenia terminu spłaty,
- częściowe umorzenie należności.

Działania te stanowią istotny element Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasto Gniezno na lata 2021–2025.

Jednakże w przypadkach narastającego zadłużenia i braku woli współpracy ze strony najemców miasto podejmuje kroki prawne w celu odzyskania należności. W 2024 roku:

- w wyniku egzekucji komorniczych do budżetu miasta wpłynęło ponad 173.000 zł,

- skierowano 15 pozwów o zapłatę na łączną kwotę ponad 137.000 zł,
- wobec najemców, którzy nie regulują zobowiązań, wszczęto postępowania eksmisyjne, a następnie skierowano sprawy do komornika w celu odzyskania lokali.

Biorąc pod uwagę powyższe, Miasto Gniezno konsekwentnie realizuje strategię zmniejszania zadłużenia w zasobie mieszkaniowym, kładąc nacisk na współpracę z dłużnikami i umożliwiając im regulowanie należności w dogodnej formie. Równocześnie podejmowane są stanowcze kroki wobec osób, które nie podejmują żadnych działań w celu spłaty długów.

Lokale z czynszem socjalnym

Pomoc Miasta Gniezna dla osób/rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji

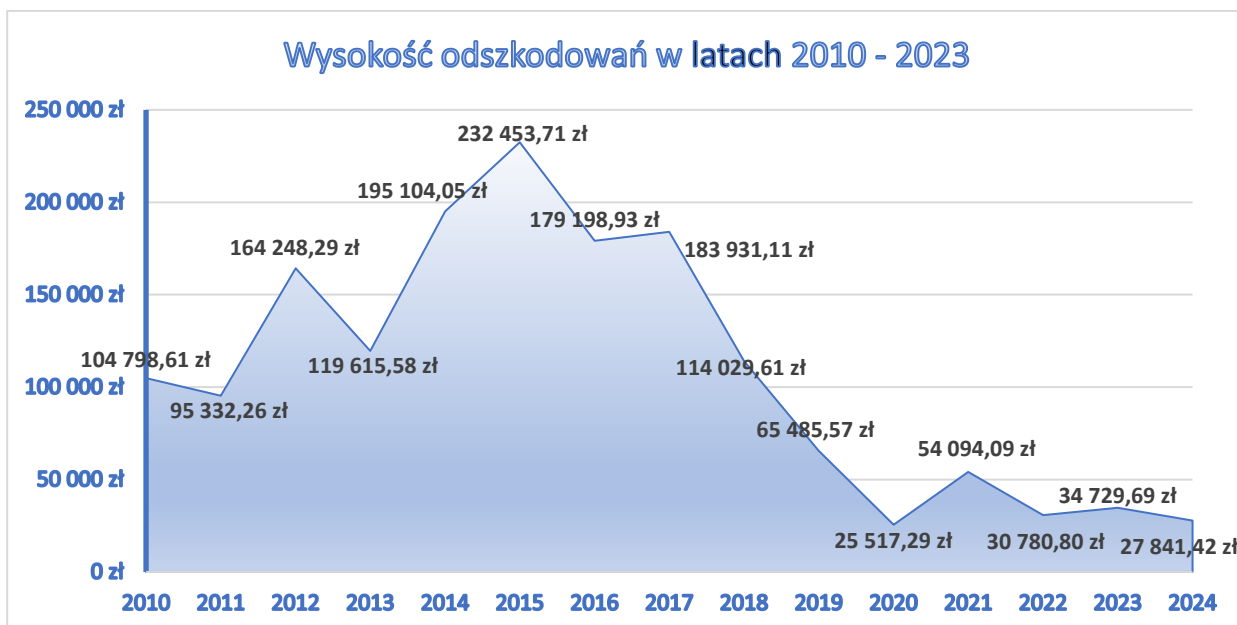
Miasto Gniezno wynajmuje lokale z czynszem socjalnym, wskazywane najuboższym osobom. Kwestię ubiegania się o pomoc ze strony gminy w formie lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta Gniezna reguluje Uchwała Nr XXIX/396/2020 Rady Miasta Gniezna z dnia 25 listopada 2020 roku w sprawie: wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Gniezna na lata 2021 – 2025 oraz zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Gniezna. Zgodnie z zapisami wyżej wymienionej uchwały Prezydent Gniezna prowadzi dwa wykazy osób wnioskujących o pomoc:

- wykaz osób oczekujących na wynajem lokalu z czynszem socjalnym na podstawie złożonego stosownego wniosku i spełnienia kryteriów wynikających ze wskazanej powyżej uchwały. Na obowiązującym wykazie znajdowało się od miesiąca kwietnia 2024 roku 138 osób/rodzin, którym przedstawiono 32 oferty najmu lokalu z czynszem socjalnym w wyniku czego zawarto 9 umów najmu lokalu socjalnego dla osób z wykazu. W 2024 roku złożonych zostało 181 wniosków o wynajem lokalu z czynszem socjalnym z mieszkaniowego zasobu Miasta Gniezna na rok kolejny,
- obecnie do realizacji pozostaje około 20 wyroków eksmisyjnych dotyczących osób uprawnionych do lokalu z czynszem socjalnym. Warto zauważyć, że większość z nich dotyczy sytuacji, w których wierzycielem jest osoba prywatna, co stanowi wzrost w porównaniu do lat poprzednich. Istnieje także prawdopodobieństwo, że wierzyciele porozumieli się z dłużnikami i na ten moment nie domagają się wykonania eksmisji. Dotyczy to głównie starszych wyroków. Ponadto 6 rodzin lub osób uprawnionych odmówiło przyjęcia proponowanego lokalu z czynszem socjalnym.

Odszkodowania za niewskazanie lokalu z czynszem socjalnym z mieszkaniowego zasobu gminy

Zgodnie z art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. z 2023 r., poz. 725), jeśli gmina nie zapewni osobie uprawnionej lokalu z czynszem socjalnym na podstawie wyroku sądowego, właściciel nieruchomości może dochodzić odszkodowania od gminy. W 2024 roku Miasto Gniezno wypłaciło sześć odszkodowań za brak wskazania lokalu socjalnego z zasobu mieszkaniowego miasta. Środki te zostały przekazane na podstawie zawartych ugód pozasądowych z wierzycielami wynikającymi z wyroków eksmisyjnych, a łączna kwota wypłat wyniosła ponad 27.000 zł. W latach 2018–2024 zauważalny jest wyraźny spadek zarówno liczby, jak i wartości wypłacanych odszkodowań. Jest to efekt intensywnych działań podejmowanych przez pracowników Urzędu Miejskiego oraz, w miarę możliwości, sukcesywnej realizacji wyroków eksmisyjnych. Dane dotyczące ilości i wartości wypłaconych odszkodowań zostały zaprezentowane w poniższej tabeli oraz wykresie.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wysokość odszkodowań	114 029,61 zł	65 485,57 zł	25 517,29 zł	54 094,09 zł	30 780,80 zł	34 729,69 zł	27 841,42
Ilość odszkodowań	11	14	10	13	11	10	6

Przetargi na lokale do remontu

Na podstawie Zarządzenia Nr WAK.0050.532.2021 Prezydenta Miasta Gniezna z dnia 5 lutego 2021 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu przetargu na wyłonienie najemcy komunalnego lokalu mieszkalnego do remontu oraz powołania stałej Komisji przetargowej, w 2024 roku przeprowadzono 4 przetargi na najem lokali mieszkalnych do remontu.

Przedmiotem postępowań była licytacja stawki czynszu na najem 20 lokali wchodzących w skład komunalnego zasobu Miasta Gniezna, wymagających przeprowadzenia prac remontowych na koszt najemcy. Podczas postępowań wynajęto w drodze licytacji 6 lokali. Stawka wylicytowanego czynszu kształtowała się na poziomie: 7,10 zł/m² – 24,45 zł/m².

Zasób Mieszkaniowy

Uwzględniając potrzebę poprawy i utrzymania zasobu komunalnego Miasta Gniezna w dobrym stanie technicznym oraz podnoszenia jakości życia mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami, miasto planuje coroczne remonty i modernizacje. Działania te są realizowane w ramach dostępnych środków finansowych, z naciskiem na trwałość i zasadność wykonywanych prac, a także wdrażanie efektywnych rozwiązań technicznych.

Miasto Gniezno planuje dalszą, ścisłą współpracę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK), dotyczącą bezzwrotnego finansowego wsparcia budownictwa z Funduszu Doptań. Głównym założeniem jest zwiększenie zasobu lokali mieszkalnych oraz lokali i pomieszczeń z zakresu pomocy społecznej, służących zaspokajaniu potrzeb osób o niskich i przeciętnych dochodach. Środki te mają zostać przeznaczone na dostosowanie lokali wymagających

znacznych nakładów finansowych, co pozwoli na ich modernizację i przygotowanie do zasiedlenia. Miasto corocznie aplikuje do Banku Gospodarstwa Krajowego z wnioskiem o dofinansowanie modernizacji kilku lokali mieszkalnych. Warto podkreślić, iż do tej pory Miasto Gniezno otrzymało łącznie z Funduszu Doptat prawie 2.600.000 zł i udostępniło mieszkańcom 77 nowych lub zmodernizowanych lokali mieszkalnych. Tym samym, aż 141 osobom umożliwiono znaczną poprawę warunków bytowych, przekazując klucze do mieszkań o wyższym od przeciętnego lokalu z zasobu Miasta Gniezna standardzie.

W sierpniu 2024 roku Miasto Gniezno zawarło z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę w sprawie finansowego wsparcia w ramach planu rozwojowego przeznaczonego na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego polegającego na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ulicy Pawła Cymśa 1 w Gnieźnie. Kwota wsparcia będzie wynosić 4 985 049,45 zł netto. Inwestorem przedsięwzięcia jest Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN-Zachodni” sp. z o.o. w Poznaniu, z którym to w 2022 roku Miasto Gniezno zawarło umowę w sprawie realizacji wyżej wymienionej inwestycji. Planowana liczba lokali mieszkalnych, które zostaną utworzone w wyniku realizacji przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego, a których najemcami lub osobami, którym przysługiwać będzie spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, wynosić będzie 45. 15 lokali z tej puli przeznaczonych będzie dla osób aktualnie zajmujących lokale komunalne.

Miasto Gniezno planuje również realizację inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego przy ulicy Pawła Cymśa 3, który obejmie 50 lokali mieszkalnych. Projekt ma na celu zwiększenie dostępności mieszkań dla mieszkańców miasta, szczególnie w kontekście rosnącego zapotrzebowania na lokale o średniej powierzchni (powierzchnia lokali wynosić będzie od 40 m² do 55 m², będą to mieszkania 2 lub 3 pokojowe). Obecnie trwają prace związane z przygotowaniem projektu kosztorysowo-budowlanego, który będzie kluczowym elementem w procesie pozyskiwania środków oraz uzyskania niezbędnych pozwoleń na budowę. Po zakończeniu etapu projektowego możliwe będzie podjęcie kolejnych działań, w tym ogłoszenie przetargu na wykonawcę inwestycji. Wyraźnie należy jednak zaznaczyć, iż realizacja inwestycji jest uzależniona od pozyskania środków z Banku Gospodarstwa Krajowego lub innego programu wspierania rozwoju mieszkalnictwa.

Miasto Gniezno kontynuuje także plany remontowe skupiając się na wymianie źródeł ciepła na ekologiczne w nieruchomościach stanowiących jego komunalny zasób. W roku 2025 podłączona zostanie kolejna nieruchomość do miejskiej sieci ciepłowniczej PEC – przy ulicy Wrześnińskiej 5. Miasto dysponuje również Programami Funkcjonalno – Użytkowymi na podłączenie do sieci ciepłowniczej następujących nieruchomości: ulica Krzywe Koło 5c, ulica F. Roosevelta 45, ulica Garbarska 2. Podłączenie planowane jest na lata następne, w zależności od pozyskanych środków finansowych.

Zasób Użytkowy

Dochody uzyskiwane z zasobu użytkowego wspierają politykę mieszkaniową Miasta Gniezna. Stanowią one znaczną część wydatków przeznaczonych na utrzymanie w dostatecznym stanie technicznym budynków komunalnych i lokali mieszkalnych oraz umożliwiają finansowanie prac remontowych. Stan techniczny lokali użytkowych ulega systematycznej poprawie, przede wszystkim na skutek zawieranych porozumień remontowych z najemcami zasobu użytkowego, zwłaszcza z nowymi najemcami, którzy przystosowują obiekt pod prowadzoną przez siebie działalność. Najczęściej porozumienia dotyczą zmiany źródła ogrzewania, wymiany stolarki i zmiany układu wnętrza.

W celu efektywnego wykorzystania komunalnego zasobu użytkowego podjęto działania mające na celu zagospodarowanie lokali zwolnionych do dyspozycji wynajmującego, poprzez:

- prowadzenie postępowań przetargowych w formie ustnych licytacji, na mocy których najemca może skorzystać z obniżki czynszu tzw. zasada łatwy start,
- prowadzenie negocjacji z oferentami w trybie bezprzetargowym,
- zawieranie porozumień remontowych z najemcami,
- prowadzenie skutecznej polityki informacyjnej, w tym umieszczanie bezpośrednio w witrynach wolnych lokali plakatu z komunikatem o przetargu lub możliwości najmu w trybie bezprzetargowym, numerem kontaktowym, powierzchnią lokalu,
- wyznaczenie numeru informacyjnego, czynnego zawsze w godzinach pracy urzędu, pod którym można uzyskać informacje na temat zasad wynajmu i aktualnej oferty oraz ułatwienie dostępu do wniosków dotyczących zasobu użytkowego pod adresem www.eurzad.gniezno.eu.

Jednocześnie przedsiębiorcy wciąż borykają się z problemami, jakie przyniosła z jednej strony pandemia koronawirusa, a z drugiej wojna na Ukrainie, tj. przede wszystkim z wysokim wzrostem cen mediów, w tym energii elektrycznej i gazu. Skutkiem powyższego część przedsiębiorców stanęła przed decyzją, dotyczącą kontynuacji prowadzonej działalności, a tym samym najmu lokalu, w tym lokali użytkowych z zasobu komunalnego Miasta Gniezna. W pojedynczych przypadkach dochodzi do wypowiedzenia umowy, a nowi najemcy nie są w stanie zaoferować stawek, jakie obowiązywały, w danym lokalu, w latach wcześniejszych.

8. Ochrona środowiska

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami to jedno z ważniejszych zadań własnych samorządu terytorialnego na poziomie gminnym. Na 31 grudnia 2024 roku systemem gospodarowania odpadami w Mieście Gnieźnie zostało objętych łącznie 57 051 osób. Spośród nich 7000 osób skorzystało z częściowego zwolnienia z opłaty z tytułu posiadania Karty Dużej Rodziny, 419 osób z tytułu posiadania kompostownika a 129 osób skorzystało z obu zwolnień. Osoby, które zostały objęte systemem odprowadzają opłaty za gospodarowanie odpadami na podstawie złożonych deklaracji. Na koniec ubiegłego roku liczba aktywnych deklaracji wynosiła 7478. Prawie 94% mieszkańców miasta zostało zatem ujętych w systemie gospodarowania odpadami.

Stawka opłaty za gospodarowanie została ustalona w drodze uchwały Rady Miasta Gniezna i wynosiła w 2024 roku, podobnie jak w roku wcześniejszym 33,00 zł od osoby za miesiąc.

Dochody w zakresie gospodarowania odpadami pochodzą z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i w 2024 roku wyniosły 22 304 922,23 zł. Na ogólną kwotę dochodów składa się należność główna w wysokości 22 246 178,16 zł, odsetki w wysokości 26 009,77 zł oraz koszty upomnienia w wysokości 32 734,30 zł. Dodatkowo na dochód systemu wpływ miały także wpływy uzyskane przez Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. W 2024 roku PSZOK wykonał dochody na poziomie 35 904,50 zł (35 385,66 zł - należność główna, odsetki - 86,84 zł, koszty upomnienia - 432,00). Zaległości na PSZOK na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiły 2628,00 zł.

Dochody z tytułu kar za nieosiągnięcie poziomu recyklingu przez podmioty świadczące usługę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych oraz z tytułu nieterminowego składania sprawozdań przez podmioty posiadające zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych zamknęły się w 2024 roku kwotą 1 67 919,00 zł.

W związku z faktem, że środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były w roku 2024 niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, Rady Miasta Gniezna 18 grudnia 2024 roku podjęła uchwałę nr XI/122/2024 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Kwota przeznaczona z budżetu na zbilansowanie systemu wyniosła 988 439,72 zł.

Pracownicy Wydziału Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego wspólnie ze Strażą Miejską przeprowadzili w 2024 roku 20 kontroli właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (zakłady produkcyjne, instytucje, urzędy i galeria handlowa) w zakresie posiadania umów na odbieranie odpadów komunalnych i wywiązywania się z obowiązku posiadania umów na odbieranie odpadów, zarówno frakcji selektywnie zbieranych (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, odpady ulegające biodegradacji), jak i zmieszanych odpadów komunalnych. Na koniec grudnia 2024 roku zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 447 483,30 zł. Wystąpiły również nadpłaty na kwotę 108 997,68 zł.

W ramach systemu gospodarki odpadami poniesiono następujące koszty:

- Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zostało zlecone w drodze przetargu nieograniczonego Spółce URBIS Sp. z o. o. Usługa odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych fakturowana było powykonawczo, według obowiązujących stawek za 1 Mg odebranych i przekazanych odpadów do Zakładu Zagospodarowania

Odpadów w Lulkowie. Łącznie odebrano i przekazano do unieszkodliwienia z nieruchomości zamieszkałych 20 748,85 Mg odpadów, z czego:

- 11 898,47 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- 4429,72 Mg odpadów ulegających biodegradacji,
- 769,96 Mg opakowań z papieru i tektury,
- 94,32 Mg opakowań z tworzyw sztucznych,
- 1951,42 Mg zmieszanych odpadów opakowaniowych,
- 1141,72 Mg opakowań ze szkła,
- 424,48 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 38,76 Mg opon

Łączny koszt usługi odebrania i zagospodarowania odpadów komunalnych przekazanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta Gniezna wyniósł w 2024 roku 21 863 979,37 zł.

- Utworzenie i obsługa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych obsługiwanego przez Spółkę URBIS Sp. z o. o. - PSZOK przyjmuje wysegregowane odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Miasta Gniezna oraz przeterminowane leki z pojemników zlokalizowanych w aptekach na terenie Pierwszej Stolicy Polski. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych mieści się przy ulicy Osiniec 6 i funkcjonuje przez 4 dni w tygodniu. We wtorki, czwartki i piątki jest czynny w godzinach od 11:00 do 18:00, natomiast w soboty przyjmuje klientów od godziny 8:00 do 14:00. Odpady w PSZOK można oddać bezpłatnie. W przypadku odpadów budowlanych, wielkogabarytowych oraz ulegających biodegradacji i opon wprowadzono limity, które wynoszą:
 - odpady budowlane: 400 kg/rok/gospodarstwo domowe
 - odpady wielkogabarytowe – 400 kg/rok/gospodarstwo domowe
 - odpady ulegające biodegradacji - 200 kg/gospodarstwo domowe
 - opony od samochodów osobowych – do 10 szt./rok/gospodarstwo domowe.

W przypadku oddania odpadów w ilości przekraczającej wskazane powyżej limity należy ponieść dodatkową opłatę. W związku z dostarczeniem do PSZOK odpadów ponad określony limit wydano w 2024 roku 246 decyzji w sprawie określenia opłaty za przyjęcie w PSZOK odpadów komunalnych w ilości przekraczającej limit odpadów określony w uchwale w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Łącznie w 2024 roku w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zebrano 1024,582 Mg odpadów komunalnych oraz 333,92 Mg odpadów budowlanych. Liczba wykonanych operacji przyjęcia odpadów wyniosła 16.671. Koszt funkcjonowania PSZOK zamknął się w minionym roku w kwocie 1 136 203,20 zł.

- Likwidacja dzikich wysypisk odpadów komunalnych – w ramach tego zadania uprzątniętych zostało 18 dzikich wysypisk z nieruchomości będących własnością Miasta Gniezna, między innymi, przy Świętokrzyskiej, Żabiej, Pustachowskiej, Witkowskiej, Marii Konopnickiej, Sienkiewicza, Kwiatowej, Sosnowej, Elizy Orzeszkowej, Strumykowej i Barciszewskiego. Łączne wydatki na likwidację dzikich wysypisk odpadów zamknęły się w 2024 roku kwotą 15 351,60 zł.
- Edukacja w zakresie prawidłowej segregacji odpadów oraz edukacja ekologiczna to jedno z zadań realizowanych w związku z zarządzaniem systemem gospodarowania odpadami. W ramach promowania prawidłowej segregacji odpadów oraz działań proekologicznych zlecone zostało wykonanie toreb bawełnianych wielokrotnego użytku, zakupiono drzewka

na akcję zbiórki makulatury promującą selektywną zbiórkę odpadów komunalnych (róże, porzeczki, wierzby, leszczyny,) 27 i 28 lipca podczas wydarzenia „Koronacja Królewska” odbyły się warsztaty międzypokoleniowe – Robimy biżuterię z eklektycznych śmieci, przygotowany został także spektakl ekologiczny o tematyce selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Spektakl był wystawiony dwukrotnie 2 lipca w Dolinie Pojednania oraz 27 sierpnia na skwerze przy Kościele p.w. Radzyna Gaudentego na Winiarach.

Łączny koszt działań w zakresie edukacji ekologicznej wyniósł w 2024 roku 19 900,00 zł.

Miasto Gniezno w drodze Porozumień międzygminnych przejęło realizację części zadań z zakresu gospodarki odpadami od gmin powiatu gnieźnieńskiego (Kiszkowo, Trzemeszno, Kłecko, Czerniejewo, Niechanowo, Łubowo) oraz od Wrześni. Jest to dalsza współpraca w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi zapoczątkowana zawarciem porozumienia z dnia 18 stycznia 2008 roku w przedmiocie realizacji zadania pn. „System unieszkodliwiania odpadów komunalnych dla gmin objętych Porozumieniem wraz z budową Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie”, jednak z uwagi na konieczność jego dostosowania do aktualnych uwarunkowań należało zawrzeć nowe Porozumienia. Przedmiotem porozumień jest przekazanie przez Gminy na rzecz Miasta Gniezna zadań własnych obejmujących utrzymanie i eksploatację własnej lub wspólnej z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych oraz przyjmowanie i zagospodarowanie odpadów komunalnych objętych zorganizowanym przez Gminę systemem odbierania odpadów komunalnych, w zamian za uiszczaną na rzecz Gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w ilościach ściśle określonych przez poszczególne gminy. Przejęcie tych obowiązków przez Miasto Gniezno zapewnia strumień odpadów, zarówno zmieszanych (niesegregowanych odpadów komunalnych) jak i selektywnie odbieranych, jaki przekazywany jest do zagospodarowania do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Lulkowie.

Gospodarka ściekowa

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na miasto obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Na 31 grudnia 2024 roku w ewidencji widniało 1196 zbiorników bezodpływowych i 21 przydomowych oczyszczalni ścieków. Prezydent Gniezna, raz na dwa lata, ma obowiązek przeprowadzania kontroli zbiorników bezodpływowych, w tym posiadania rachunków potwierdzających usługę opróżniania zbiorników. Kontrole były przeprowadzane zarówno u osób fizycznych jak i przedsiębiorców. Łącznie w 2024 roku skontrolowane zostały 362 nieruchomości. Mając na uwadze kontrole, które miały miejsce w 2023 roku (760 kontroli) zamknięto pierwszy, dwuletni cykl kontrolny. W tym miejscu należy podkreślić, że obowiązek kontroli co dwa lata dotyczy każdej nieruchomości posiadającej zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków i niedopuszczalnym jest prowadzenie kontroli tylko losowo wybranych nieruchomości.

W zakresie gospodarki ściekowej i realizacji zadań nałożonych przez nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2024 roku Miasto Gniezno skontrolowane zostało przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu. Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono naruszeń prawa ani nie wskazano popełnionych wykroczeń.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Gniezna na lata 2017-2032

W ramach programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Gniezna na lata 2017-2023 realizowane jest przedsięwzięcie pod nazwą: „Likwidacja wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego”. Przedmiotem zadania jest pomoc wnioskodawcom w usuwaniu odpadów o kodach 17 06 01* (materiały izolacyjne zawierające azbest) i 17 06 05* (materiały budowlane zawierające azbest) powstałych, między innymi, przy likwidacji lub wymianie elementów pokryć dachowych, elementów budowlanych, ścianek działowych lub elewacji budynków mieszkalnych i niemieskalnych, w tym budynków użyteczności publicznej oraz garaży. Program dotyczy również likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci zawierających azbest. W ramach programu finansowaniu podlegają koszty związane z rozbiórką (demontażem) i unieszkodliwieniem wytworzonych odpadów azbestowych. W roku 2024 zrealizowano 49 wniosków, co pozwoliło na unieszkodliwienie 77,97 Mg wyrobów zawierających azbest. Łączna wartość wykonanych robót wyniosła 43 795,08 zł i została w 100% sfinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Gniezna w 2024 roku

Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Gniezna w 2024 roku był realizowany na podstawie uchwały Rady Miasta Gniezna LXXXI/1029/2024 z dnia 27 marca 2024 r. Uchwała została podjęta w celu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt bytujących na terenie miasta Gniezna. Koszty realizacji programu w roku 2024 wyniosły 911.544,31 zł. W ramach realizacji programu zapewniono:

- bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt – koszt wyniósł 799.992,00 zł, większość kwoty pochłonęło utrzymanie schroniska dla bezdomnych zwierząt w Gnieźnie, jednak w ramach zadania zapewniono również obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku, usypianie ślepych miotów, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, zakup 73 worków po 15 kg każdy karmy – koszt zamknął się w kwocie 4.998,31 zł,
- sterylizację wolno żyjących kotów (zabiegowi poddano 25 kotek oraz 10 kotów) za kwotę 5.994,00 zł,
- odławianie bezdomnych zwierząt – koszt zadania wyniósł 53.232,00 zł, w ramach zadania w 2024 roku wyłapanych zostało 77 psów z terenu miasta,
- całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt za kwotę 42.144,00 zł – interwencji w poprzednim roku wymagały 34 zdarzenia, w wyniku których uszkodzone zostały głównie sarny, koty, psy oraz ptaki,
- odbiór i unieszkodliwianie zwłok zwierzęcych, między innymi, psów, kotów, sarny, łabędzi, lisów, jeży oraz ryb za kwotę 5.184,00 zł,

Ponadto Miasto Gniezno zawarło porozumienie w sprawie powierzenia Miastu Gniezno obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym psom z terenu Gmin w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Gnieźnie. Porozumienie zostało zawarte z 13 Gminami: Gminą Gniezno, Kłecko, Mieleszyn, Kiszkowo, Janowiec Wielkopolski, Pyzdry, Czarniejewo, Kołaczkowo, Witkowo, Niechanowo, Miłostaw, Trzemeszno, Łubowo. Przekazana łączna kwota dotacji wyniosła w 2024

roku 352.320,00 zł i została w całości przeznaczona na utrzymanie Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Gnieźnie. Porozumienie realizowane było na podstawie uchwały Rady Miasta Gniezna Nr LXXXI/1030/2024 z dnia 27 marca 2024 roku w sprawie przejęcia przez Miasto Gniezno obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym psom oraz uchwał poszczególnych Rad Gmin wchodzących w jego skład. Porozumienie z wyżej wymienionymi gminami zawarte zostało 8 kwietnia 2024 roku i opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego pod poz. 4331. Gminy powierzyły Miastu Gniezno realizację obowiązku określonego w art. 11 ust. 1 w związku z art. 11a ust. 2 pkt 1), 4), 5), 6) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 1580 ze zm.), w zakresie zapewnienia opieki bezdomnym psom poprzez zapewnienie miejsca w Schronisku, obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w Schronisku, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt oraz usypianie ślepych miotłów. W wyniku realizacji porozumienia do schroniska przekazanych zostało 56 psów.

W ramach Programu województwa wielkopolskiego WIELKOPOLSKA PRZYJAZNA ZWIERZĘTOM zgodnie z umową nr DSI 20/2024 z dnia 26 marca 2024 roku z zadania pod nazwą "Kandydat na przyjaciela - poprawa warunków bytowych zwierząt przebywających w Schronisku oraz zmniejszanie bezdomności zwierząt na terenie miasta Gniezna", w 2024 roku zakupiono do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Gnieźnie transportery dla zwierząt, zestaw klatek weterynaryjnych oraz namiot wystawowy dla działań promocyjnych i edukacyjnych poza schroniskiem, podczas imprez adopcyjnych. Projekt obejmował również wyłapywanie bezdomnych zwierząt, sterylizację i kastrację wolno żyjących kotów z terenu miasta Gniezna, zakup koszy na psie odchody oraz zakup karmy dla kotów wolno żyjących z terenu miasta Gniezna. Łączna wartość projektu wyniosła 59.999,96 zł.

W ramach budżetu obywatelskiego na 2024 rok Miasto Gniezno dofinansowało realizację zadania publicznego przez Stowarzyszenie KOCIE GNIEZNO pod nazwą: „POMOC BEZDOMNYM KOTOM NIESIEMY – LECZYMY”. Dofinansowanie zamknęło się w kwocie 60.000,00 zł. Za przedmiotowe środki Stowarzyszenie wykastrowało 54 koty oraz 136 kotek a także poddało leczeniu 60 kotów, w tym 7 kotów było leczonych specjalistycznie.

W 2024 roku rozpoczęła się inwestycja w zakresie modernizacji schroniska dla bezdomnych zwierząt. Prace budowlane ruszyły w tym roku. W ramach projektu: wybudowany będzie nowy budynek administracyjno – socjalny dla pracowników schroniska oraz nowy ogrzewany pawilon dla psów z komunikacją wewnętrzną oraz boksami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Na budynku powstanie także instalacja fotowoltaiczna.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gniezna

Zgodnie z wytycznymi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przystąpiono w roku 2022 do opracowania aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2022-2030. Prace nad zmianą dokumentu zakończyły się w 2023 roku. W konsekwencji Rada Miasta Gniezna podjęła uchwałę nr LXXII/897/2023 z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie aktualizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Gniezna na lata 2021 - 2030”

Najważniejsze działania zrealizowane w ramach planu w roku 2024 to:

- Likwidacja źródeł niskiej emisji na terenie Miasta Gniezna w ramach programu Czyste powietrze. Łącznie zlikwidowano 38 źródeł ogrzewania na paliwo stałe z zamianą na 26 sztuk kotłów gazowych, 9 sztuk odnawialnych źródeł energii, 3 sztuk kotłów na biomasę. Poddano również termomodernizacji 34 budynki jednorodzinne. Na przedmiotowe zadania wydano kwotę 1 234 609,39 zł. Całość środków pochodziła z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

- Likwidacja źródeł niskiej emisji w zasobie komunalnym - w 19 lokalach mieszkalnych zlikwidowano 23 źródła ogrzewania na paliwa stałe i zainstalowano ogrzewanie elektryczne, a w 1 lokalu użytkowym zainstalowano panele na podczerwień. Łączny koszt przedsięwzięcia wyniósł 240.863,45 zł. W 19 lokalach mieszkalnych wymieniono również stolarkę okienną lub drzwiową o wartości 150 100,00 zł.
- Promowanie gospodarki niskoemisyjnej - działania edukacyjne (konkursy w placówkach oświatowych, festyny, warsztaty ekologiczne, ulotki informacyjne).

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Gniezna na lata 2022 – 2030

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Gniezna na lata 2022-2030 (dalej POŚ) został przyjęty Uchwałą Nr LII/719/2022 Rady Miasta Gniezna z dnia 29 czerwca 2022 r. Opracowanie POŚ jest obowiązkiem wynikającym z ustawy Prawo ochrony środowiska i określa zadania miasta w zakresie ochrony środowiska. Zadania te, w 2024 roku, były realizowane w następujących obszarach:

- Budowa tras rowerowych oraz modernizacja dróg,
- Działania kontrolne w zakresie ochrony środowiska realizowane przez Straż Miejską.
- Edukacja ekologiczna (np. akcje sprzątania świata, pikniki ekologiczne, warsztaty w zakresie prawidłowej segregacji odpadów, ochrony powietrza, wód, ochrony zasobów ziemi, oszczędzanie energii elektrycznej i ciepłej, niemarnowanie żywności, udział w akcjach w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności, Światowego Dnia Wody, Dnia Ziemi, Dni Czystego Powietrza itp.) Za działania proekologiczne w 2024 roku Miasto Gniezno otrzymało nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego w kwocie 10.000 zł.
- Działania rekultywacyjne na jeziorze Winiary - w ramach pozyskanego dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu przeprowadzono 4 zabiegi mobilnej aeracji pulweryzacyjnej z inaktywacją fosforu oraz zabiegi związane z usunięciem biomasy rdestnicy kędzierzawej porastającej zbiornik z powierzchni 10 hektarów jeziora. Łączny koszt przedsięwzięcia wyniósł 131.600,00 zł, a pozyskane z funduszu dofinansowanie 105.100,00 zł. Jezioro Winiary położone jest na terenie Parku XXV-lecia. Na jeziorze w sezonie letnim znajduje się ogólnodostępne kąpielisko, które w przypadku występowania sinic jest wyłączone z użytkowania. W ramach ekologicznego przedsięwzięcia można było wykonać zabiegi rekultywacyjne. W trakcie prowadzonych prac z jeziora usunięto 20 ton biomasy. Wpłynie to korzystnie na zmniejszenie ładunku biogenów w toni wodnej Jeziora Winiary, a co za tym idzie, ograniczy zakwity wód, w tym sinic. Poprawi również stan Jeziora Winiary oraz warunków bytowania ichtiofauny w zbiorniku. Zadanie zrealizował dr inż. Andrzej Osuch z Centrum Rekultywacji Jezior.
- Działania rekultywacyjne prowadzone były również na jeziorze Jelonek – polegały głównie na eksploatacji 6 aeratorów z napędem elektrycznym mających na celu natlenienie wody. Prowadzona była także biomanipulacja ichtiofauny, w tym zarybienie Jeziora Jelonek narybkiem jesiennym szczupaka. Ponadto na zbiorniku sedymentacyjno-biofiltracyjnym położonym przy jeziorze została przeprowadzona wymiana pomostów technicznych oraz filtrów celem aplikacji nowego wkładu wapiennego. System sedymentacyjno-biofiltracyjny, ograniczył doptyw substancji biogenych do wód jeziora Jelonek zapewniając większą czystość wody.

Działania środowiskowe w pozostałym zakresie

W zakresie postępowań w sprawie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć podjęto następujące czynności administracyjne:

- procedowanie postępowania na wniosek Miasta Gniezna w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie ulicy bp. Michała Kozala w Gnieźnie oraz ulicy Poprzecznej na odcinku od ulicy Bluszczowej do ulicy bp. Michała Kozala – wykonanie oraz analiza raportu i jego uzupełnień przez organ prowadzący postępowanie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz udział społeczeństwa. Decyzja określająca środowiskowe uwarunkowania w powyższej sprawie została wydana 17 stycznia 2025 roku.
- wydanie w dniu 2 stycznia 2025 roku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Gnieźnie Sp. z o.o. Decyzja dotyczyła przedsięwzięcia „BUDOWA SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ NA OSIEDLU WINIARY PÓŁNOC W GNIEŹNIE – ETAP I i II”,
- wydanie decyzji w dniu 12 września 2024 roku na wniosek PHUP GNIEZNO Szeszycki Spółka Komandytowa o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu punktu do zbierania odpadów (makulatura) w celu ich dalszego przekazania przez PHUP GNIEZNO Szeszycki Spółka Komandytowa, w wydzielonej części istniejącego budynku na terenie dz. nr 3/16 obręb Gniezno,
- wszczęcie postępowania na wniosek GRINBUD Sp. z o.o. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na kruszeniu odpadów budowlanych z remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w tym gleba i ziemia z terenów zanieczyszczonych na działkach o nr ewid. 4/31 i 4/32 w miejscowości Gniezno,
- procedowanie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie parkingów przy parku handlowym w Gnieźnie na działce o numerze ewidencyjnym 1/28, arkusz mapy 36 na wniosek TREI REAL ESTATE POLAND Sp. z o.o.,

W zakresie ochrony zwierząt wydano decyzję z dnia 23 sierpnia 2024 roku o czasowym odebraniu właścicielce 7 psów w typie rasy York i przekazaniu ich Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami Oddział w Gnieźnie, które wskazało miejsce tymczasowego pobytu psów. Na decyzję strona postępowania złożyła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu. SKO utrzymało w mocy decyzję Prezydenta Miasta Gniezna. 4 czerwca wydana została decyzja zmieniająca miejsce utrzymywania psa rasy uznawanej za agresywną tj. psa rasy Dog kanaryjski (Presa Canario).

7 podmiotom naliczona została opłata za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej. Podmioty: CHŁODEX Sp. J. Małgorzata i Piotr Nalewaja, GUTTA POLSKA, POLANEX Sp. z o.o., PHU BHP-ex Bartosz Draheim, NAPOLLO 23 Sp. z o.o. , ELEKTRO-HURT Aleksander Winter Sp. z o.o. (2 lokalizacje). Z tytułu opłat za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej dochody po przekazaniu 90% Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie wyniosły w 2024 roku 1.379,28 zł.

W roku 2024 Wydział Ochrony Środowiska otrzymał z Sądu Rejonowego w Gnieźnie I Zespołu Kuratorskiego Służby Sądowej dla Dorosłych skierowania 118 osób skazanych do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w Zakładzie Zieleni Miejskiej w Gnieźnie.

W ubiegłym roku zostały wydane 33 decyzje administracyjne zezwalające na usunięcie 134 drzew, zobowiązujące jednocześnie wnioskodawców do wykonania nasadzeń zastępczych w liczbie 254 drzew. Spośród wydanych decyzji administracyjnych, w przypadku 1 zezwolenia wniesiono opłatę wynoszącą łącznie 21 865 zł za usunięcie 9 sztuk drzew.

Do Urzędu wpłynęło również 117 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew, na łączną liczbę 427 sztuk drzew. Nałożono również 2 administracyjne kary pieniężne za uszkodzenie 2 sztuk drzew w łącznej kwocie 3 409,50 zł oraz 1 administracyjną karę za zniszczenie 8 sztuk drzew na łączną kwotę 17 450,00 zł. W wyniku decyzji dotyczących ochrony drzewostanu podjętych przez Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków do miejskiego budżetu wpłynęła kwota 128 819,37 zł.

Rada Miasta Gniezna 25 września 2024 roku podjęła dwie uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Pomnikami przyrody zostały klon polny, który otrzymał imię Mieszko I oraz wiąz szypułkowy nazwany Dąbrówką. Drzewa są zlokalizowane w Parku Trzech Kultur. Dotychczas na terenie Gniezna ustanowiono 4 pomniki przyrody (jesion wyniósł o nazwie Staś – w Szkole Podstawowej nr 6, dąb szypułkowy o nazwie Lech – w Parku Piastowskim, buk pospolity o nazwie Piast oraz jesion wyniósł o nazwie Siemomysł na terenie Parku Miejskiego.

W zakresie inwestycji geotermalnej Gniezno GT-1 w roku 2024 zakończyło się wiercenie otworu na głębokości 2252 m i osiągnięto głębokość końcową. Projekt robót geologicznych zakładał wykonanie otworu na głębokości 2100 metrów +/- 10%. Otwór Gniezno GT-1 jest otworem badawczym, za pomocą którego są prowadzone badania w celu potwierdzenia parametrów wody termalnej założonych w Projekcie Robót Geologicznych. Jeśli zostanie potwierdzona zarówno temperatura, jak i wydajność wody, rozpoczną się kolejne działania zmierzające do wpięcia otworu geotermalnego Gniezno GT-1 do systemu ciepłowniczego. Podjęcie decyzji o energetycznym wykorzystaniu otworu GT-1 będzie związane z koniecznością wykonania drugiego otworu, którego celem będzie zatłaczanie schłodzonej wody termalnej ponownie do górotworu. Zarówno wiercenie drugiego otworu jak i wykonanie całej instalacji geotermalnej jest uzależnione od pozyskania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach Programu Czyste Powietrze umożliwiającego wymianę źródeł ogrzewania oraz termomodernizację budynków oferowano mieszkańcom Gniezna pomoc przy składaniu wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność. W 2024 roku złożone zostały 204 wnioski. Od początku funkcjonowania programu gnieźnianie złożyli takich wniosków 610, a sumaryczna kwota wypłaconych dotacji wyniosła 5.693.679,23 zł. Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe wynosi ogółem 194 sztuki, w roku 2024 natomiast 38. Od początku działania programu 89 budynków zostało poddanych termomodernizacji, w tym 34 nieruchomości przeszły termomodernizację w roku 2024.

Jak co roku, do rejestru kąpielisk zostało wpisane kąpielisko nad Jeziorem Winiary. Kąpielisko było obsługiwane i nadzorowane przez Gnieźnieński Ośrodek Sportu i Rekreacji. O bezpieczeństwo dbali wykwalifikowani ratownicy wodni. Dostępność kąpieliska została zakreślona na okres 22 czerwca do 31 sierpnia. W sezonie kąpielowym 2024 kąpielisko było nieczynne przez 3 dni z powodu zakwitów sinic. Przeprowadzona przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gnieźnie klasyfikacja jakości wody w kąpielisku na podstawie czteroletnich badań wykazała jakość dobrą. W trakcie sezonu letniego wspólnie z WOPR, Strażą Pożarną i Policją na terenie kąpieliska prowadzone były akcje edukacyjne na temat

bezpieczeństwa nad wodą, w trakcie tych spotkań przekazywano również informacje promujące kursy nauki pływania organizowane przez Gnieźnieński Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Działalność Zakładu Zieleni Miejskiej

W 2024 roku Zakład Zieleni Miejskiej w Gnieźnie w ramach bieżącego utrzymania zarządzał, między innymi, 8 ogólnodostępnymi parkami o powierzchni 53 ha, 11 skwerami o powierzchni 1,64 ha, 15 placami zabaw, 3 psimi wybiegami, zielenią uliczną o łącznej powierzchni 7,5 ha, 5 parkingami z zieleńcami. Zakres realizowanych prac obejmował utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenie terenów zielonych, sadzenie kwiatów sezonowych, podlewanie, przycinanie i dbanie o młode nasadzenia, pielęgnację drzew, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich oraz bieżące utrzymanie fontann.

W ramach bieżącego utrzymania na zarządzanych przez Zakład Zieleni Miejskiej obiektach wykonano szereg remontów i napraw:

- naprawę huśtawki wagowej na placu zabaw w Parku Piastowskim;
- naprawę uszkodzeń systemów nawadniania w Parku im. T. Kościuszki, Parku im. Prezydenta R. Kaczorowskiego, Parku Piastowskim oraz na skwerze im. Miasta Speyer;
- naprawę liny w urządzeniu pajęczyna na placu zabaw w Dolinie Pojednania,
- naprawę uszkodzonych zamgławiaczy w Parku Trzech Kultur oraz Parku Piastowskim powstałych w wyniku nawalnych opadów deszczu z gradem 20 maja 2024 roku,
- roboty naprawcze uszkodzonej skarpy od ul. Jeziornej w Parku Piastowskim powstałych w wyniku nawalnych opadów deszczu z gradem 20 maja 2024 roku;
- naprawę instalacji wodnej wewnętrznej na Placu Św. Wojciecha,
- naprawę urządzenia zabawowego na placu zabaw na terenie Doliny Pojednania;
- naprawę uszkodzeń skarpy w Parku XXV-lecia powstałych w wyniku nawalnych opadów deszczu z gradem 20 maja 2024 roku;

Bieżąca działalność zakładu to także wykonywanie wielu ekspertyz, analiz i opinii wynikających bądź z obowiązujących przepisów prawa, bądź z chęci poprawy stanu zieleni na terenie miasta. W 2024 roku wykonano, między innymi, kontrole stanu technicznego urządzeń na placach zabaw oraz wyposażenia siłowni plenerowych, badanie na mikro- i makroelementy ziemi z dna stawu Parku Miejskiego im. Gen. W. Andersa, ekspertyzę dendrologiczną 6 drzew przy ulicy Chrobrego oraz ul. Jana Pawła II, ekspertyzę ornitologiczną dla 3 drzew przy ulicy Jana Pawła II oraz ulicy Wrzesińskiej, ekspertyzę z badaniem tensometrycznym przy ulicy Cieszkowskiego, w Parku Miejskim im. Gen. W. Andersa, ocenę wiązań wraz z założeniem kart ewidencyjnych dla 10 drzew przy ulicach Chrobrego, Spokojnej, M. Konopnickiej, w Parku Miejskim, na skwerze im. Miasta Speyer.

Na terenie miasta, w 2024 roku, wykonano nasadzenia drzew, krzewów, bylin i kwiatów sezonowych. Posadzono:

- 2415 sztuk sadzonek kwiatów sezonowych (1230 szt. bratków, 165 szt. pelargonii bluszczolistnej, 950 szt. begonii, 40 szt. komarzycy, 30 szt. chryzantemy), którymi obsadzono rabatę (skwer przy Pomniku św. Wojciecha), konstrukcje reklamowe oraz gazony (ul. Gdańska, ul. Roosevelta, ul. Chrobrego/ul. Łubieńskiego, Rynek),
- 730 sztuk roślin ozdobnych (135 szt. śnieguliczka Chenaulta 'Hancock', 16 szt. tawuła szara 'Grefsheim', 3 szt. tawuła japońska 'Genpei', 2 szt. budleja Dawida 'Butterfly Tower', 16 szt. cis pospolity 'Repandens', 1 szt. budleja Dawida 'White Profusion', 1 szt. budleja Dawida 'Pink Delight', 70 szt. bodziszek Rozanne, 131 szt. śmiątek darniowy, 40 szt. irga 'Eichholz', 300 szt. róża okrywowa, 15 szt. bluszcz pospolity, którymi obsadzono rabaty (plac zabaw ul. 3

Maja, Dolina Pojednania, ul. Grzybowo, ul. Warszawska, Park Trzech Kultur, ul. Czereśniowa)

- 100 sztuk drzew z gatunku: klon polny 'Elegant', klon polny 'Elsrijk', klon zwyczajny, buk zwyczajny, jarząb mączny 'Magnificata', lipa drobnolistna, lipa srebrzysta 'Varsaviensis', lipa drobnolistna 'Greenspire', kasztanowiec pospolity, platan klonolistny, platan wschodni 'Minaret', głóg pośredni 'Paul's Scarlet', leszczyna turecka, jesion wyniosły, które posadzono, między innymi, przy ulicach Jeziornej, Mickiewicza, Mieszka I, Łubieńskiego, Łaskiego, Św. Jana,
- w misach przy ulicach Mieszka I, Łubieńskiego oraz Św. Jana pod drzewami zostały posadzone krzewy gatunku śnieguliczka Chenaulta 'Hancock' w ilości 170 sztuk.

Oprócz bieżącego utrzymania terenów zielonych Zakład Zieleni Miejskiej realizował w 2024 roku szereg zadań inwestycyjnych. W ramach priorytetu 02 „Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski” Działania 02.06 „Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT” Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 realizowany jest projekt „Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych - w mieście Gnieźnie, ośrodku subregionalnym: zielona infrastruktura.” Na projekt składają się rozpoczęte w 2024 roku i kontynuowane w bieżącym roku:

- "Modernizacja skweru przy ul. Łubieńskiego"
- "Modernizacja skweru na Os. Kazimierza Wielkiego"
- "Zwiększenie retencji stawów wraz z działaniami rewitalizacyjnymi w Parku im. Generała Władysława Andersa w Gnieźnie"
- „Wykonanie Parku Kieszonkowego pomiędzy ul. Kościuszki i ul. Dworcową"
- Ochrona i zachowanie przyrody wraz z rozwojem infrastruktury oraz zwiększenie adaptacji do zmian klimatu w Parku Miejskim w Gnieźnie.

Zakończenie wyżej wymienionych zadań inwestycyjnych jest planowane w 2025 oraz 2026 roku.

W ramach Budżetu Obywatelskiego 2023 Zakład Zieleni Miejskiej realizował projekt „Antybetonoza czyli drzewa w centrum Gniezna.” Wartość działania wyniosła 140 826,00 zł. Zadanie zostało ukończone na początku 2024 roku. Przy ulicy Warszawskiej zostały powiększone misy przy drzewach istniejących, odbrukowano fragmenty chodników oraz uzupełniono drzewostan nowymi nasadzeniami drzew z gatunku klon polny 'Elegant' o kolumnowej koronie w ilości 14 sztuk. Rozebrano również fragmenty chodnika z drobnej kostki kamiennej między krawężnikami drogowymi a płytami kamiennymi. Krótsze boki powiększonych mis zostały otoczone obrzeżem z koski granitowej 6/8 na ławie betonowej. Wzdłuż nowych drzew zaprojektowanych w misach w chodniku zostały zamontowane żebrowane ekrany kierunkujące korzenie, aby uniknąć podnoszenia chodników przez system korzeniowy drzew. Na wysokości targowiska na pl. J. Piłsudskiego wykonano odbrukowanie fragmentu chodnika i wprowadzono nasadzenia drzew oraz zieleni niskiej. Zieleń niską stanowią byliny, które zapewnią wysokie walory dekoracyjne tego miejsca. Posadzono zarówno rośliny kwitnące: hiacynt, kocimiętka Faassena, bodiszek 'Rozanne', rozchodnik okazały 'Brillant', jak i o ozdobnych liściach: rozplenica japońska 'Hameln' i zimozielona turzycy Morrowa 'Variegata. Byliny kwitnące zostały dobrane pod względem terminu kwitnienia, aby zapewnić efekt dekoracyjny przez jak najdłuższy czas sezonu wegetacyjnego.

9. Promocja, Kultura i Turystyka

Promocja

W 2024 roku na stronie internetowej Gniezno.eu pojawiło się kilkaset newsów. Podobna ilość zamieszczona została w mediach społecznościowych: Facebook i Instagram Królewskie Gniezno, Facebook Gniezno2025, Facebook „Gnieźnieńskie Organizacje Pozarządowe”. Z sukcesami funkcjonują także strony grupy facebookowe „Gniezno na zdjęciu” oraz „Gniezno na kole” oraz dodatkowo witryna Gniezno2025.pl. W mediach tych wykorzystywane są wszystkie możliwości dotarcia z informacją do mieszkańców i turystów. Oprócz tradycyjnych postów ze zdjęciami pojawiają się transmisje na żywo, wydarzenia i oczywiście formy video, czyli popularne rolki. Kontynuowana była także współpraca z lokalnymi mediami: radiostacjami, telewizją, prasą oraz portalami internetowymi. Współpraca podejmowana była również z mediami ogólnopolskimi poprzez stały mailing i organizację podróży prasowych do Gniezna.

W kwestii reklamy outdoor – plakatów i banerów w przestrzeni miejskiej, to oprócz tradycyjnego ich wykorzystania do reklamowania imprez i działań miejskich (kilkadziesiąt różnych działań – dla każdego z nich stworzono w Wydziale Promocji Kultury i Turystyki szatę graficzną), przestrzeń tę wykorzystywano także do informowania o wydarzeniach, przy których Miasto Gniezno współpracowało oraz polecało. Przez cały 2024 rok, na początku każdego miesiąca, ukazywał się także plakat Dzieje się, kolportowany do 200 miejsc w całym mieście oraz szeroko rozpowszechniany w internecie.

W 2024 roku wydane zostały dwa kalendarze miejskie – ze zdjęciami Janusza Chlasty oraz kalendarz trójdzielnny, a także album o Gnieźnie i liczne foldery promocyjne. Wydano również piękne, królewskie plany lekcji, które trafiły na początku roku szkolnego do wszystkich uczniów miejskich szkół podstawowych w Gnieźnie.

W ramach działań promocyjnych zaprojektowano i dystrybuowano gadżety miejskie: długopisy, smycze, torby, pocztówki, skarpety, koszulki, w tym biegowe i rowerowe, gadżety samolotowe, opaski, frisbee, kapelusze (trzy rodzaje), czapki z daszkiem, czapki zimowe, chusty, pinsy, kubki, piłki, kredki, kolorowanki, bombki, breloczki, zestawy piśmiennicze, torby eko.

W roku 2024, Miasto Gniezno ponownie brało udział w Rywalizacji o Puchar Rowerowej Stolicy Polski. Wśród 54 miast walczących o Puchar, Pierwsza Stolica zajęła trzecie miejsce. To ogromna zasługa blisko 2500 uczestników, którzy wybrali Gniezno jako miasto, dla którego kręcili kilometry.

Działania promocyjne to również wspieranie przez Urząd Miejski różnego rodzaju inicjatyw i wydarzeń organizowanych nie tylko przez Miasto Gniezno, ale także organizacje społeczne, kluby, stowarzyszenia działające na terenie miasta. W 2024 roku Urząd Miejski włączył się promocją licznych przedsięwzięć integrujących lokalną społeczność. Najważniejsze z nich to:

- akcja promocyjna organizowana wspólnie z Radą Działalności Pożytku Publicznego „Przekaż 1,5 %”,
- promocja festiwalu Adalbertus, Jarmarku św. Wojciecha oraz Imienin Miasta,
- promocja aktywnego korzystania z roweru, organizacja różnych akcji związanych z rywalizacją w ramach Rowerowej Stolicy Polski, a także np. Rajdu z Flagą z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, który odbył się 2 maja,
- promocja Budżetu Obywatelskiego Miasta Gniezna,
- promocja Dni Gniezna,
- promocja miejskich inwestycji,
- promocja imprez biegowych: Bieg Europejski, Bieg Lechitów, Gnieźnieński Bieg Niepodległości,

- wsparcie akcji promocyjnych dotyczących adopcji zwierząt ze schroniska,
- promocja akcji ekologicznych, w tym zbiórki elektrośmieci i wielkich gabarytów, zbiórki liści oraz właściwego dokarmiania ptaków,
- promocja oraz organizacja Kiermaszów Książki i Gnieźnieńskich Wyprzedaży Garażowych,
- promocja Miasta w aspekcie tradycji świątecznych, w tym dużej produkcji bombek choinkowych, warto w tym względzie dostrzec artykuły, które pojawiły się w: Interia Kobieta, Super Express, WP.pl, Radiu Plus, Wiadomościach Turystycznych, TravelMagazine.pl, Waszej Turystyce oraz magazynie informacyjnym Wielkopolska.

W trakcie 2024 roku, w związku ze zbliżającymi się obchodami rocznicy pierwszych koronacji królewskich w Gnieźnie kontynuowana była kampania #Gniezno2025. Najważniejsze jej elementy to:

- publikacja kolejnej części z cyklu grafik edukacyjnych na temat historii sprzed 1000 lat, autorstwa Jarosława Grygucia,
- kolejna animacja Lego, opowiadająca o Chrzcie Polski, misji Świętego Wojciecha oraz Zjeździe Gnieźnieńskim;
- udział w otwarciu ekspozycji „1025. Narodziny królestwa”, która powstała dla uczczenia 1000. rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego i Mieszka II na królów Polski w Gnieźnie,
- promocja Koronacji Królewskiej na autobusach MPK,
- zaproszenie na Koronację Królewską z całej Polski osób noszących nazwisko Król. Zgłosiło się ich blisko 150, a 75 odwiedziło Pierwszą Stolicę Polski. Goście dotarli, między innymi, ze Skwierzyny, Cytrynowa, Wągrowca, Krakowa, Warszawy, Poznania, Rudy, Trzemeszna, Witkowa, Biskupic Wielkopolskich, Sieradza, Słupcy, Kalisza, Nowego Miasta nad Wartą. Dzięki współpracy z partnerami Królowie mogli skosztować specjalnie przygotowywanych dla nich dań. Otrzymali także wielkopolską tytkę, w której znalazły się okolicznościowe upominki. Akcja będzie kontynuowana w roku 2025 na większą skalę,
- ustanowienie 24 lipca przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku 2025 Rokiem Milenium Koronacji Dwóch Pierwszych Królów w Gnieźnie oraz objęcie przewodnictwa przez Prezydenta RP nad Komitetem Honorowym obchodów milenijnych,
- pojawienie się rocznicowych grafik na pięciu paczkomatach firmy Inpost – jednym w Gnieźnie oraz czterech w Poznaniu,
- wydanie i dystrybucja kolejnych numerów gazetki koronacyjnej,
- powołanie komitetu honorowego obchodów,
- powołanie komitetu roboczego obchodów oraz prowadzenie jego regularnych spotkań,
- pozyskanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego dotacji w wysokości 2 milionów złotych na organizację wyjątkowego widowiska plenerowego;
- stworzenie dzięki AI wirtualnego influencera – Bolesława Chrobrego, który w krótkich i zabawnych filmikach zaprasza na miejskie imprezy oraz promuje rocznicę,
- promocja Gniezna związana z obchodami w niemieckim Der Kulinariker,
- stworzenie strony internetowej Gniezno2025,
- obecność elementów związanych z rocznicą podczas całej Rywalizacji o Puchar Rowerowej Stolicy Polski, łącznie z ufundowaniem nagrody króla i królowej (dzięki współpracy z gnieźnieńskimi hotelarzami) dla najlepszego uczestnika i najlepszej uczestniczki z Polski podczas wszystkich tygodni rywalizacji,
- produkcja standów promocyjnych (z miejscami na plakat Dzieje się), które trafiły do gnieźnieńskich instytucji oraz restauracji i kawiarni,
- objęcie cyklu wydarzeń związanych z obchodami 1000. rocznicy koronacji pierwszych królów Polski w Gnieźnie Patronatem Honorowym Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej,

- organizacja przez Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie warsztatów "Jak w Gnieźnie pierwszego króla koronowano?";
- zamontowanie na gnieźnieńskim Rynku standów, przy których można sobie zrobić pamiątkowe zdjęcie. Turyści i gnieźnianie mogą wcielić się w króla Bolesława Chrobrego, jego żonę Odę, ich córkę Matyldę lub młodego księcia Kazimierza,
- instalacja na południowej ścianie obiektu Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej przy ulicy Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej baneru z okazji obchodów Gniezno2025,
- powstanie królewskiego, rocznicowego InstaSpotu w MOK.

Budżet obywatelski

W 2024 roku odbyła się kolejna już edycja Budżetu Obywatelskiego Miasta Gniezna. W głosowaniu na zgłoszone przez mieszkańców projekty wzięła udział rekordowa liczba 11.586 osób. Głosów oddanych na poszczególne przedsięwzięcia było aż 21.189. Za pośrednictwem internetu zagłosowało 3493 gnieźnian, a poprzez wrzucenie karty do urny 8093 osoby. Tradycyjnie już, najpopularniejszym miejscem wśród głosujących była urna umieszczona w budynku Urzędu Miejskiego przy ulicy Lecha. Zagłosowały tutaj 4464 osoby.

Najwięcej głosów, bo aż 4432, otrzymał projekt pod nazwą „Królewska tężnia solankowa”, wyceniony wstępnie na 640.000,00 zł. Tężnia składać się będzie z 2 równoległych elementów połączonych drewnianymi belkami. Konstrukcja zbudowana zostanie w całości z drewna i obłożona gałęziami tarniny, po których z góry będzie spływać solanka.

Wśród projektów małych, do realizacji w 2025 roku zakwalifikowały się aż trzy. Ich koszt nie powinien przekroczyć kwoty 200 tys. zł, czyli tej zapisanej właśnie dla takich projektów. Najwięcej głosów w tej grupie – 3119 – otrzymała propozycja pod nazwą „Pomóż poprawić życie kota bezdomnego w Gnieźnie – kastracja i leczenie” wyceniona na 60.800,00 zł. Akcja ma na celu realne zmniejszenie liczebności bezdomnych kotów oraz poprawę dobrostanu, zapewnienie możliwości leczenia i profilaktyki przeciw pasożytniczej. Drugie miejsce wśród małych projektów zyskała propozycja „2025 książek do Biblioteki – zakup nowości wydawniczych” – 2247 głosów – Projekt, według jego pomysłodawców powinien zamknąć się w kwocie 68.850,00 zł. Natomiast trzecie miejsce wśród przedsięwzięć małych zdobył „Remont siedziby Hufca ZHP Gniezno” uzyskując 1299 głosów. Koszt remontu został wyceniony na kwotę 70.000,00 zł.

Współpraca zagraniczna

W dniach od 9 do 12 maja 2024 roku grupa przedstawicieli Urzędu Miejskiego oraz Rady Miasta Gniezna uczestniczyła, na zaproszenie miasta partnerskiego Radviliškis, na Litwie w corocznie organizowanym Festiwalu Kwitnących Tulipanów. W programie wizyty znalazły się, między innymi, zapoznanie z funkcjonowaniem gminnej biblioteki w kontekście pozyskanych środków z funduszy europejskich, zapoznanie się z systemem funkcjonowania szkół podstawowych na przykładzie jednej z placówek, możliwości i kierunki rozwoju bazy turystycznej i rekreacyjnej w powiązaniu z funkcjonowaniem sieci turystycznej w całym regionie. Ponadto delegaci spotkali się z przedstawicielami rodziny Bazeńskich – potomkami właściciela dworu Burbiškis, który to swój majątek przekazał na rzecz gminy w zamian za utworzenie w nim instytucji kultury. W zakresie promocji kultury i historii gnieźnianie obejrzeni również i wzięli udział w zajęciach w centrum kultury zlokalizowanym w kompleksie pałacowo – parkowym rodziny Kierbedziów. Wizyta była także okazją do spotkania się delegacji z przedstawicielami lokalnego small- biznesu.

W ubiegłym roku Gniezno obchodziło jubileusz współpracy z węgierskim miastem Esztergom. Współpraca podjęta przed 30 laty z pierwszą historyczną stolicą Węgier przez 3 dekady

układa się bardzo harmonijnie. W nawiązywaniu przyjacielskich kontaktów zaangażowało się szereg instytucji i organizacji, ale przede wszystkim osób prywatnych. Okrągły jubileusz współpracy był okazją do zorganizowania w Gnieźnie w galerii Miejskiego Ośrodka Kultury od 18 października do 10 listopada wystawy prac fotografii Atili Mudraka, Aniko Hock oraz gnieźnianina Władysława Nielipińskiego. Ponadto węgierscy goście wystąpili z krótkim koncertem muzycznym.

Od 28 listopada do 1 grudnia 2024 roku przedstawiciele gnieźnieńskiego magistratu oraz delegacja ze Szkoły Podstawowej nr 3, a także przewodnicząca Komisji Oświaty Rady Miasta Gniezna udali się z wizytą do Brna na zaproszenie partnerskiej szkoły podstawowej w Czechach. Tematem przewodnim wizyty było podsumowanie dotychczasowej współpracy obu placówek, omówienie propozycji dalszych jej kierunków i możliwości, a także wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania systemu oświaty w obu państwach. Wizyta była również okazją do zapoznania się z funkcjonowaniem miejskiego systemu bibliotek oraz złożenia zaproszenia do udziału w uroczystościach związanych z rokiem jubileuszowym 1000- lecia koronacji pierwszych królów Polski w Gnieźnie w roku 2025.

Okres przedświąteczny to czas organizacji w wielu miastach w Europie jarmarków bożonarodzeniowych. Od 5 do 9 grudnia miasto Gniezno było obecne na organizowanym w Esztergom na Węgrzech jarmarku dla mieszkańców miasta i gości. Oprócz sprzedaży rękodzieła wykonanego w ramach sekcji artystycznych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Kultury, odwiedzający jarmark kupujący mogli zapoznać się z ofertą przygotowywaną przez Gniezno na okoliczność jubileuszu 1000 – lecia koronacji. Oprawę muzyczną zapewniło 3 zdolnych muzyków tworzących zespół wokально-instrumentalny IgaMi.

10 grudnia 2024 roku Bazylika św. Jana w Berlinie była miejscem wyjątkowego wydarzenia kulturalnego zatytułowanego „Dzień kultury gnieźnieńskiej – Poznajcie twórczość Gniezna”. Organizowane dzięki wsparciu Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego, finansowane przez Ministra Edukacji Narodowej, wydarzenie miało na celu promocję polskiej kultury i języka za granicą. W programie znalazł się, między innymi, panel literacki wybitnego znawcy literatury, poety, pisarza, krytyka literackiego i teatralnego, wiceprezesa Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Poznaniu – Dawida Junga wraz z prezentacją jego bogatego dorobku literackiego oraz sylwetki innych gnieźnieńskich twórców. Kolejną atrakcją dla odwiedzających była wystawa fotograficzna Waldemara i Dawida Stube, znanych z dokumentowania życia Gniezna i jego mieszkańców. Wystawa „Poselstwo Korony” przeniosła zwiedzających w czasy średniowieczne, ukazując barwne tradycje związane z koronacją Bolesława Chrobrego. Zwieńczeniem pełnego wrażeń dnia był występ Capella Musica Gnesnensis w Johannes Basilika. Zespół zaprezentował zrekonstruowane symfonie Jana Wańskiego z XVIII i XIX wieku, których rękopisy przechowywano w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie.

Medal okolicznościowy i patronaty honorowe

Rok 2024 był czasem intensywnych zabiegów mających na celu wzmacnianie tożsamości Gniezna oraz promocja miasta jako miejsca o wyjątkowej historii, kulturze i zaangażowanych mieszkańcach. Jednym z obszarów działalności Prezydenta Miasta Gniezna była współpraca z organizatorami wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, społecznych i sportowych. W mijającym roku Prezydent objął honorowym patronatem 41 wydarzeń, zarówno lokalnych, jak i ogólnopolskich. Wśród nich znalazły się, między innymi, koncerty, konkursy, konferencje, zawody sportowe, czy wydarzenia charytatywne. Patronaty te są wyrazem wsparcia i uznania dla społecznych i obywatelskich inicjatyw rozwijających życie naszego miasta.

W 2024 roku Prezydent Miasta Gniezna uhonorował również osoby zasłużone dla Gniezna poprzez wręczenie okolicznościowych medali miejskich. Były one symbolem wdzięczności i szacunku wobec tych, którzy swoją działalnością wspierają rozwój miasta i budują jego pozytywny wizerunek. Przy okazji szczególnych rocznic lub dla uhonorowania zasług bądź osiągnięć zasłużonych dla miasta postaci, Prezydent przyznaje Medal Królewski oraz Medal Gnieźnieński (ten drugi od stycznia 2025 roku). Od 5 września ubiegłego roku Prezydent Michał Powałowski może osobom szczególnie zasłużonym dla Pierwszej Stolicy Polski przyznać nowe odznaczenie – Medal Królewski. Został on wydany z okazji 1000. rocznicy koronacji dwóch pierwszych królów Polski w Gnieźnie. Pierwszym wyróżnionym Medalem Królewskim został abp Wojciech Polak Prymas Polski. Na medalu widnieją podobizny Bolesława Chrobrego (awers) i Mieszka II (rewers) wraz z datami 1025 – 2025. Odznaczenie zaprojektował artysta – rzeźbiarz Tomasz Jędrzejewski, autor statuetki Królika – Nagrody Kulturalnej Miasta Gniezna, podobizny Offelii wręczanej jako grand prix podczas Festiwalu Filmowego Offeliada, czy też podobizn pięciu pierwszych królów Polski używanych podczas warsztatów z gipsowych odlewów organizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w Starym Ratuszu. W 2024 roku Prezydent Miasta Gniezna zakończył wręczenie Medalu Jubileuszowego. Medal ten został wydany z okazji 990. rocznicy Koronacji Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski. Widniał na nim wizerunek pierwszego króla polski wraz z Włócznią Świętego Maurycego oraz Herb Gniezna na pieczęci z XIV wieku. Przyznawany był od czerwca 2015 roku do września 2024 roku, a jego laureatami są, między innymi, Prymas Senior Henryk Józef Muszyński oraz Sprawiedliwa wśród narodów świata Helena Kowalewska. Przez 10 lat medal ten wręczono 114 osobom.

Kultura

Rok 2024 obfitował w liczne wydarzenia kulturalne organizowane lub współorganizowane przez Urząd Miejski, i tak:

- przeprowadzono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Gniezna w dziedzinie kultury: „Organizacja imprez kulturalnych, festiwali i koncertów odbywających się dla mieszkańców miasta Gniezna w 2024 roku”. Na zadanie przeznaczono kwotę 105.000,00 złotych. W ramach konkursu złożone zostały 24 oferty. 16 projektów zrealizowano w pełnym zakresie, a jedna organizacja zrezygnowała z dotacji. Dodatkowo jedna organizacja otrzymała 10.000 na realizację wydarzenia w trybie art. 19a ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
- w ramach konkursu ofert przyznano 20.000,00 złotych Stowarzyszeniu Offeliada na realizację kolejnej edycji Festiwalu Filmowego Offeliada. Dzięki dofinansowaniu przez 5 dni mieszkańcy Gniezna oraz przyjeżdżający z całej Polski goście mieli okazję obejrzeć 40 produkcji offowych. Rywalizowały one o statuetki Offelii w trzech kategoriach: animacja, fabuła i dokument. Warto zaznaczyć, że jurorami ubiegłorocznego festiwalu byli reżyserzy: Bartosz Kruhlik i Stanisław Mąderek, pisarka Magdalena Salik oraz aktorka Agnieszka Żulewska. Wśród wielu niezwykłych punktów programu warto bez wątpienia wspomnieć o filmie otwarcia: „Struktura kryształu” oraz spotkaniu z jego twórcą Krzysztofem Zanussim, a także projekcją “Wróbla”, a po niej rozmowę z aktorem Jackiem Borusińskim i reżyserem Tomaszem Gąssowskim.
- zorganizowano wydarzenia patriotyczne, poświęcone ważnym dla wszystkich Polek i Polaków datom, w tym wybuchowi 1 września II wojny światowej. Największym zainteresowaniem, jak co roku, cieszyły się wydarzenia 11 listopada, które poza realizowanymi przez Miasto Gniezno i jednostki podległe imprezami, ponownie wiązało się

z organizacją Biegu Niepodległości oraz konkursu „Zostań Herosem Niepodległości”, tym razem o wymiarze wojewódzkim. Uroczystości patriotyczne zorganizowano także – jak co roku – 8 maja, 15 sierpnia oraz 28 grudnia,

- zorganizowano również trzy kiermasze książki. Odbyły się one w styczniu, maju i wrześniu 2024 roku i cieszyły bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców. Kontynuowano także Gnieźnieńskie Wyrzedaże Garażowe. W 2024 roku miało miejsce aż 5 edycji wydarzenia, w różnych dzielnicach Gniezna.
- zrealizowano także konkurs na miejską kartkę świąteczną, na który wpłynęło aż 91 prac uczniów gnieźnieńskich placówek oświatowych. Pierwsze miejsce zdobył rysunek Antoniego Jabłońskiego z trzeciej klasy Szkoły Podstawowej nr 12 i to jego praca znalazła się na oficjalnej kartce świątecznej Miasta Gniezna.
- zorganizowano Rajd Reniferów, dopełniający kalendarz atrakcji Królewskiego Festiwalu Świątecznego. Ponadto zrealizowano akcję profilaktyczno-edukacyjną w ramach „Miasto Gniezno - bezpieczne przejście dla pieszych przy ul. Biskupińskiej”.
- współorganizowano Prezydencki Dzień Dziecka, który odbył się tym razem na obiektach sportowych przy Szkole Podstawowej nr 12. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem gnieźnian. Odwiedziło je ponad trzy tysiące osób, przede wszystkim rodzin z dziećmi.
- jak co roku Miasto Gniezno wsparło organizacyjnie Gnieźnieńską Noc Muzeów przygotowując zwiedzanie warsztatu renowacji zabytkowych mebli, XIX-wiecznego mieszkania w kamienicy oraz zapewniając darmowy transport autobusami MPK dla zwiedzających.
- udzielono wsparcia gnieźnieńskim wydarzeniom w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
 - wolontariusze (prawie 200 osób) otrzymali szaliki z logo Gniezno2025 i WOŚP, które stworzyły piękny komplet z czapkami, które trafiły do ich rąk w ubiegłym roku,
 - przekazano na aukcje gadżety, albumy ze zdjęciami oraz zdjęcia Traktu Królewskiego oprawione w stylowe ramy,
 - udzielono wsparcia dla imprezy Bieg z Pierwszej Stolicy do Stolicy,
 - jak co roku miała też miejsce akcja rowerowa: konkurs na trasę w kształcie serca narysowanego za pomocą aplikacji oraz wspólny Powolny Objazd Miasta w wośpową niedzielę,
 - nie można również zapomnieć o wkładzie Miejskiego Ośrodka Kultury, w którym warsztaty i spektakle dla dzieci trwały przez cały dzień. Dodatkową atrakcją było muzykowanie w Autosanie, który przewoził mieszkańców po ulicach miasta.
- wraz z Gminą Gniezno, Miejskim Ośrodkiem Kultury oraz Szkołą Podstawową w Zdziechowie zorganizowano akcję „I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem” na najpiękniejsze opakowanie świąteczne. Przygotowane przez uczestników paczki powędrowały do pięciu instytucji pomocowych z terenu Gniezna: Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej (Dom Dziecka w Gnieźnie), DPS w Gnieźnie, Schronisko dla zwierząt w Gnieźnie, Schronisko dla osób w kryzysie bezdomności pod nazwą „Dobry Port” w Gnieźnie oraz Dom Matki i Dziecka w Gnieźnie.
- przyznano stypendium kulturalne im. Sławomira Kuczkowskiego na rok 2025 dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami. Odebrał je Jakub Grzechowiak, który otrzymał kwotę 3500 złotych na realizację pięcioczęściowej opowieści audiowizualnej o ludziach gnieźnieńskiej kultury.
- podczas Gali finałowej Festiwalu Fyrtel organizowanej przez Bibliotekę Publiczną Miasta Gniezna przyznano Nagrodę Kulturalną Miasta Gniezna. Otrzymała ją Ewa Pilarska-

Banaszak. Certyfikat Króliczej Łapy, przyznawany przez Kapitułę Królika, dla inicjatyw kulturalnych, które w sposób istotny promują Miasto Gniezno, otrzymała natomiast społeczność Latarni na Wenei.

- 25 września Rada Miasta uchwaliła Strategię Kultury Miasta Gniezna na lata 2024-2028. To ważny dokument, który może interesować nie tylko instytucje czy organizacje pozarządowe, ale także każdego mieszkańca, który chce się dowiedzieć, w jakim kierunku podążać będzie miejska kultura w najbliższych latach. Dodatkowo, w ramach strategii powstał specjalny mini poradnik, który może być przydatny dla organizacji i osób, które rozpoczynają dopiero swoją przygodę z działalnością w dziedzinie kultury.
- 22 września na Placu Świętego Wojciecha odbył się Finał Bitwy Regionów, podczas którego 16 najlepszych kół gospodyń wiejskich z całej Polski rywalizowało o miano najlepszego.
- pod koniec sierpnia zawitał do Gniezna 10. Rajd Legenda STARa, czyli zlot pojazdów zabytkowych, organizowany przez Powiat Starachowicki. Mieszkańcy mogli obejrzeć pojazdy, porozmawiać z ich właścicielami i posłuchać o Legendzie STARa.
- w ramach obchodów Imienin Miasta, na terenie Gniezna ponownie można było skosztować lokalnego przysmaku – Wojciacha. Kontynuując kilkuletnią tradycję współpracy z podmiotami, które na co dzień trudnią się produkcją i sprzedażą wyrobów cukierniczych, Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie oraz Miasto Gniezno ponownie zaprosiły miejscowe firmy do wzbogacenia asortymentu o lokalny smakołyk. Wszystkie przyłączające się do akcji podmioty mogły liczyć na wsparcie w nagłośnieniu dostępności „Wojciacha” w ich punktach handlowych, w postaci opracowania graficznego oraz wydruku określonej puli materiałów promocyjnych.
- zamontowano tablicę upamiętniającą Wojciecha Woźnickiego, uczestnika walk o wolność i niepodległość Polski, który przez lata mieszkał w kamienicy przy ulicy Lecha 2. Zorganizowano też mini uroczystość jej odsłonięcia w 120. rocznicę urodzin gnieźnianina, w której wzięła udział rodzina, sąsiedzi, lokalne media oraz przedstawiciele władz miejskich.
- w lutym zorganizowano przyjazd Pociągu Zwycięstwa do Gniezna. Dzięki współpracy z Kolejami Wielkopolskimi sp. z o.o. młodzi gnieźnianie mogli we wspaniały sposób uczcić pamięć o Powstaniu Wielkopolskim.
- wiosną z kolei nastąpił powrót Dyskusyjnego Klubu Filmowego do Miejskiego Ośrodka Kultury.

Miejski Ośrodek Kultury

2024 rok był pierwszym pełnym sezonem kulturalnym w nowo zrewitalizowanym budynku przy ulicy Łubieńskiego. Otwarcie zbiegło się z rocznicą 70-lecia powstania Miejskiego Ośrodka Kultury. Budynek w tej chwili liczy 3000 m² i zyskał nowe powierzchnie użytkowe jak piwnica pełniąca funkcję Galerii, sala sensoryczna, pracownia ceramiczna czy ogród zimowy. Siedziba MOK-u przy Łubieńskiego jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez zastosowanie takich rozwiązań jak: zamontowanie szybu windowego z dostępnością do każdej kondygnacji (półpiętra), zastosowanie windy w części zabytkowej, zamontowanie podnośnika pionowego przy wejściu, zamontowanie 3 platform, na każdej kondygnacji wykonanie toalet z wyposażeniem, na każdym piętrze budynku zamontowanie domofonu, dzięki któremu można uzyskać pomoc z portierni.

Dzięki rewitalizacji budynek zyskał nową funkcjonalność, stał się atrakcyjny oraz dostępny dla wszystkich użytkowników. Wprowadzenie udogodnień wpłynęło pozytywnie na tworzenie

inkluzywnej oferty kulturalnej. Możliwości stworzone dzięki realizacji projektu pozwalają spoglądać w przyszłość z wielką nadzieją na rozwój uczestnictwa w kulturze, a atrakcyjność budynku wyraźnie wyróżnia go wśród instytucji kultury w całej Polsce.

Wraz z nowymi wnętrzami pojawiła się nowa oferta kulturalna. W 2024 roku działało w MOK-u blisko 60 sekcji dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych, a także osób z niepełnosprawnościami, w których wzięło udział około 900 osób. Działał także Klub Seniora Radość liczący ponad 250 uczestników.

Oprócz cyklicznych już pozycji sezon kulturalny 2024 roku obfitował w nowe inicjatywy kulturalne. Nie sposób wszystkich tutaj wymieniść, najważniejsze z nich to:

- otwarcie MOK-u w każdą niedzielę, kiedy to oferowano zajęcia dla rodzin z dziećmi,
- prowadzenie cyklu warsztatów ceramicznych, malarskich i hafciarskich "Do dzieła!",
- regularnie organizowanie wystaw w nowej galerii w tym - Wystawa zbiorowa okręgu Wlkp. ZPAF – wernisaż „Za/Trzymane”, Masoneria. Wielka (nie)Wiadoma, „Łowca Czyściciel” – Robert Bartel. Rzeźba,
- organizacja licznych koncertów, w tym znanych artystów takich jak: Kasia Moś, Monika Kuszyńska, Mały Śląsk,
- rozpoczęcie działalności Klubu włoskiego.

Każdy miesiąc obfitował w średnio 23 wydarzenia kulturalne. Udało się także stworzyć, czego do tej pory w Gnieźnie brakowało, stałą ofertę dla grup zorganizowanych w postaci warsztatów w Domu Powstańca Wielkopolskiego, Gry o MOK promująca dziedzictwo gnieźnieńskiej kultury czy warsztatów „Jak w Gnieźnie pierwszego króla koronowano”. Od maja do grudnia ubiegłego roku w wydarzeniach wzięło udział 45 grup zorganizowanych.

Największymi wydarzeniami kulturalnymi organizowanymi przez Miejski Ośrodek Kultury były, już tradycyjnie, Królewski Festiwal Artystyczny (trwający 11 wakacyjnych tygodni) w tym Dni Gniezna oraz Koronacja Królewska. Organizowano także Jarmark św. Wojciecha, Jarmark Bożonarodzeniowy i inne wydarzenia miejskie.

Miejski Ośrodek Kultury poza swoją główną siedzibą zajmuje pomieszczenia w Starym Ratuszu, gdzie znajduje się Dom Powstańca Wielkopolskiego oraz Odlewnia Królów. W 2024 roku za działalność Domu Powstańca Wielkopolskiego ośrodek otrzymał nominację do nagrody BohaterOn w kategorii instytucja.

Poza codzienną ofertą MOK stara się pozyskiwać środki zewnętrzne, aby organizować jeszcze więcej wydarzeń dla gnieźnian. W 2024 roku udało się wygrać aż pięć projektów, na łączną kwotę 113.500,00 zł. Były to:

- „GombroProjekt” / Promocja czytelnictwa - Instytut Książki.
- „Wielkopolskie twarze powstania styczniowego - projekt edukacyjno-animacyjny” / Biuro Niepodległa.
- „Dziennik Lech – tego jeszcze nie czytaliście” / Patriotyzm Jutra - Muzeum Historii Polski.
- „Dziennik Lech – tego jeszcze nie czytaliście” / Totalizator Sportowy.
- „Mobilny system wystawienniczy” / Fundacja Velux.

Biblioteka Publiczna Miasta Gniezna

Do podstawowych i najważniejszych celów, jakie Biblioteka Publiczna Miasta Gniezna postawiła przed sobą w 2024 roku należały:

- rozwój programu skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W 2019 roku został opracowany specjalny program edukacyjny skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (klasy I-III). Zakładał on zacieśnienie współpracy Biblioteki z placówkami edukacyjnymi (powołanie koordynatorów w każdej placówce),

rodzicami oraz realizację wielu form animacji pod wspólną nazwą „Całe Gniezno czyta dzieciom” w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Biblioteka włączyła się także w realizację ogólnopolskiego programu „Mała książka – wielki człowiek” Instytutu Książki, dzięki czemu do gnieźnieńskich dzieci i ich rodziców trafiło kilkaset książek i poradników. Główne elementy tego programu to:

- „Biblioteka dla pierwszaka” – program skierowany do uczniów i nauczycieli nauczania początkowego mający na celu przybliżenie odbiorcom zasad i korzyści korzystania z księgozbioru (zwłaszcza z działu „Pierwsze czytanki”),
- „Biblioteka pokoleń” – skierowany do I i III pokolenia i zmierzający do wypracowania relacji pomiędzy seniorami a wnukami opartych na wspólnym czytaniu,
- „Biblioteka dla Bobasów i Maluchów” – program animacyjny skierowany do dzieci w wieku przed-przedszkolnym i przedszkolnym, obejmujący także rodziców,
- „Digital Kids” – program animacyjny skierowany do dzieci w wieku przedprzedszkolnym i przedszkolnym, obejmujący także rodziców i zorientowany na kształcenie kompetencji cyfrowych i uświadamianie przed zagrożeniami w Internecie,

Inicjatywy te w 2024 roku były nadal rozwijane dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Kultury oraz Narodowego Centrum Kultury.

- rozwój programu skierowanego do seniorów. W 2019 roku ruszył także program skierowany kompleksowo do osób starszych, największej grupy czytelników gnieźnieńskiej księżnicy. Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym wspólnie z Gnieźnieńskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku uruchomiono usługę „Książka na telefon” w ramach projektu „Dwukierunkowa do czytania”, a także cykl „Czytajek” w Domach Pomocy Społecznej. W 2023 roku wprowadzono do oferty BPMG nową inicjatywę: „Pomocna Dłoń”, która podejmuje ważne dla osób starszych tematy w formie mini-wykładów, na przykład z zakresu diety, sprawności ruchowej, mobilności, zdrowia psychicznego. Inicjatywa ta w 2024 roku była nadal rozwijana dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- rozwój programu skierowanego do młodzieży. W 2019 roku opracowano program skierowany do młodzieży – grupy, która w skali całego kraju najrzadziej korzysta z oferty bibliotecznej. Program zakładał realizację ciekawych, dostosowanych do zainteresowań odbiorców, warsztatów i spotkań autorskich. Udało się nawiązać współpracę z II Liceum Ogólnokształcącym im. Dąbrowski i powołać Klasę Patronacką (o profilu humanistycznym) o charakterze pilotażowym. W 2022 roku poszerzono grono Klas Patronackich o uczniów Akademickiego Liceum „Milenium” w Gnieźnie oraz I Liceum Ogólnokształcącego w Gnieźnie. W 2023 roku wprowadzono do oferty cykl spotkań „Włącz ciekawość”, w ramach którego organizowane są spotkania popularnonaukowe oraz podróżnicze oraz cykl spotkań „Zbliżenia”, który służy do prezentacji artystów i animatorów kultury związanych z naszym miastem. Inicjatywy te w 2024 roku były nadal rozwijane dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków zewnętrznych. Ponadto powołano Młodzieżowy Klub Dyskusji o Książce.
- rozszerzanie aktywności instytucji na zewnątrz, podejmowanie współpracy z innymi podmiotami. W 2024 roku Biblioteka aktywnie włączała się w program inicjatyw i wydarzeń kulturalnych Gniezna, zwłaszcza w okresie letnim. Organizowany w Parku Trzech Kultur kolejny już Piknik Czytelniczy oraz Konwent Fantastyki „Fantasmagoria” cieszyły się sporym zainteresowaniem mieszkańców naszego miasta.
- kontynuacja wprowadzenia kolejnych etapów nowego systemu identyfikacji wizualnej, kontynuacja remontów i zmiany w funkcjonowaniu placówek. W 2024 roku otwarto Dom

Sąsiedzki „Pod Sówką” przy Filii nr 2, w którym odbyło się wiele ciekawych przedsięwzięć i działań angażujących społeczność lokalną. Ponadto Wypożyczalnia dla Dzieci przy ulicy Mieszka I 15 została przeniesiona w miejsce Czytelni i połączona z Wypożyczalnią dla Dorosłych w jednym budynku przy ulicy Mieszka I 16. Aktywności związane z Czytelnią są z kolei kontynuowane w przekazanych BPMG pomieszczeniach w Starym Ratuszy przy ulicy Chrobrego.

W 2024 roku Biblioteka Publiczna Miasta Gniezna pozyskała na swoją działalność środki zewnętrzne, dzięki czemu można było zrealizować następujące projekty:

- „Królewskie Gniezno Czyta 2024”, źródło: „Promocja czytelnictwa”, dofinansowanie: 20.300,00 zł. Królewskie Gniezno Czyta 2024 to piąta już edycja projektu promującego czytelnictwo w naszym mieście, który staje się swoistą marką gnieźnieńskiej księżnicy. Poprzednie edycje w latach 2020-2023 skupiały się, przede wszystkim, na dzieciach w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Kampania ma swoje stałe elementy – choćby Piknik Czytelniczy, który w ubiegłym roku odbył się ponownie w Parku Trzech Kultur czy wielomiesięczne warsztaty dla przedszkoli i szkół w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.
- „Laboratorium Słowa 2024”, źródło: „Partnerstwo dla książki”, dofinansowanie: 36.694,00 zł „Laboratorium Słowa 2024” to również piąta edycja programu o charakterze edukacyjno-animacyjnym, który wprowadza do oferty Biblioteki Publicznej Miasta Gniezna ciekawe działania i usługi oraz wzmacnia jej pozycję jako lokalnego ośrodka animującego kulturę. Podstawowym założeniem projektu jest dotarcie do jak najszerszego kręgu aktualnych i potencjalnych czytelników. Służyć temu mają warsztaty czytelnicze dla dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców, zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe i umiejętności kreatywnego opowiadania dla uczniów szkół podstawowych oraz te adresowane zwłaszcza do młodzieży.
- „14. Festiwal Literacki Preteksty w Gnieźnie”, źródło: „Promocja czytelnictwa”, dofinansowanie: 15.000,00 zł Od 5 do 8 września Gniezno ponownie stało się Literacką Stolicą Polski i areną ciekawych wydarzeń, dla których wspólnym mianownikiem jest Literatura. Spotkania autorskie, slam poetycki, pasjonujące spektakle oraz nietuzinkowe koncerty wypełniły ubiegłoroczny program festiwalu, podobnie jak publiczność, dla której „Preteksty” to stały punkt w kalendarzu imprez kulturalnych Gniezna.
- „10. Festiwal FYRTEL w Gnieźnie”, źródło: program „Kultura – Interwencje”, dofinansowanie: 33.000,00 zł. Po raz kolejny z dofinansowania Narodowego Centrum Kultury ucieszył się także Festiwal „FYRTEL”, najbardziej „niesforny” i „nieprzewidywalny” z gnieźnieńskich festiwali. Wydarzenie jest dedykowane zachowaniu i promocji bogatego dziedzictwa kulturowego Gniezna - Miasta Trzech Kultur, miejsca wielowiekowego współżycia trzech grup etnicznych: Żydów, Niemców i Polaków. Hasło festiwalu: „Fyrtel w stanach skupienia kultury” po raz już dziesiąty stało się zachętą dla lokalnych artystów i animatorów do realizacji przedsięwzięć artystycznych z dziedziny filmu, literatury, muzyki, teatru oraz sztuk wizualnych inspirowanych gnieźnieńskim dziedzictwem kulturowym. Ubiegłoroczna edycja „festiwalu o Mieście” odbywała się od września do października.

W skład Biblioteki wchodzi Biblioteka Główna wraz z Wypożyczalnią dla Dzieci zlokalizowana przy ulicy Mieszka I 16 oraz trzy Filie biblioteczne: Filia nr 1 przy ulicy Kruczej 3, Filia nr 2 przy ulicy Staszica 12a oraz Filia nr 9 przy ulicy Orcholskiej 18 (budynek Szkoły Podstawowej nr 10). Według stanu na 31 grudnia 2024 roku liczba czytelników wynosiła 8.409 osób. W ubiegłym roku czytelnicy sięgnęli po książkę 230 126 razy.

Turystyka

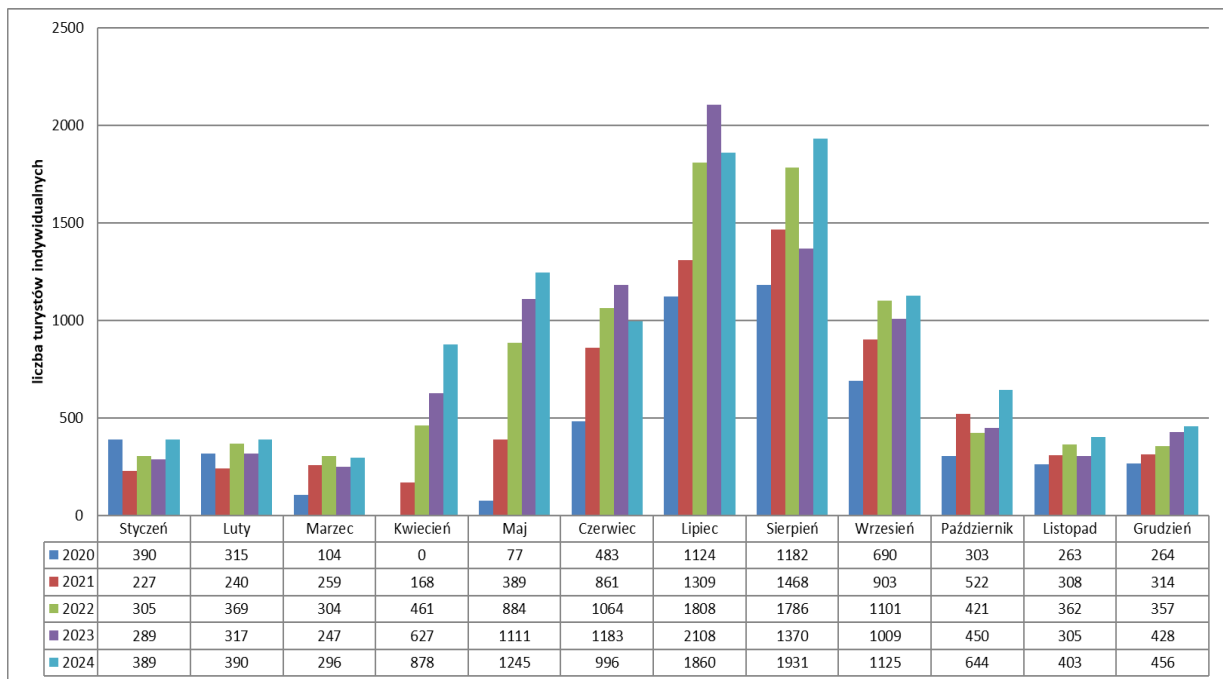
Od stycznia do grudnia 2024 roku Informacja Turystyczna, działająca także dzięki dotacji otrzymanej od Miasta Gniezna w wysokości 75.000 zł, udzieliła informacji 10.633 turystom indywidualnym, w tym turystom z zagranicy w liczbie 639, a z usług przewodnickich skorzystały 362 grupy. Turyści zagraniczni pochodzili najczęściej z takich krajów jak: Niemcy, Czechy, Stany Zjednoczone, Hiszpania, Francja, Wielka Brytania. Pojawia się od 2023 roku zauważalny trend wzrostu turystów zagranicznych w porównaniu z poprzednimi latami. Szczególnie było to zauważalne w okresie maj – sierpień (dla porównania: lipiec 2024 - 164 osoby zagraniczne, w 2022 zaledwie 89).

Porównując z poprzednim rokiem punkt Informacji Turystycznej odwiedziło prawie o 1 200 osób więcej, jest to więc 13% wzrost ruchu turystycznego. Głównie odwiedzały Gniezno: rodziny z dziećmi, seniorzy, grupy przyjaciół oraz wycieczki, czy to szkolne, czy emerytów. Osoby odwiedzające miasto były najczęściej zainteresowane zwiedzaniem Katedry Gnieźnieńskiej, Muzeum Początków Państwa Polskiego, Traktem Królewskim oraz spacerami tematycznymi po Gnieźnie.

Od maja do września 2024 liczba odwiedzających punkt Informacji Turystycznej przekraczała, bądź była bardzo bliska, tysiąca osób miesięcznie. W sezonie odwiedza ją średnio o 60% więcej turystów niż poza sezonem.

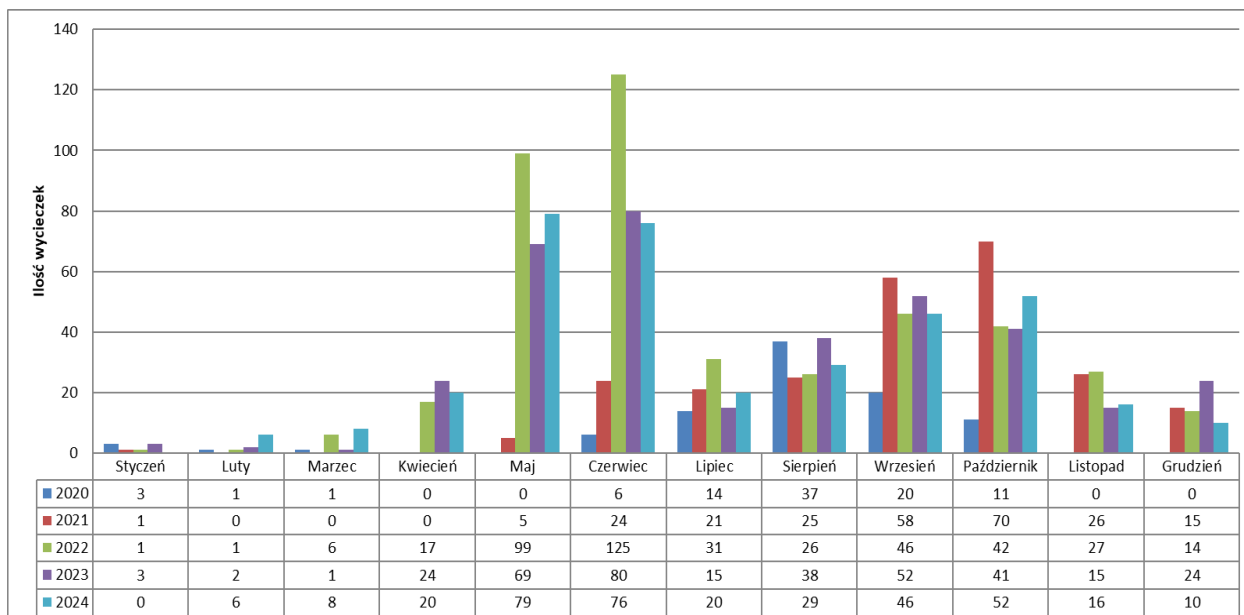
Poniższe wykresy przedstawiają ilość turystów indywidualnych oraz grup zorganizowanych obsługiwanych przez pracowników Informacji Turystycznej. Jest to ruch turystyczny odnotowany przez Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku.

Turyści Indywidualni w latach 2020 – 2024, którzy skorzystali z usług Informacji Turystycznej w Gnieźnie

■ 2020 – 5 195 ■ 2021 – 6 968 ■ 2022 – 9 222 ■ 2023 – 9 444 ■ **2024 – 10 633**
 COVID COVID

Grupy wycieczkowe obsługane w latach 2020-2024 przez przewodników zrzeszonych w Organizacji Turystycznej „Szlak Piastowski”

■ 2020 – 93 ■ 2021 - 245 ■ 2022 – 435 ■ 2023 – 364 ■ **2024 – 362**

W dalszym ciągu rzesze turystów indywidualnych ściągają do Pierwszej Stolicy Polski w okresie wakacyjnym, często przejazdem nad morze, Mazury czy podczas długich weekendów – w tych ostatnich, w samym punkcie IT pojawia się ponad 100 osób dziennie (są to zazwyczaj rodziny z dziećmi, małżeństwa, seniorzy, mniejsze grupy przyjaciół).

Turyści jak zawsze korzystali z darmowych folderów, ulotek, które są dostępne w biurze jak i zaopatrywali się w płatne przewodniki, mapy i pamiątki i inne dostępne w Informacji Turystycznej gadzety. Osoby odwiedzające punkt IT doceniały nie tylko jakość bezpłatnych ulotek, folderów, ale również ich różnorodność. Często wspominali, że w żadnym innym punkcie w Polsce nie spotkali się z tak szeroką ofertą bezpłatnych i płatnych informatorów, publikacji czy pamiątek.

Każdego roku w okolicy marca zwiększa się zainteresowanie usługami przewodnickimi, odnotowuje się wtedy coraz więcej zapytań, jak i samych zgłoszeń, głównie na okres kwiecień – czerwiec, a także na późniejsze terminy. Najczęściej zlecenia pojawiały się bezpośrednio od szkół, biur podróży, kół gospodyń wiejskich czy seniorów. Lipiec – sierpień to najczęściej oprowadzanie grup dorosłych, turystów indywidualnych, mniejszych grup – głównie rodzin z dziećmi czy grup przyjaciół.

W większości przewodnicy oprowadzali turystów/grupy po samym Gnieźnie, a także Ostrowie Lednickim, Wielkopolskim Parku Etnograficznym, Skansenie Miniatur w Pobiedziskach i Biskupinie. Na ogół zwiedzania trwały od dwóch do sześciu/siedmiu godzin, pojawiały się także oprowadzania 2-dniowe. Ogółem liczba usług przewodnickich dla wycieczek szkolnych w porównaniu z zeszłym rokiem utrzymywała się na podobnym poziomie. Z usług przewodników korzystali także turyści zagraniczni, zanotowano kilka zamówień na usługi przewodnickie w językach: angielskim, niemieckim oraz włoskim.

Na krajobraz turystyczny Miasta Gniezna w 2024 roku miało wpływ wydarzenie związane z odsłonięciem na Trakcie Królewskim nowego obiektu – rzeźby Króliczycy Latarniary, która pojawiła się na jeziorze Jelonek.

W październiku 2024 roku Miasto Gniezno brało udział, poprzez wystawienie stanowiska, w Targach Turystycznych Tour-Salon w Poznaniu, gdzie zachęcano do odwiedzenia miasta w roku jubileuszowym. Podobne stanowisko zapraszało do wizyt w Pierwszej Stolicy Polski we wrześniu podczas XXIX Festynu Archeologicznego w Muzeum Archeologicznym w Biskupinie.

Warto również w tym miejscu podkreślić sukces Koronacji Królewskiej, która została uznana przez Wielkopolską Organizację Turystyczną za jeden z najlepszych produktów turystycznych w Wielkopolsce.

Dzięki członkostwu w Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej przeprowadzono dystrybucję wydawnictw dotyczących Gniezna w punktach informacji turystycznej w całej Wielkopolsce poprzez wykorzystanie Wielkopolskiego Systemu Informacji Turystycznej.

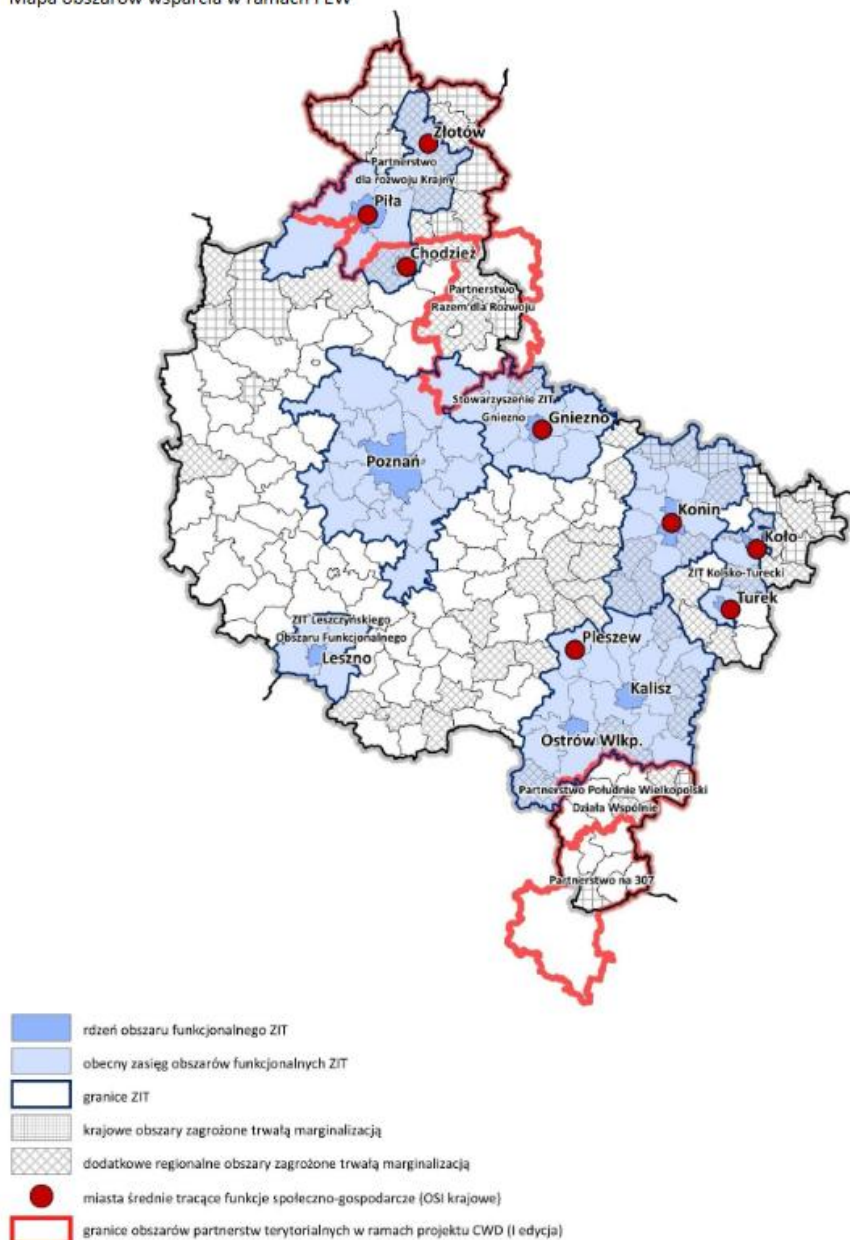
10. Rozwój miasta i gospodarka

Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny i Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna

Rozwój Miasta Gniezna jest ściśle związany z jego pozycją jako jednego z ośrodków subregionalnych w województwie wielkopolskim, a także rolą 'miasta – rdzenia" w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Gniezna. Opierając się na założeniu, że rozwój Województwa Wielkopolskiego bazować będzie zarówno na tzw. „lokomotywach rozwojowych" – silnych aglomeracjach: Poznańskim Obszarze Metropolitalnym oraz na Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, jak i na mniejszych ośrodkach rozwojowych – subregionach, władze województwa uznały znaczącą rolę mniejszych ośrodków – w tym Gniezna. Miasto Gniezno jako stolica subregionu i centrum Gnieźnieńskiego Obszaru Funkcjonalnego stanowi siłę rozwojową tej części województwa wielkopolskiego, w bezpośredni sposób oddziałując na swój obszar funkcjonalny, jak również będąc od MOF bezpośrednio zależnym. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wyodrębniono obszary o najintensywniejszej sile oddziaływania miast na otoczenie, w których obserwować można wyraźne powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Należą do nich *miejskie obszary funkcjonalne* (MOF): Poznański Obszar Metropolitalny, Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny, Koniński Obszar Funkcjonalny, Leszczyński Obszar Funkcjonalny, Piłski Obszar Funkcjonalny. Zasięg oddziaływania największych ośrodków miejskich dzieli więc przestrzeń województwa na siedem subregionów. Wsparcie MOF służy wzmocnieniu ich konkurencyjności i zdolności do dyfuzji czynników rozwojowych na sąsiednie obszary zurbanizowane i o charakterze rolniczym, oddziałuje na wszystkie części województwa i stymuluje rozwój całej Wielkopolski, a także wpływa stabilizująco na strukturę osadniczą regionu.

Poniższa mapa pokazuje MOF miast, które według klasyfikacji KPZK mają pomiędzy 50 tys. a 100 tys. mieszkańców, a do tego pełnią ważne funkcje gospodarcze i społeczne. Gniezno znalazło się w gronie byłych ośrodków wojewódzkich w obecnym Województwie Wielkopolskim, takich jak Konin, Leszno, Piła i Kalisz, choć jako jedyne nie zalicza się do tej grupy. Za wyznaczeniem MOF dla obszaru gnieźnieńskiego przemawiają jednak potencjał społeczny i gospodarczy oraz uwarunkowania historyczne. Jednocześnie Miasto Gniezno zaliczone zostało do miast średnich, tracących funkcje społeczno-gospodarcze, obok takich wielkopolskich podmiotów jak Chodzież, Koło, Konin, Piła, Pleszew, Turek i Złotów. Formalny charakter współpracy jednostek samorządu terytorialnego tworzących Miejski Obszar Funkcjonalny jest jednym z warunków objęcia tych jednostek instrumentami terytorialnymi przewidzianymi w nowym programie regionalnym Województwa Wielkopolskiego – Fundusze Europejskie dla Województwa Wielkopolskiego FEW 2021-2027. Miejski Obszar Funkcjonalny Miasta Gniezna został objęty formą ZIT – Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Łącznie w województwie wielkopolskim w 2022 roku utworzono 6 ZIT: ZIT ośrodka wojewódzkiego (Poznański Obszar Metropolitalny), ZIT ośrodka regionalnego (Aglomeracja Kalisko-Ostrowska), ZIT ośrodka subregionalnego (Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny, Koniński Obszar Funkcjonalny, Leszczyński Obszar Funkcjonalny, Piłski Obszar Funkcjonalny). Na początku 2023 roku dołączył jeszcze jeden: ZIT Kolsko-Turecki. W ramach ZIT w 2024 roku do gmin zaczęły być przyznawane pierwsze dofinansowania.

Mapa obszarów wsparcia w ramach FEW

Mapa obszarów wsparcia w ramach FEW, Wymiar terytorialny, Zasady opiniowania strategii terytorialnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (ZIT, IIT, GPR), Poznań 2024

Zasięg Gnieźnieńskiego Obszaru Funkcjonalnego został określony w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku i obejmował pierwotnie miasto Gniezno – rdzeń, oraz 6 gmin: Czarniejewo, Gniezno, Niechanowo, Kłecko, Łubowo, Witkowo. Uchwałą Nr 6134/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 stycznia 2023 roku w sprawie: wyznaczenia zasięgu realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla obszaru funkcjonalnego Miasta Gniezna w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 zasięg terytorialny miejskiego obszaru funkcjonalnego został rozszerzony o gminy: Kiskowo, Mieleszyn oraz Trzemeszno. Tym samym obszar Partnerstwa pokrywa się powierzchniowo z powiatem gnieźnieńskim. Podstawą dla tak wyznaczonego obszaru są z jednej strony dokumenty

planistyczne szczebla regionalnego, które wyznaczają MOF Gniezna, a z drugiej strony oddziaływanie tego obszaru na 3 ww. gminy i dotychczasowe doświadczenia samorządów. Wsparcie w ramach instrumentów terytorialnych ZIT będzie dwufunduszowe – finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zakres wsparcia dla ZIT Gnieźnieńskiego Obszaru Funkcjonalnego

Cel Polityki	Fundusz	Cel szczegółowy	Rodzaje projektów	Alokacja UE	Alokacja dla wszystkich ZIT	% ZIT w CS	alokacja ZIT GOF
Gospodarka	EFRR	1 (ii)	publiczne e-usługi	62 000 000 €	35 518 869 €	57%	2 189 230 €
Środowisko		2 (iv)	plany adaptacji do zmian klimatu - powodzie, burze, susze, gospodarka wodna	91 000 000 €	57 320 997 €	63%	3 533 020 €
		2 (viii)	infrastruktura transportu miejskiego w tym infrastruktura rowerowa	170 119 631 €	120 000 000 €	71%	7 396 284 €
Społeczeństwo	EFS	4 (d)	dostosowanie do zmian	53 243 598 €	29 023 618 €	13%	128 941 €
		4 (f)	edukacja	81 856 053 €			1 078 091 €
		4 (k)	dostęp do usług społecznych i zdrowotnych	56 309 158 €			458 695 €
		4 (l)	integracja społeczna	30 563 115 €			123 165 €

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Związki ZIT mają pełnić funkcję wspólnej reprezentacji władz miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie wobec władz krajowych i regionalnych. Wybór formy prawnej współpracy pozostawiony został do decyzji JST. Partnerstwa funkcjonują na podstawie przepisów właściwych dla prawnych form współpracy. Prezydent Miasta Gniezna, jak również wójtowie, burmistrzowie gmin powiatu gnieźnieńskiego oraz Zarząd Powiatu Gnieźnieńskiego w dniu 18 marca 2022 roku w Gnieźnie powołali do życia Stowarzyszenia ZIT Gniezno – formalizując współpracę samorządów MOF. 4 października 2023 roku Prezydent Miasta Gniezna, jako Prezes Stowarzyszenia ZIT Gniezno podpisał Porozumienie w sprawie realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych w ramach programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, potwierdzając kwotę alokacji dla ZIT Gniezna, a także określając zasady jej wdrażania. W I kwartale 2024 roku jednostki samorządu terytorialnego objęte ZIT Gniezno kontynuowały, rozpoczęte w 2022 roku, prace nad Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna. Na podstawie „Raportu diagnostycznego” opracowany został projekt strategii rozwoju ponadlokalnego. Zgodnie z art. 6 ust. 3-6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 324) projekt Strategii poddany został konsultacjom społecznym. Projekt Strategii uzyskał pozytywną opinię Zarządu Województwa Wielkopolskiego dotyczącą sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa. Dokument został również pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz przez Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego oraz przez ciało doradcze Stowarzyszenia ZIT. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia ZIT Gniezno uchwaliło Strategię 18 kwietnia 2024 roku. Zgodnie z art. 34 ust. 6 pkt 2

ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, uchwalona Strategia została pozytywnie zaopiniowana przez właściwą instytucję zarządzającą programem regionalnym, tj. Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr 8322/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 roku. Zgodnie z uzgodnieniami pomiędzy partnerami z ZIT, miastu Gnieznu, z puli alokacji ZIT, przypadła kwota 4 473 401,20 mln euro. Jednocześnie, Miasto Gniezno, jako lider Partnerstwa ZIT, współpracuje z wszystkimi gminami, koordynując zmiany wprowadzane przez gminy oraz przesunięcia środków pomiędzy poszczególnymi beneficjentami, dążąc do pełnego wykorzystania środków w ramach alokacji ZIT. Dla Miasta Gniezna „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Gniezna” jest także narzędziem potwierdzającym możliwość ubiegania się o dofinansowania z innych, poza alokacją ZIT, dofinansowań w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, a także z innych zewnętrznych źródeł finansowania działalności jednostek samorządu terytorialnego.

Środki zewnętrzne pozyskane na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących

Miasto Gniezno pozyskuje środki finansowe na działania wynikające z założeń strategicznych rozwoju, w tym związane z:

- Podniesieniem poziomu jego skomunikowania,
- rozwojem infrastruktury drogowej,
- podniesieniem poziomu mobilności mieszkańców,
- zmniejszeniem negatywnego oddziaływania na środowisko (mitygacja zmian klimatycznych) oraz zwiększeniem stopnia adaptacji do postępujących zmian klimatu,
- podniesieniem dostępności miejskich obiektów użyteczności publicznej (w wymiarze architektonicznym, cyfrowym i komunikacyjnym),
- rozwojem infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej,
- rozwojem edukacji (zarówno oferty edukacyjnej, jak i bazy dydaktycznej).

W każdym realizowanym przedsięwzięciu inwestycyjnym i społecznym podejmowane są próby zastąpienia środków własnych pozyskanymi środkami zewnętrznymi.

W roku 2024 w następujących miejskich inwestycjach / projektach społecznych bazowano na dofinansowaniach ze środków zewnętrznych lub pozyskano dofinansowania na realizację następujących projektów / przedsięwzięć:

Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zgodnie z umową)	Uwagi
Dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach polityki spójności			
Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych – w mieście Gnieźnie, ośrodku subregionalnym	Działanie 02.06 Fundusze Europejskie dla Wielkopolski	14 100 571,81 zł	Okres realizacji: 20.07.2023 r. – 31.12.2026 r. Projekt związany z rozwojem zieleni miejskiej, wzmocnieniem bioróżnorodności oraz zagospodarowaniem wód opadowych, realizowany przez Wydział Dróg i

			Budownictwa Urzędu Miejskiego oraz Zakład Zieleni Miejskiej.
Wsparcie rozwoju edukacji w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Gniezna	Działanie 06.08 Fundusze Europejskie dla Wielkopolski	5 058 643,90 zł	Okres realizacji: 04.11.2024 r. – 31.08.2028 r. Projekt realizowany wspólnie ze Stolicą eXperymentu Sp. z o.o. oraz instytucją kultury Stolica Experymentu w partnerstwie ze wszystkimi gminami powiatu gnieźnieńskiego (10 gmin) i powiatem gnieźnieńskim.
Gniezno stawia na rozwój usług społecznych	Działanie 06.13 Fundusze Europejskie dla Wielkopolski	3 565 185,45 zł	Okres realizacji: 01.12.2023 r. – 31.12.2026 r. Projekt rozwoju usług społecznych, w tym usług senioralnych realizowany wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Partnerem: Stowarzyszeniem Młodych Wielkopolan.
„Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w Mieście Gnieźnie”	Fundusze Europejskie na rozwój cyfrowy	849 967,80 zł	Okres realizacji: nie dłużej niż do 30.06.2026 r. W ramach projektu zrealizowano zadania dotyczące podnoszenia świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa. Projekt obejmował także kształcenie i szkolenia z zakresu bezpieczeństwa informacji, zwiększenie bezpieczeństwa infrastruktury sieciowej w Urzędzie Miejskim oraz jednostkach organizacyjnych Miasta Gniezna, a także zwiększenie bezpieczeństwa infrastruktury sieciowej

			w jednostkach edukacyjnych.
Dostępny samorząd 2.0	Fundusze Europejskie na rzecz Rozwoju Społecznego	Wsparcie w postaci działań audytowych, szkoleniowych i doradczych. W 2025 roku planowane jest wnioskowanie o grant inwestycyjny w wysokości 400 000,00 zł	Okres realizacji: nie dłużej niż do grudnia 2028 r.
Dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowego Programu Odbudowy			
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 8 im. Mikołaja Kopernika przy ulicy Pawła Cymśa 14 w Gnieźnie	B1.1.3 KPO „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół”	4 575 200,00 zł	Okres realizacji: 01.01.2025 r. – 30.06.2026 r.
Termomodernizacja budynku przedszkola nr 9 „Leśne ludki” przy ulicy Radosnej 4 w Gnieźnie	B1.1.3 KPO „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół”	1 401 400,00 zł	Okres realizacji: 25.11.2024 r. – 30.04.2026 r.
Zakup autobusów elektrycznych dla Miasta Gniezna	Zmiana źródła finansowania: z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na Krajowy Program Odbudowy	20 660 500,00 zł	Okres realizacji: 9.12.2022 r. – 31.03.2025 r.
Pożyczki wspierające zieloną transformację miast	B3.4.1. KPO "Inwestycje na rzecz kompleksowej	17 137 940,78	Okres realizacji: do 31.12.2024 r.

	<p>zielonej transformacji miast"</p>		<p>Pożyczki obejmują refundację wydatków w ramach projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priorytetyzacja transportu pieszego i rowerowego oraz zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w mieście Gnieźnie poprzez rozbudowę ulicy Rycerskiej - Rozwój infrastruktury rowerowej poprzez wykonanie trasy rowerowej w ulicy Roosevelta wpływającej na łagodzenie zmian klimatycznych - Zmiana zachowań transportowych mieszkańców Gniezna poprzez wykonanie trasy rowerowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na ulicy Gdańskiej na odcinku od ronda Winiary do Wiaduktu Solidarności w Gnieźnie. - Budowa kanalizacji deszczowej wraz z odbudową jezdni na ulicy Łazienki jako dobra praktyka gospodarowania wody deszczowej zgodnie z naturą - Rewitalizacja Parku Piastowskiego wraz z zagospodarowaniem całego brzegu Jeziora Jelonek oraz skweru im. Miasta Speyer ETAP I i ETAP II jako element wielozadaniowego procesu zwiększania bioróżnorodności i zwalczania efektu miejskiej wyspy ciepła
--	--------------------------------------	--	--

Dofinansowania ze środków rządowych lub samorządowych			
Budowa chodnika w ulicy Kawiary w Gnieźnie na odcinku od ulicy Osiniec do ulicy Cechowej"	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 709 781,40 zł	Okres realizacji: 27.07.2023 r. – 29.02.2024 r.
„Przebudowa i rozbudowa budynku schroniska dla zwierząt w Gnieźnie wraz z wyposażeniem, termomodernizacją i montażem odnawialnych źródeł energii”	Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład	1 998 450,00 zł	Okres realizacji: do 31.12.2025 r.
„Modernizacja instalacji elektrycznej, renowacja stali, restauracja ołtarza głównego, wymiana podłóg, odkrycie polichromii w Kościele św. Wawrzyńca w Gnieźnie”	Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2 087 400,00 zł	Okres realizacji: do 30.11.2025 r. Dotacja przekazana Parafii pw. Św. Wawrzyńca w Gnieźnie.
„Odnowienie i przywrócenie do użytku Kościoła bł. Michała Kozala w Gnieźnie”	Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład Rządowy Program Odbudowy Zabytków	490 000,00 zł	Okres realizacji: do 30.05.2025 r. Dotacja przekazana Parafii pw. Bł. Michała Kozala Biskupa i Męczennika w Gnieźnie.
Wykonanie otworu poszukiwawczo – rozpoznawczego wód termalnych Gniezno GT-1 w miejscowości Gniezno	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	15 822 720,00 zł	Okres realizacji: do 31.07.2025 r.
Rozbudowa ulicy Wierzbiczany w Gnieźnie na odcinku od ulicy	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	10 511 973,32 zł	Okres realizacji: do 31.06.2026

Wschodniej do granic miasta			
Budowa Centrum Rekreacyjno-Sportowego przy ulicy Gajowej w Gnieźnie	Rządowy Program „Sportowa Polska”	511 811,63	Okres realizacji: do 31.10.2024 r.
Modernizacja kompleksu sportowego „Moje boisko – Orlik 2012” przy ulicy Biskupińskiej w Gnieźnie	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	499 500,00 zł	Okres realizacji: do 31.10.2025 r.
Modernizacja dwóch kompleksów sportowych „Moje boisko – Orlik 2012”, znajdujących się w Gnieźnie przy ulicy Strumykowej i Małej	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	494 700,00 zł	Okres realizacji: do 31.12.2024 r.
„Kandydat na przyjaciela – poprawa warunków bytowych zwierząt w Schronisku oraz zmniejszanie bezdomności zwierząt na terenie miasta Gniezna	Wielkopolska Przyjazna Zwierzętom Program Samorządu Województwa Wielkopolskiego	30 000,00 zł	Okres realizacji: do 31.10.2024 r.
„Miasto Gniezno – bezpieczne przejście dla pieszych przy ulicy Biskupińskiej”	Rządowy Program Ograniczania Przystępczości i Aspotecznych Zachowań RAZEM BEZPIECZNIEJ im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024	76 071,95 zł	Okres realizacji: do 31.12.2024 r.

Jednocześnie w 2024 roku złożone zostały wnioski o dofinansowanie realizacji kompleksowych projektów rozwojowych, dla których rozstrzygnięcie zaplanowano na koniec II kwartału 2025 roku, wśród których najważniejsze to:

- „Obchody tysiąclecia pierwszych koronacji królewskich – rozbudowa i modernizacja Traktu Królewskiego w Gnieźnie”, w ramach działania 07.03. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski; wnioskowana kwota dofinansowania: 7 350 479,00 zł;
- „Gniezno, klimatycznie! Królewskie miasto przygotowane na zmiany klimatu, bezpieczne, zielone, dostępne, dla mieszkańców” (wniosek został przygotowany w III i IV kwartale 2024 roku i złożony 16.01.2025 roku). Wniosek obejmuje 7 działań:
 - Adaptacja miasta do zmian klimatu: zwiększenie bioróżnorodności oraz wzmocnienie funkcji społecznej i edukacyjnej Parku Miejskiego w Gnieźnie,
 - Centrum Edukacji Ekologicznej Stara Palmiarnia - edukacja w dobie zmian klimatycznych,
 - Zagospodarowanie wód opadowych i poprawa bilansu wodnego miasta Gniezna,
 - Zwiększenie mobilności mieszkańców MOF: integracja systemu ścieżek rowerowych, nowoczesne wiaty przystankowe i edukacja,
 - Aktywne Gniezno: tu mieszkam, tu działam!,
 - Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne: dobre miejsce, dobry start,
 - Kreowanie ścieżek zawodowych wspierających lokalną gospodarkę.

Wnioskowana kwota dofinansowania to 80 719 270,00 zł.

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Gniezna na lata 2023-2030

21 czerwca 2023 roku Rada Miasta Gniezna uchwałą nr LXXIII/915/2023 przyjęła Gminny Program Rewitalizacji Miasta Gniezna na lata 2023-2030. Przyjęcie programu rewitalizacji wynikało z chęci podjęcia działań mających na celu wyprowadzenie ze stanu zdegradowania części tkanki miejskiej oraz przeciwdziałanie niepokojącym i negatywnym zjawiskom o charakterze społeczno-gospodarczym, także dzięki realizacji projektów współfinansowanych z zewnętrznych środków pomocowych, w tym środków pochodzących z Unii Europejskiej na realizację projektów rewitalizacyjnych.

Obszar rewitalizacji Miasta Gniezna obejmuje następujące tereny:

- jednostkę analityczną Stare Miasto: na podstawie wskaźnika syntetycznego uzyskała ona najwyższy wynik (13,60). Do obszaru rewitalizacji dołączono również Park Miejski im. Generała Władysława Andersa oraz obszar Parowozowni.
- w ramach jednostki analitycznej Tysiąclecie (II) do obszaru rewitalizacji zostały zakwalifikowane ulice Stanisława Chudoby, Franklina Roosevelta (od skrzyżowania z ulicą Żwirki i Wigury do torów kolejowych linii Gniezno – Kłecko) oraz Stanisława Staszica, część bloków przy ulicy Budowlanych przylegających również do ulicy Staszica, obszar ulic Łazienki, Spokojnej oraz Sportowej jako ulice przylegające do jeziora Winiary, Park Trzech Kultur, który bezpośrednio przylega do ulicy Franklina Roosevelta oraz okolice Przedszkola nr 8 i Przedszkola nr 13 znajdujących się w okolicach Parku Trzech Kultur. Obszar rewitalizacji obejmuje również obszar placu przed Kościołem p.w. św. Bogumiła, wraz z częścią ulicy ks. Mateusza Zabłockiego, stanowiącej dojście do jeziora Winiary i terenów rekreacyjnych.
- w ramach jednostki analitycznej Winiary (III) do obszaru rewitalizacji została zakwalifikowana ulica Wodna, tereny zielone przy Kościele pod wezwaniem bł. Radzymina Gaudentego, tereny w okolicach punktów handlowych przy ulicy Winiary, oczko wodne

przy Osiedlu Kazimierza Wielkiego, tereny zielone wraz z placem zabaw dla dzieci przy Przedszkolu nr 17 oraz tereny położone przy Szkole Podstawowej nr 10.

- w ramach jednostki analitycznej Os. Grunwaldzie (VI) do obszaru rewitalizacji zostały zakwalifikowane ulice Armii Krajowej, Pawła Cymasa, Wiosenna, Grunwaldzka, 17 Dywizji Piechoty oraz Krucza.

W pierwotnej wersji Gminnego Programu Rewitalizacji znalazły się następujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne:

NUMER	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO	SZACUNKOWE KOSZTY
1	Centrum Edukacji Przyrodniczej „Stara Palmiarnia” w Gnieźnie	8 200 000,00
2	Gnieźnieńskie placówki edukacyjne: zielone i dostępne – termomodernizacja oraz zwiększenie dostępności SP nr 8 oraz przedszkola nr 6 dla osób ze specjalnymi potrzebami	16 000 000,00
3	„Park Królewski” – rewitalizacja Parku Miejskiego w Gnieźnie	25 000 000,00
4	„Zielona Brama”: ogród kieszonkowy na terenie zurbanizowanym przy ul. Roosevelta w Gnieźnie	120 000,00 zł
5	Zielone skwery w centrum Gniezna – zmniejszanie efektu miejskiej wyspy ciepła	9 435 000,00
6	„Przystań słowa” – nowa siedziba Biblioteki Publicznej w Gnieźnie wraz z przestrzenią na centrum kulturalno-społeczne dla organizacji pozarządowych i mieszkańców „Latarnia na Wenei”	18 000 000,00 zł
7	INKLUZYWNIE – rozwój przedsięwzięć z zakresu integracji społecznej w Gnieźnie	500 000,00 zł
8	Królewskie obchody tysiąclecia pierwszych koronacji królewskich	4 000 000,00 zł
9	Wsparcie rozwoju edukacji w Stolicy eXperymentu w Gnieźnie	5 500 000,00 zł
10	Rewitalizacja obszaru zdegradowanego targowiska przy ul. Wyszyńskiego w Gnieźnie	6 000 000,00

Powyższa tabela przedstawia pierwotną wersję przedsięwzięć uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Należy mieć na uwadze, że tabela jest odzwierciedleniem dokumentu przyjętego przez Radę Miasta Gniezna i na przestrzeni lat niektóre przedsięwzięcia uległy modyfikacji lub ich realizacja, z uwagi na środki finansowe lub czynniki społeczne została zaniechana. O zaktualizowanym planie przedsięwzięć będzie jeszcze poniżej.

W związku z chęcią ubiegania się przez Miasto Gniezno o środki Unii Europejskiej na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych konieczne jest uzyskanie wpisu do Wykazu gminnych programów rewitalizacji prowadzonego przez Zarząd Województwa. Zgodnie z treścią dokumentu pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”, Instytucja Zarządzająca programem regionalnym tworzy wykaz GPR, który jest prowadzony dla wszystkich pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z danego programu regionalnego. W Wykazie znajdują się Gminne Programy Rewitalizacji, ocenione pozytywnie przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 według listy kontrolnej zawartej

w dokumencie pt.: „Wymiar terytorialny. Zasady opiniowania strategii terytorialnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (ZIT, IIT, GPR)” (08.08.2024). W związku z tym konieczna była aktualizacja pierwotnie przyjętego Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gniezna, w celu dostosowania do wymogów określonych w tym dokumencie.

26 czerwca 2024 roku Rada Miasta Gniezna podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gniezna na lata 2023-2030. W trakcie kilkumiesięcznych prac dokonano aktualizacji części diagnostycznej, celów rewitalizacji i doprecyzowano wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Cele rewitalizacji przedstawia poniższa tabela:

Cele rewitalizacji	Kierunki działań
Cel 1: Poprawa dostępności i funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz poziomu bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji miasta Gniezna	1. Dostępna przestrzeń publiczna na obszarze rewitalizacji
	2. Atrakcyjna i funkcjonalna przestrzeń publiczna
Cel 2: Rewitalizacja oparta na zasadach zrównoważonego rozwoju i adaptacji do zmian klimatu	1. Mitygacja zmian klimatycznych na obszarze rewitalizacji
	2. Adaptacja do zmian klimatu i ograniczenie ich społecznych skutków
Cel 3: Integracja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i szerokie działania włączające na obszarze rewitalizacji	1. Wysoka jakość edukacji podstawą edukacji w wymiarze społecznym
	2. Aktywna polityka młodzieżowa motorem działań rewitalizacyjnych
	3. Szerokie działania na rzecz integracji i włączenia społecznego

W zaktualizowanym Gminnym Programie Rewitalizacji, w ramach wskazanych wyżej celów, zaproponowano realizację 22 przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- Obchody tysiąclecia pierwszych koronacji królewskich – rozbudowa i modernizacja Traktu Królewskiego w Gnieźnie,
- Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępności historycznego centrum miasta Gniezna dla osób ze specjalnymi potrzebami - „Szpilkostrada”,
- Modernizacja, termomodernizacja i zwiększenie dostępności budynku Urzędu Miejskiego w Gnieźnie,
- Budowa tras rowerowych w Gnieźnie – zwiększenie wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu,
- Kultura bliska i dostępna: nadanie nowych funkcji i zwiększenie dostępności do budynków Biblioteki Publicznej Miasta Gniezna – ul. Staszica 12a i ul. Krucza 3,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – scalenie komórek organizacyjnych w jednej siedzibie w celu polepszenia obsługi i wsparcia mieszkańców Miasta Gniezna,
- Rewitalizacja budynków Komendy Powiatowej Policji w Gnieźnie na rzecz poprawy bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju,

- Zagospodarowanie terenu otoczenia jeziora Winiary,
- Rewitalizacja budynku pogospodarczego oraz budynku studium muzyki kościelnej zlokalizowanych przy ul. Seminarnej celem realizacji funkcji społeczno-kulturalno-edukacyjnych,
- Rewitalizacja byłego klasztoru zakonu Bożogrobców zlokalizowanego przy ul. Świętego Jana 2 w Gnieźnie celem realizacji funkcji społeczno-kulturalno-edukacyjnych,
- Wzgórze Lecha - rewitalizacja Katedry pw. Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha oraz budynku przy ul. Kolegiaty 1 celem realizacji funkcji społeczno-kulturalno-edukacyjnych,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie – etap III,
- Termomodernizacja budynku Zakładu Zieleni Miejskiej w Gnieźnie,
- Gnieźnieńskie placówki edukacyjne: zielone i dostępne – termomodernizacja oraz zwiększenie dostępności SP nr 8,
- Centrum edukacji przyrodniczej Stara Palmiarnia,
- Rewitalizacja Parku Miejskiego przy ul. Sobieskiego w Gnieźnie,
- Budowa sieci kanalizacji deszczowej w Centrum Miasta – adaptacja historycznego centrum do zmian klimatu i zagospodarowanie wód opadowych,
- Zieleń w centrum miasta Gniezna,
- Zielone skwery w centrum Gniezna – zmniejszanie efektu miejskiej wyspy ciepła,
- Wsparcie rozwoju edukacji w Stolicy eXperymentu w Gnieźnie,
- Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne w Gnieźnie – dobre miejsce, dobry start,
- Remont i wyposażenie siedziby dla Miejskich Świetlic Socjoterapeutycznych ul. Staszica w Gnieźnie,

Program poddany został szerokim konsultacjom społecznym. Rada Miasta Gniezna Uchwałą nr XII/125/2025 z 8 stycznia 2025 r. przyjęła aktualizację Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gniezna na lata 2023-2030. Uchwałą Nr 1510/2025 z dnia 13 marca 2025 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego, w związku z podjęciem uchwały Nr 1432/2025 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 lutego 2025 r. ws. wydania opinii dotyczącej możliwości finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Gniezna na lata 2023-2030 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, podjął decyzję o wpisaniu GPR Miasta Gniezna na wykaz wskazanych Gminnych Programów Rewitalizacji.

Miasto Gniezno ubiega się już o pierwsze środki na przedsięwzięcia rewitalizacyjne (nabór dla działania 07.01 FEW nr FEWP.07.01-IZ.00-001/24 realizowany w terminie od 16.12.2024 do 28.03.2025). Złożony został wniosek pn.: *Rewitalizacja Parku Miejskiego przy ul. Sobieskiego w Gnieźnie oraz utworzenie Centrum Edukacji Przyrodniczej Stara Palmiarnia*. Wniosek oczekuje na ocenę instytucji zarządzającej.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej – SUMP

Miasto Gniezno, jako lider partnerstwa Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, współpracuje z gminami swojego obszaru funkcjonalnego (MOF Gniezna). W ramach Stowarzyszenia ZIT Gniezno realizuje projekt pn. *Wzmocnienie współpracy jst MOF Gniezno w obszarze mobilności i transportu* współfinansowany ze środków UE w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski. Wartość projektu to 457.966,35 zł. 10 gmin i powiat gnieźnieński wspólnie opracowują dokument strategiczny: Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gniezna.

SUMP (od ang. Sustainable Urban Mobility Plan) jest planem strategicznym, zaprojektowanym tak, aby spełniać potrzeby mobilności osób (szczególnie mieszkańców MOF

Gniezna) oraz gospodarki zarówno w Gnieźnie, jak i w jego obszarze funkcjonalnym, przy zapewnieniu lepszej jakości życia mieszkańców. Opiera się on na dotychczasowych praktykach planistycznych oraz bierze pod uwagę kwestie integracji, udziału społecznego oraz zasad oceny jego realizacji. Miasto Gniezno, gminy i powiat przygotowują SUMP-a, przede wszystkim ze względu na konieczność spełnienia wymogów postawionych przez Komisję Europejską w odniesieniu do inwestycji transportowych na całym obszarze MOF Gniezna. SUMP MOF Gniezna ma na celu zrównoważenie sposobów przemieszczania się po całym obszarze MOF Gniezna, obecnie wyraźnie zdominowanego przez wysoki udział indywidualnego ruchu samochodowego. SUMP ma przyczynić się także do zmniejszania negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Efektem realizacji jego wskazań będzie, między innymi, zapewnienie mieszkańcom MOF Gniezna wysokiej jakości życia w bezpośrednim otoczeniu miejsca ich zamieszkania. Wymaga to wdrożenia działań minimalizujących uciążliwości odtransportowe oraz zmniejszających liczbę koniecznych do zrealizowania dłuższych podróży obowiązkowych (np. dom – praca, dom – szkoła), szczególnie z Gmin MOF Gniezna do miasta Gniezna, a w zakresie lokalnym (przy realizacji podróży krótkich) – pieszo i rowerem.

Celem SUMP MOF Gniezna jest zwiększenie roli środków transportu przyjaznych środowisku, takich jak transport publiczny, rowery, komunikacja piesza i transport elektryczny. Wszyscy chcemy polepszenia warunków dla ruchu pieszego i rowerowego oraz transportu zbiorowego dla zwiększenia dostępności obszarów miejskich i wiejskich.

Istotnym wyróżnikiem SUMP MOF Gniezna jest innowacyjne podejście do planowania, ponieważ kładzie on bardzo duży nacisk na zaangażowanie mieszkańców i interesariuszy oraz ścisłą współpracę wielu instytucji zajmujących się planowaniem transportu oraz przestrzeni miejskiej i gminnej.

SUMP MOF Gniezna będzie zawierać analizy dotyczące zrównoważonej mobilności:

- diagnozę stanu mobilności w MOF Gniezna – rodzaje przemieszczania się, infrastrukturę transportową, transport zbiorowy oraz uwzględnione w dokumentach strategicznych i planistycznych obowiązujących na obszarze MOF Gniezna kierunki rozwoju i działania,
- podsumowanie obecnej sytuacji i stanu mobilności w MOF Gniezna w formule analizy SWOT, wskazującej na konieczne do poprawy lub wdrożenia elementy zrównoważonej mobilności,
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców na obszarze MOF Gniezna dotyczących ich zachowań i preferencji komunikacyjnych,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych i warsztatów z mieszkańcami i interesariuszami,
- przeprowadzenie badań jakościowych w formule warsztatów Service Design,
- określenie na podstawie wniosków z diagnozy, konsultacji, badań jakościowych, warsztatów i opinii mieszkańców i interesariuszy właściwej wizji SUMP MOF Gniezna oraz wyznaczenie prawidłowych celów horyzontalnych i realizujących je celów operacyjnych,
- przykładowe scenariusze rozwoju wpisujące się w realizację SUMP MOF Gniezna, uwzględniające różne uwarunkowania gospodarcze, społeczne i finansowe,
- stworzenie właściwych pakietów działań i kierunków rozwoju zrównoważonej mobilności, dedykowanych indywidualnie poszczególnym strefom funkcjonalnym MOF Gniezna,
- system monitoringu wskaźników produktu (bezpośrednie efekty realizacji SUMP MOF Gniezna).

Prace nad SUMP rozpoczęły się w listopadzie 2024 roku. Wykonawcą jest firma TRAKO PROJEKTY TRANSPORTOWE Szamborski i Szelukowski Sp. J. z Wrocławia. Realizacja potrwa do listopada 2025 roku. Przyjęcie dokumentu poprzedzą szerokie konsultacje społeczne na obszarze całego MOF.

11. Sprawy społeczne

Opieka społeczna

Opieka społeczna to jedno z podstawowych zadań realizowanych przez samorząd terytorialny na poziomie gminnym. Wydatki związane z opieką społeczną pochłaniają 19 % wydatków budżetu miasta. Zadania w zakresie opieki społecznej, w zdecydowanej większości, są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który mieści się w trzech lokalizacjach, przy ulicy Dworcowej, Pocztowej oraz Sportowej. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w obszarze zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym, pomocy w 2024 roku udzielano, między innymi, w następującym zakresie:

- kierowania do schroniska dla osób bezdomnych, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych, celowych,
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia, w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- pracy socjalnej;
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- kierowania do mieszkań treningowych lub wspomaganych,
- dożywiania dzieci;
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne;
- przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie,
- zapewnienia miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki,
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

Na podstawie z art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowano:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, w związku z opadami deszczu i gradu 20 maja wypłacono 22 świadczenia doraźne na kwotę 90.880,00 zł oraz 8 świadczeń na pomoc remontową na kwotę 42 263,00 złotych,
- zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gnieźnie, w 2024 roku z różnych form świadczeń materialnych, przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, skorzystało 1.386

środowisk, tj. 2.319 osób. Było to nieco mniej niż w 2023 roku, kiedy z pomocy skorzystało 1.467 środowisk – 2.587 osób.

Liczba wydanych decyzji administracyjnych przez MOPS

Rodzaj decyzji	2024 r.
Decyzje przyznające zasiłki celowe (w tym celowe specjalne, celowe negatywne)	2.438
Decyzje przyznające pomoc w formie gorącego posiłku dla osób ubogich i bezdomnych – Caritas (w tym negatywne)	36
Decyzje dotyczące przyznania pomocy rzeczowej (przyznające i negatywne)	2
Decyzje dotyczące realizacji Programu Rządowego „Posiłek w szkole i w domu” - świadczenia pieniężne i niepieniężne (w tym negatywne)	827
Decyzje na zasiłki okresowe (w tym negatywne, zmieniające, uchylające)	701
Decyzje umarzające postępowanie w sprawie oraz wydane postanowienia	514
Decyzje na zasiłki stałe (w tym negatywne, zmieniające, uchylające)	519
Decyzje o skierowaniu do DPS, ŚDS oraz schroniska (w tym negatywne)	316
Decyzje o odpłatności za DPS	205
Decyzje o odpłatności za Gnieźnieński Klub Seniora	109
Decyzje przyznające zasiłek celowy na pokrycie kosztów całodziennego wyżywienia w przedszkolu oraz posiłek w szkole – pomoc obywatelom Ukrainy	38

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził następujące zadania pomocowe na rzecz mieszkańców Gniezna:

- działalność diagnostyczno-konsultacyjna oraz realizacja procedury „Niebieskiej Karty”,
- działalność w zakresie wspierania rodzin oraz systemu pieczy zastępczej,
- realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych - na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy „Za życiem”, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- realizacja zadań z zakresu ustawy o dodatku ośłonowym. Kwota wypłaconych dodatków ośłonowych wyniosła 1.276.279,42 zł,
- realizacja zadań z zakresu ustawy o dodatku węglowym. Kwota wypłaconych świadczeń zamknęła się w 6.000,00 zł,
- realizacja zadań z zakresu ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym, między innymi:
 - pomoc w formie dożywiania na łączną kwotę 26.960,50 zł, w postaci:
 - całodziennego wyżywienia dla dzieci w przedszkolach dla 13 osób,
 - jednego gorącego posiłku dla młodzieży szkolnej - dla 25 osób,
 - pomoc w formie świadczeń rodzinnych - łączna kwota wypłaconych świadczeń zamknęła się w 412.418,89 zł,

- świadczenia wypłacone z tytułu zasiłku okresowego na kwotę 124.921,13 zł,
- jednorazowe świadczenie w wysokości 300,00 zł na łączną kwotę 6.000 zł,
- realizacja zadań z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Liczba przyznanych świadczeń wyniosła 2.902, z tego tytułu wydatkowana została kwota w wysokości 6.951.122,98 zł;
- stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne (na podstawie udzielonych upoważnień i wydanych uchwał Rady Miasta Gniezna w oparciu o zapisy ustawy o systemie oświaty). W tym przypadku liczba przyznanych świadczeń wyniosła 101, a kwota wypłaconych środków 118.781,00 zł.
- działania w zakresie pomocy żywieniowej mieszkańcom Gniezna:
 - w ramach współpracy pomiędzy Związkiem Stowarzyszeń „Wielkopolski Bank Żywności” a Miastem Gniezno, będącym członkiem WBŻ, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w trakcie 2024 roku udzielił wsparcia, przyznając żywność osobom i rodzinom pozostających w izolacji społecznej, z powodu różnego rodzaju problemów społecznych. Rozdystrybuowano łącznie ponad 21 ton artykułów spożywczych o wartości 272.751,08 zł.
 - realizacja Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). w ramach Programu udzielono wsparcia 595 osobom,
- realizacja zadań w ramach Programu „Opieka wychnieniowa” – edycja 2024. Z programu skorzystało 30 osób, a wysokość wydatkowanych środków zamknęła się w kwocie 195.558,38 zł,
- realizacja zadań w ramach Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Pomoc w ramach działania otrzymało 18 osób, koszt programu wyniósł 216.307,15 zł,
- działania w zakresie realizacji Programu Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024 - MODUŁ II. Pomocą w formie „opaski bezpieczeństwa” zostało objętych łącznie 203 seniorów,
- realizacja zadań w ramach projektu „Gniezno stawia na rozwój usług społecznych”:
 - usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania. Liczba osób objętych wsparciem – 17, koszt realizacji zadania: 69.227,02 zł,
 - usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy wyniosła 32, w tym 25 samotnie gospodarujących, koszt realizacji: 122.538,87 zł,
 - Gnieźnieński Klub Seniora. Liczba osób objętych dodatkowymi zajęciami w ramach Projektu – 114 (w tym 32 nowych uczestników), koszt realizacji: 154.232,40 zł.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY MIASTA GNIEZNA NA LATA 2022 – 2024

Program został przyjęty uchwałą Rady Miasta Gniezna Nr LI/702/2022 z dnia 31 maja 2022 r. w sprawie przyjęcia GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY MIASTA GNIEZNA NA LATA 2022 – 2024. Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta Gniezna na lata 2022–2024 obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia rodzin z dziećmi z wykorzystaniem, przede wszystkim, pracy z rodziną, w tym zwłaszcza świadczonej usługi asystenta rodziny, pracy socjalnej, a także specjalistycznego wsparcia, jak również wszystkich przystępujących rodzinom świadczeń pomocy społecznej. Celem strategicznym „Programu wspierania rodziny miasta Gniezno na lata 2022-2024” w związku z wprowadzeniem ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, był rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, służących przywróceniu rodzinie zdolności do wykonywania samodzielnie tych funkcji. Program

został utworzony w celu zabezpieczenia i zagwarantowania małoletnim dzieciom wychowujących się w rodzinie dysfunkcyjnej prawidłowego rozwoju i bezpieczeństwa. Współpraca międzyinstytucjonalna ma zapewnić wszystkim dzieciom z terenu Miasta Gniezna równe szanse na prawidłowy psychospołeczny rozwój. Współpraca międzyinstytucjonalna przyczynia również się do udzielenia kompleksowej pomocy rodzinie oraz pozwala na prawidłową i dogłębną diagnostykę, co daje możliwość tworzenia takiej formy pomocy, która jest dostosowana do indywidualnych potrzeb rodziny.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji celów zostało przedłożone członkom Komisji Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Miasta Gniezna oraz Radzie Miasta Gniezna w sprawozdaniu z realizacji „Programu Wspierania Rodziny Miasta Gniezna na lata 2022-2024”. W 2024 roku ze wsparcia 3 asystentów skorzystało 48 rodzin.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2023-2028

Podstawą wprowadzenia strategii jest uchwała NR LXIX/878/2023 RADY MIASTA GNIEZNA Z DNIA 29 MARCA 2023 R. W SPRAWIE PRZYJĘCIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2023 – 2028.

Założenia dokumentu wytyczają kierunki działań w sferze pomocy społecznej, determinowane występowaniem zdiagnozowanych na terenie Miasta Gniezna najbardziej istotnych problemów. Uchwała realizowana jest zgodnie z zakresem zdefiniowanych celów strategicznych poprzez:

- rozwój działań zorientowanych na utrzymanie samodzielności seniorów oraz aktywizację seniorów niesamodzielnych,
- zwiększenie zdolności identyfikacji gospodarstw domowych, które są zagrożone ubóstwem i przeciwdziałanie mu poprzez zapewnienie klientom sprawdzonych informacji z publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia,
- utrzymanie i rozwój dotychczasowych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością,
- stwarzanie warunków do aklimatyzacji i adaptacji uchodźców oraz imigrantów na terenie Miasta Gniezna;
- kontynuowanie oraz profesjonalizację działań ukierunkowanych na profilaktykę zażywania i nadużywania substancji psychoaktywnych,
- kontynuowanie oraz profesjonalizację działań ukierunkowanych na profilaktykę uzależnienia od alkoholu,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na profilaktykę uzależnień behawioralnych;
- rozwijanie współpracy z wszystkimi instytucjami działającymi na rzecz zdrowia psychicznego i pożądanego kondycji emocjonalnej na terenie Miasta Gniezna,
- podejmowanie działań ukierunkowanych na zapobieganie przemocy oraz wsparcie osób jej doświadczających,
- zapewnienie wsparcia adekwatnego do bieżących potrzeb mieszkańców Gniezna,
- adaptację do zmieniających się warunków finansowania pomocy społecznej,
- podnoszenie efektywności komunikacji cyfrowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z otoczeniem

Wyniki ewaluacji Strategii zostaną zaprezentowane Radzie Miasta Gniezna w formie pisemnej po jej zakończeniu.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2024-2027

Program został przyjęty uchwałą LXXVIII/988/2023 RADY MIASTA GNIEZNA Z DNIA 20 grudnia 2023 r. W SPRAWIE UCHWALENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2024-2027.

Działania zaplanowane w ramach Programu miały na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w środowisku lokalnym Miasta Gniezna. Obejmował takie priorytetowe obszary jak: profilaktyka i edukacja społeczna; ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej; oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową oraz podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Uchwała była realizowana zgodnie z zakresem zadań zawartych w Programie poprzez:

- prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych,
- współpracę między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczących wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, na przykład małoletnich w ciąży,
- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego,
- utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych,
- upowszechnienie baz danych instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej w podległych im pionach organizacyjnych,
- realizację procedury "Niebieskiej Karty" przez uprawnione podmioty,
- realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej,
- zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymaniu w pierwszej kolejności lokali socjalnych,
- monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej,
- działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury "Niebieskiej Karty"
- działanie i współpracę służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi,

- opracowanie i realizację programów edukacyjnych i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny
- organizację szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- wdrożenie, w formie superwizji, systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową,

Monitoring z realizacji Programu został sporządzony po zakończeniu 2024 roku i zaprezentowany Radzie Miasta Gniezna w formie pisemnego raportu w marcu bieżącego roku. Ostateczne wyniki ewaluacji zostaną podsumowane po zakończeniu realizacji całości Programu i również zaprezentowane Radzie Miasta Gniezna w formie pisemnego raportu.

Opieka zdrowotna

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA GНИЕZNA NA LATA 2023 -2025

Program został przyjęty uchwałą Nr LXIII/812/2022 Rady Miasta Gniezna z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gniezna na lata 2023 – 2025 r.

Miasto Gniezno ma obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu na podstawie, między innymi, zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Działania zawarte w Programie obejmują zarówno obszary dotyczące alkoholu, który stanowi najbardziej powszechny aktualnie problem, narkomani, uważanej za jedno z niedocenianych zagrożeń społecznych, jak również uzależnień behawioralnych, do których należy uzależnienie od Internetu, hazardu, zakupoholizm, siecioholizm, czy pracoholizm. Pozyskane w drodze badań przeprowadzonych na terenie Miasta Gniezna w 2022 roku, a także udostępnione przez lokalne instytucje dane, wskazujące na skalę i dynamikę zjawisk uzależnień, stały się podstawą podejmowanych i planowanych przez Miasto Gniezno w najbliższych latach działań. Ich istota koncentruje się na działaniach profilaktycznych, stanowiących część strategii rozwiązywania problemów społecznych, przy uwzględnieniu zadań wskazanych do realizacji w Narodowym Programie Zdrowia.

Uchwała była realizowana zgodnie z zakresem zadań zawartych w Programie poprzez:

- funkcjonowanie Miejskich Świetlic Socjoterapeutycznych działających w 4 placówkach,
- realizację procedury zmierzającej do podjęcia leczenia odwykowego,
- realizację zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- bezpłatną pomoc prawną udzielaną osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy,
- szkolenia, konferencje i seminaria dla osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy,
- prowadzenie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych realizowanych w Stolicy eXperymentu dla uczniów klas I-VIII szkół podstawowych,
- aktywizację społeczności lokalnej przy współudziale osiedli Miasta Gniezna,
- realizację środowiskowego programu profilaktycznego podczas wypoczynku letniego,
- program profilaktyczno-edukacyjny dla seniorów promujący zdrowy i bezpieczny tryb życia,
- rekomendowane programy profilaktyczne realizowane w szkołach i przedszkolach,

- program oddziaływań wspierających i rehabilitacyjnych dla osób w kryzysie bezdomności, zagrożonych uzależnieniami oraz uzależnionych,
- wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich,
- działalność Profilaktycznego Klubu Seniora,
- działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych,
- materiały edukacyjne i profilaktyczne,
- działania profilaktyczne „Nie biorę, nie piję... żyję”,
- trening umiejętności wychowawczych,
- ograniczanie sprzedaży alkoholu w pobliżu miejsc chronionych, prowadzenie kontroli przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i podejmowanie działań administracyjnych wobec podmiotów łamiących prawo w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gniezna na 2024 rok zaplanowano środki finansowe w wysokości 2.489.322,79 zł, ostatecznie wydatki na program zamknęły się w kwocie 2.364.760,90 zł. Wyniki dotyczące realizacji Programu zostaną podsumowane i zaprezentowane Radzie Miasta Gniezna w formie pisemnego raportu po jego zakończeniu. Dodatkowo w odrębnym dokumencie zostanie Radzie zaprezentowany raport z wykonania w 2024 roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gniezna i efektów jego realizacji

PROGRAM POLITYKI SENIORALNEJ DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2022-2025

Program został przyjęty na podstawie uchwały Nr XLV/644/2022 Rady Miasta Gniezna z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie UCHWALENIA PROGRAMU POLITYKI SENIORALNEJ DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2022-2025.

Dokument wyznacza kierunki działania Miasta Gniezna w zakresie polityki senioralnej na 4 lata, kształtując warunki do tworzenia środowiska przyjaznego osobom starszym, przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb najstarszych mieszkańców Pierwszej Stolicy Polski, zdiagnozowanych na podstawie wykonanego w październiku 2021 roku opracowania pod nazwą „Badania potrzeb osób starszych na terenie Miasta Gniezna”. Kreowanie i realizowanie polityki senioralnej należy do zadań własnych gminy i jest odpowiedzialnością na prognozowane zmiany demograficzne przejawiające się wzrostem liczby osób starszych, co zostało również wykazane w danych statystycznych zaprezentowanych na początku niniejszego raportu o stanie Miasta Gniezna.

Program Polityki Senioralnej dla Miasta Gniezna w 2024 roku był realizowany w takich obszarach, jak:

- tworzenie możliwości i warunków uczestnictwa gnieźnieńskich Seniorów w życiu społeczności lokalnej oraz integracji międzypokoleniowej,
- aktywizacja osób starszych,
- tworzenie przestrzeni lokalnej przyjaznej Seniorom,
- profilaktyka i ochrona zdrowia, w tym promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- kształtowanie warunków do aktywności społecznej, edukacji, rozwoju, turystyki oraz zwiększenie dostępu do kultury wśród Seniorów,
- wsparcie Seniorów wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu, promowanie idei wolontariatu oraz samopomocy wśród Seniorów,
- budowanie kanałów skutecznej i efektywnej komunikacji z Seniorami,

- podnoszenie świadomości społecznej o wartości współżycia i współdziałania z osobami starszymi, w tym budowanie pozytywnego wizerunku współczesnego Seniora,
- profesjonalizacja usług oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób realizujących działania na rzecz gnieźnieńskich Seniorów.

Uchwała była realizowana zgodnie z zakresem zadań zawartych w Programie poprzez:

- sfinansowanie zakupu 300 biletów na koncert „Aleje Rocka Symfonicznie”, który odbył się 18 lutego 2024 roku w Hali Widowiskowo-Sportowej im. M. Łopatki w Gnieźnie,
- realizację programu „Złota Rączka dla Seniora”, stanowiącego wsparcie w dostępie do drobnych usług naprawczych świadczonych bezpłatnie w miejscu zamieszkania dla osób w wieku 65+, niesamodzielnych, mieszkających samotnie lub z drugim Seniorem. Zadania realizowane były na podstawie umowy zlecenia z wykwalifikowanym specjalistą. Program cieszy się dużym zainteresowaniem i uznaniem. W 2024 roku zrealizowano 136 usług naprawczych w czasie 268 godzin zlecenia,
- organizację w dniu 28 września 2024 roku we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Gnieźnie oraz Miejską Radą Seniorów w Gnieźnie cyklicznej imprezy z okazji Międzynarodowego Święta Osób Starszych pod nazwą „SENIORALIA”, w której udział wzięło około 500 osób,
- dofinansowanie organizacji Zabawy Mikołajkowej dla 170 gnieźnieńskich Seniorów, która odbyła się 6 grudnia 2024 roku w Hotelu Feniks,
- finansowanie realizacji programu profilaktycznego dla osób w wieku 60+ - Profilaktycznego Klubu Seniora „Radość”, realizowanego przez Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Gniezna na lata 2023-2025 dla 250 osób,
- finansowanie realizacji „Programu profilaktyczno-edukacyjnego dla seniorów promującego zdrowy i bezpieczny tryb życia”, prowadzonego przez Gnieźnieńskie Stowarzyszenie Abstynenckie „Odnowa” przy ulicy Chrobrego 24/25 w Gnieźnie (miejsce spotkań pod nazwą „Na Kareji”) dla 200 osób.
- Dodatkowo, jako ośrodek wsparcia w formie klubu samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnieźnie, funkcjonuje Gnieźnieński Klub Seniora, który mieści się przy ulicy Sportowej 1. Celem ośrodka jest organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez uczestników Klubu oraz ich aktywizacja i integracja społeczna. W klubie odbywają się różnorodne zajęcia: cyfryzacja, elementy samoobrony i sztuki walki, zajęcia ruchowo – muzyczne z wykorzystaniem kinektów, zajęcia ogrodnicze, fotograficzne, aquaaerobik oraz konsultacje prawne. Seniorzy mogą korzystać również z nordic walking, jogi, zajęć plastycznych oraz spotkań z dietetykiem. W ubiegłym roku w zajęciach uczestniczyło 82 seniorów, podzielonych na dwie grupy, po 41 osób każda. Zajęcia objęły łącznie 477,5 godziny. Od 7 października 2024 roku rozpoczęła działalność nowa grupa Seniorów licząca 26 osób, dla której w godzinach popołudniowych (15:00 – 19:00) zorganizowano i przeprowadzono łącznie 173,5 godziny zajęć. Na koniec 2024 roku liczba uczestników w Klubie wynosiła 109 osób. Łączna kwota odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia w 2024 roku wyniosła 21 464,62 zł. Na szczególne wyróżnienie zasługują trzy inicjatywy GKS: II Spartakiada sportowa „Seniorada 2024”, świętowanie jubileuszu 5-lecia działalności Klubu oraz pokaz mody „Szyk i elegancja nie mają metryki 2024”, w którym uczestniczyło 89 seniorów z 9 klubów i stowarzyszeń. Dodatkowo, działalność Gnieźnieńskiego Klubu Seniora została zaprezentowana na żywo w ogólnopolskim programie TVP1 „Seniorzy łączą”.

Ostateczne wyniki ewaluacji zostaną podsumowane po zakończeniu realizacji Programu i zaprezentowane Radzie Miasta Gniezna w formie pisemnego raportu w odrębnym dokumencie.

Organem doradczym w kreowaniu polityki senioralnej w mieście jest Miejska Rada Seniorów w Gnieźnie, powołana na podstawie uchwały nr XIV/135/2015 Rady Miasta Gniezna z dnia 25 listopada 2015 r. W roku 2024 zakończyła działalność II kadencja Rady (na lata 2019-2024), 24 czerwca odbyły się wybory do III kadencji. Zgodnie ze Statutem wybrano 13 osób (11 osób to przedstawiciele podmiotów działających na rzecz osób starszych oraz 2 osoby jako przedstawiciele środowiska osób starszych). W skład Miejskiej Rady Seniorów III kadencji wchodzi Henryk Kot jako jej Przewodniczący – Profilaktyczny Klub Seniora "Radość", Danuta Wiśniewska piastująca stanowisko wiceprzewodniczącej Rady – Gnieźnieński Uniwersytet Trzeciego Wieku, Ewa Bjørklund, Sekretarz – Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi Concordia oraz członkowie Monika Bartkowiak - przedstawiciel osób starszych, Bożena Błaszak - Gnieźnieński Klub Seniora, Anna Brodnicka – Związek Nauczycielstwa Polskiego Oddział Gniezno, Halina Dyc - Stowarzyszenie Centrum Rehabilitacyjno – Kulturalne „Promyk”, Aleksander Juruś - Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan, Małgorzata Najmowicz – Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Gnieźnie, Maria Sękowska-Malinger - Koło Seniora "Złota Jesień", Jan Socha – Towarzystwo Miłośników Gniezna, Ewelina Tyloch - przedstawiciel osób starszych, Krystyna Żok – Stowarzyszenie Wielkopolanie.

W 2024 roku odbyło się 10 posiedzeń Miejskiej Rady Seniorów, podczas których podjęto 8 uchwał (3 w II kadencji i 5 w III kadencji). Miejska Rada Seniorów opiniowała dokumenty, konsultowała przedsięwzięcia, kierowała wnioskami do Prezydenta zbierane podczas pełnionych dyżurów, inicjowała wydarzenia we współpracy z Urzędem Miejskim oraz współpracowała z organizacjami pozarządowymi i instytucjami zajmującymi się problemami osób starszych. W 2024 roku Rada przyjęła 7 wniosków i interwencji w sprawach rozwiązań komunikacyjnych, bezpieczeństwa i problemów dotyczących osób starszych.

MIEJSKIE ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZNE

Na terenie Miasta Gniezna funkcjonują 4 placówki Miejskich Światek Socjoterapeutycznych. Aby zapewnić podopiecznym możliwie największy komfort korzystania zlokalizowane w różnych dzielnicach miasta:

- na osiedlu Grunwaldzkim - przy ulicy Wrzesińskiej 43/55,
- na osiedlu Tysiąclecia - przy ulicy Staszica 5,
- na osiedlu Kazimierza Wielkiego 33,
- w Śródmieściu – przy ulicy Kilińskiego 17.

W 2024 roku do Miejskich Światek Socjoterapeutycznych uczęszczało 110 dzieci z rodzin dotkniętych różnorodnymi problemami. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku, od godziny 15:00 do godziny 19:00 lub od godziny 15:30 do godziny 19:30. Kadre naszych światek stanowią doświadczeni terapeuci, specjalista do spraw środowiskowych, socjoterapeuci, psycholog i wychowawcy. Główne obszary działalności ogniskują się na:

- dożywianiu,
- pomocy w nauce,
- organizacji czasu wolnego poprzez aktywność własną dzieci i kółka zainteresowań,
- oddziaływaniach specjalistycznych,
- pracy z rodziną,
- „Szkole dla Rodziców i Wychowawców”,
- asyście wychowawców w trudnych dla rodziców sprawach,
- wyjazdach socjoterapeutycznych.

Miejskie Światlice Socjoterapeutyczne współpracują ze szkołami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi

instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku cztery świetlice działały zgodnie z harmonogramem i przyjętym Programem Socjoterapeutycznym, pracując 5 razy w tygodniu po 4 godziny dziennie. Podopieczni wzięli udział w socjoterapeutycznym wyjeździe zimowym do Białki Tatrzańskiej (30 osób) oraz letnich koloniach socjoterapeutycznych, także do Białki Tatrzańskiej (40 osób). Wyjazdy zostały zorganizowane ze środków pozyskanych przez Uczniowski Socjoterapeutyczny Klub Sportowy Rodzice-Dzieciom. W ramach świetlic można było również skorzystać z telefonu zaufania.

Działania Świetlic z wyszczególnieniem ilości zajęć w ciągu roku 2024:

- zajęcia socjoterapeutyczne – 279,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 702,
- zajęcia kulinarne – 99,
- zajęcia plastyczne – 250,
- zajęcia z psychologiem – 289,
- pomoc rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych – 43,
- grupa wsparcia – 10.

PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA GNIEZNA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DNIA 24 KWIEŚNIA 2003 ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA ROK 2024

Dokument został przyjęty na podstawie uchwały Rady Miasta Gniezna NR LXXVII/962/2023 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie UCHWALENIA PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA GNIEZNA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DNIA 24 KWIEŚNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I WOLONTARIACIE NA ROK 2024.

Głównym celem Programu było budowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, zgodnie z zasadą partnerstwa i współdziałania między samorządem miejskim a organizacjami pozarządowymi działającymi na jego obszarze, zmierzające do podnoszenia jakości życia społeczności, tworzenia dobra wspólnego oraz realizacji ważnych społecznie celów.

W Programie zostały określone priorytetowe zadania publiczne w następujących zakresach:

- wsparcie rodzin i osób zmagających się z trudnościami życiowymi,
- pomoc społeczna,
- ochrona i promocja zdrowia oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- kultura fizyczna i sport,
- kultura, promocja i informacja turystyczna,
- ekologia i ochrona środowiska naturalnego.

Miasto Gniezno współpracowało w 2024 roku z organizacjami pozarządowymi na wielu płaszczyznach, związanych z rozwojem i wspieraniem działań na rzecz różnych grup społecznych. Współpraca przyjęła formę finansowego oraz merytorycznego wsparcia, które skierowane było na budowanie kontaktów i wzajemnych relacji z trzecim sektorem. Współpraca organów samorządu miejskiego z organizacjami pozarządowymi odbywała się w formach:

- finansowej - podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego przyznano dotacje w łącznej wysokości 7.246.439,89 zł,
- pozafinansowej - poprzez funkcjonowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultacje aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej

organizacji, zorganizowanie 7 bezpłatnych szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach Komisji Konkursowych do opiniowania ofert składanych w otwartych konkursach ofert, czy też promocję działalności NGO.

Organem opiniująco-doradczym w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi przy Prezydencie Miasta, jest Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Gniezna, powołana uchwałą nr LIV/623/2010 Rady Miasta Gniezna z dnia 6 października 2010 r. W dniu 20 grudnia 2023 roku Prezydent Miasta Gniezna powołał nowy skład osobowy Rady na lata 2024-2026. Do Rady wybranych zostało 12 osób (3 osoby to przedstawiciele Rady Miasta Gniezna, 3 osoby to przedstawiciele Prezydenta Miasta Gniezna oraz 6 osób przedstawiciele organizacji pozarządowych). W skład Rady Działalności Pożytku Publicznego wchodzi: Jan Szarzyński, Tadeusz Purol i Artur Kuczma jako przedstawiciele Rady Miasta Gniezna, Marek Lisiecki, Maciej Polus i Anna Kozanecka jako przedstawiciele Prezydenta Miasta Gniezna, Stanisław Dolaciński, Wiktor Koliński, Małgorzata Maria Tomczak, Justyna Szablak, Halina Dyc oraz Kamila Ratajczak jako przedstawiciele organizacji pozarządowych. Przewodniczącym został kolejny już raz Stanisław Dolaciński.

W 2024 roku odbyło się 5 posiedzeń organu. Obszar zainteresowań Rady Działalności Pożytku Publicznego obejmował: kontynuację spotkań z nowo powstałymi bądź mniej znanymi organizacjami działającymi na terenie Miasta Gniezna, prowadzenie i aktualizacja bazy danych gnieźnieńskich organizacji pozarządowych na stronie Urzędu Miejskiego, przeprowadzenie kampanii promocyjnej 1,5% na rzecz organizacji posiadających status OPP, prowadzenie na jednym z portali społecznościowych grupy „Gnieźnieńskie Organizacje Pozarządowe” - jako forum informacyjno-konsultacyjnego, szkolenia dla gnieźnieńskich organizacji pozarządowych.

Szczegółowy wykaz zadań zawarty będzie w sprawozdaniu z realizacji Programu, który przedkłada się Radzie Miasta Gniezna w terminie do 31 maja 2025 roku, zgodnie z treścią art. 5b ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

12. Infrastruktura komunalna

Drogi – długość, nawierzchnia, zarządcy, koszty utrzymania

Prezydent Miasta Gniezna jest jednym z czterech zarządców dróg na terenie naszego miasta. Zarządza drogami gminnymi o łącznej długości 170,51 kilometrów. Pozostali zarządcy dróg na terenie Miasta Gniezna to, zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 320 ze zm.):

- 1) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - 7,892 km,
- 2) Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich - 9,330 km,
- 3) Powiatowy Zarząd Dróg w Gnieźnie - 29,651 km.

Drogi gminne posiadają następujące nawierzchnie:

- 1) bitumiczna 122,822 km,
- 2) betonowa 5,738 km,
- 3) kostka 13,445 km,
- 4) brukowa 0,65 km,
- 5) tłuczniowa 7,117 km
- 6) gruntowa wzmocniona 18,651 km
- 7) gruntowa naturalna 2,087 km

Drogi – projekty na inwestycje

W 2024 roku realizowane były, między innymi, następujące zadania projektowe:

TRASY ROWEROWE – DOKUMENTACJE

W ramach zadania została zaktualizowana dokumentacja na **wykonanie tras rowerowych na ulicach Cienistej, Piotrowskiego, Kostrzewskiego w Gnieźnie**. Został również przygotowany wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych i uzyskanie pozwolenia dla tego zadania. Koszty aktualizacji dokumentacji w 2024 roku zamknęły się kwotą 615,00 zł. Została ona rozliczona, zgodnie z uchwałą Nr XI/109/2024 Rady Miasta Gniezna z dnia 18 grudnia 2024 r., dokumentacja została sporządzona na koniec marca 2025 r. łączny koszt aktualizacji dokumentacji to 8 115,00 zł.

Opracowany został projekt budowlany na **przebudowę ulicy Biskupińskiej w Gnieźnie** na odcinku od ulicy Gdańskiej do ulicy Północnej – zaprojektowano chodnik i drogę dla rowerów o długości ok. 200 m. Zaprojektowana droga rowerowa o nawierzchni bitumicznej ma połączyć istniejące drogi dla rowerów na ul. Gdańskiej oraz ul. Biskupińskiej (za skrzyżowaniem z ul. Północną). W projekcie uwzględniono również budowę chodnika o nawierzchni z kostki betonowej. W projekcie zmienia się lokalizacja istniejącego przejścia dla pieszych oraz przewiduje się doświetlenie przejścia w pobliżu ul. Północnej. Wartość zadania wynosiła: 25 092,00 zł.

Projekt pod nazwą „**Przebudowa ul. Strumykowej w Gnieźnie w zakresie wykonania drogi dla pieszych i rowerów**” przewiduje połączenie istniejącej drogi dla rowerów wokół Jeziora Jelonek z projektowaną drogą dla pieszych i rowerów na ul. Dalkoskiej w Gnieźnie. Inwestycja zakłada wykonanie drogi dla pieszych i rowerów o nawierzchni bitumicznej o łącznej długości ok. 330 m. Dokumentacja zakłada również wymianę istniejącej linii kablowej wraz z wymianą istniejących słupów oświetlenia drogowego.

Zrealizowano również umowę na przygotowanie wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych wraz z uzyskaniem pozwolenia na realizację inwestycji na kwotę 615,00 zł. Kwota ta została rozliczona, zgodnie z uchwałą Nr XI/109/2024 Rady Miasta Gniezna z dnia 18 grudnia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2025 r. Umowny termin zakończenia inwestycji 31 stycznia 2025 r.

Wartość zadania wynosiła: 39 975,00 zł.

Zaktualizowano dokumentację na **Trasy rowerowe Gdańska od Ronda Winiary do Wiaduktu Solidarności** – dostosowanie dokumentacji do aktualnych przepisów prawnych.

Wartość zadania wynosiła: 8 425,50 zł.

Łączna wartość zadania wynosiła: 81 607,50 zł.

PROJEKT NA BUDOWĘ UL. BP. MICHAŁA KOZALA W GNIEŹNIE ORAZ UL. POPRZECZNEJ NA ODCINKU OD UL. BLUSZCZOWEJ DO UL. BP. MICHAŁA KOZALA

Procedurę postępowania przetargowego rozpoczęto w grudniu 2021 r. Umowa została podpisana 17 marca 2022 r. Zakres projektu obejmuje zagospodarowanie pasa drogowego w całym zakresie, łącznie z jezdnią główną ul. bp. Michała Kozala o szer. 7,0 m, jezdnią dodatkową o szerokości 5,0 m, chodnikami, ścieżką rowerową, pasami zieleni wraz z infrastrukturą podziemną. W ramach zadania planuje się budowę dwóch skrzyżowań typu rondo – jedno na skrzyżowaniu ul. E. Orzeszkowej z ul. bp. Michała Kozala, drugie na skrzyżowaniu ul. bp. Michała Kozala z projektowaną drogą dojazdową w kierunku szpitala „Dziekanka” oraz budowę skanalizowanego skrzyżowania ul. bp. Michała Kozala z ul. Poznańską, które wyposażone będzie w sygnalizację świetlną. Przebudowany zostanie również odcinek ul. Poprzecznej od ul. Bluszczowej do ul. bp. Michała Kozala. Zaplanowano wykonanie jezdni o szerokości 6,0 m wraz z obustronnymi chodnikami. W ramach projektu zostaną również zsynchronizowane sygnalizacje świetlne w ul. Poznańskiej na odcinku od ul. Kiszkowskiej do ul. Kłęckoskiej.

Przedłużająca się procedura uzyskania decyzji środowiskowej skutkowałą wydłużeniem terminu realizacji zadania do 30 kwietnia 2025 r. W związku z powyższym zgodnie z uchwałą Nr X/89/2024 Rady Miasta Gniezna z dnia 27 listopada 2024 r., kwota w wysokości 262.440,00 zł zostanie wydatkowana w 2025 roku.

INWESTYCJE

ROZBUDOWA UL. RYCERSKIEJ

Umowa na realizację inwestycji została podpisana 21 grudnia 2022 r. na kwotę 7 681 532,16 zł. Inwestycja polegała na rozbudowie drogi gminnej ul. Rycerskiej w Gnieźnie, na odcinku od ul. Roosevelta do ul. Zabłockiego o długości 611,29 m. W ramach inwestycji wykonano jezdnię o szer. 6,50 m o nowej konstrukcji nawierzchni na całym odcinku. Wykonano również chodniki po obu stronach ulicy, ścieżki rowerowe obustronne oraz miejsca postojowe i pasy zieleni. Dodatkowo wybudowano dwa wyniesione skrzyżowania, tj. na skrzyżowaniu z ul. Poselską oraz z sięgaczem. Na skrzyżowaniu z ul. Roosevelta wybudowano rondo. Usunięto kolizje gazowe, energetyczne i teletechniczne. Oświetlenie uliczne zostało przebudowane oraz wykonano doświetlenie przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów. Nasadzono 51 drzew oraz 2 394 szt. krzewów.

Koszt inwestycji wyniósł 7 872 536,56 zł, (płatność w 2024 r. wynosiła 3 767 519,16 zł).

PRZEBUDOWA CHODNIKÓW NA UL. ŁUBIEŃSKIEGO

Umowa na realizację inwestycji została podpisana 17 października 2024 r. W ramach inwestycji została przebudowana nawierzchnia chodnika oraz zjazdów na długości 137,00 m - strona prawa od ul. Mieszka I. Nowa nawierzchnia została wykonana z zachowaniem istniejących płyt kamiennych, tzw. koleb oraz uzupełniona kostką brukową betonową. Na wlotach od ulicy Mieszka I i ul. Chrobrego została ułożona nowa nawierzchnia bitumiczna o łącznej powierzchni około 220 m². Dodatkowo dokonano zmiany organizacji ruchu, wprowadzając kontraruch rowerowy. Dla poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego powstały azyle dla pieszych. Koszt wykonania dokumentacji projektowej wyniósł: 19 065,00 zł. Koszt realizacji zadania wyniósł 447 957,51 zł.

Łączna wartość zadania wynosiła: 467 022,51 zł.

BUDOWA CHODNIKA NA UL. KOSTRZYŃSKIEJ

Umowa na realizację inwestycji została podpisana 17 lipca 2024 r. na kwotę 295 200,00 zł. Inwestycja polegała na budowie chodnika o szerokości 2,00 m oraz zjazdów, na długości 132,00 m, strona lewa od ul. Swarzędzkiej. Dodatkowo w ramach zadania zostało wykonane wyniesione przejście dla pieszych przy skrzyżowaniu z ul. Swarzędzką wraz z doświetleniem, które ma na celu ograniczyć prędkość pojazdów i zwiększyć bezpieczeństwo pieszych. Przy zespole szkół zostały wykonane cztery miejsca postojowe oraz pasy zieleni z nasadzeniami krzewów.

Koszt inwestycji wyniósł 295 336,43 zł.

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA UCZESTNIKÓW RUCHU NA UL. ROOSEVELTA W GNIEŹNIE

18 kwietnia 2024 r. podpisano umowę na realizację inwestycji w obszarze skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Trzemeszeńską. Inwestycja polegała wykonaniu sygnalizacji świetlnej z detektorem prędkości oraz doświetleniem przejścia dla pieszych przy skrzyżowaniu z ulicą Trzemeszeńską. Dodatkowo został wykonany odcinek chodnika o łącznej powierzchni około 70 m² do ulicy Trzemeszeńskiej (strona lewa). Koszt inwestycji wyniósł 167 416,43 zł.

Ponadto zrealizowano zadanie pod nazwą „Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu na ul. Roosevelta przy ul. Toruńskiej”. Został zaprojektowany chodnik o nawierzchni z kostki betonowej, na odcinku od działki 28/1 ark. 193 (droga wewnętrzna ul. Roosevelta) do ul. Toruńskiej (strona lewa) wraz z zaprojektowaniem doświetlenia przejścia dla pieszych. Koszt wykonania dokumentacji projektowej wyniósł: 43 050,00 zł.

Łączna wartość zadania wynosiła: 210 466,43 zł.

BEZPIECZNE PRZEJŚCIE DLA PIESZYCH PRZY UL. PUSTACHOWSKIEJ

Wykonano dokumentację projektową oraz zrealizowano na odcinku między ul. Czeremchową a ul. Gębarzewską przejście dla pieszych wraz z elementami uspokojenia ruchu w postaci progów zwalniających wyspowych tzw. "poduszek berlińskich". Ponadto doświetlono przejście dla pieszych wraz ze znakami aktywnymi D-6 "przejście dla pieszych". Dodatkowo w celu uspokojenia ruchu wykonano próg płytowy za skrzyżowaniem z ul. Czeremchową w kierunku ul. Dereniowej (okolice pętli autobusowej). Koszt wykonania dokumentacji projektowej wyniósł: 19 680,00 zł. Koszt realizacji zadania wyniósł 123 136,43 zł

Łączna wartość zadania wynosiła: 142 816,43 zł.

ROZBUDOWA UL. WIERZBICZANY

Umowa na realizację inwestycji została podpisana 11 września 2024 r. na łączną kwotę 17 150 000,00 zł. Planowana jest rozbudowa drogi na długości 1320 m, na odcinku od skrzyżowania z ulicą Wschodnią do granic administracyjnych miasta. Powstanie jezdni o szerokości 6 m, obustronne chodniki, obustronne ścieżki rowerowe o nawierzchni asfaltowej, zatoki autobusowe. Zostaną wykonane cztery skrzyżowania wyniesione z następującymi ulicami: Orną, Mazowiecką, Rubież i Kasztelańską oraz dwa skrzyżowania o ruchu okrężnym z ul. Wschodnią i ul. Pszeniczną. W ramach zadania wykonane zostanie nowe oświetlenie drogi, z doświetleniem przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów. Wybudowana zostanie kanalizacja deszczowa i kanalizacja sanitarna od ul. Kasztelańskiej do granicy miasta. Przebudowane zostaną następujące urządzenia infrastruktury podziemnej: gazowe, energetyczne i teletechniczne, które kolidują z planowaną inwestycją.

Inwestycja poprawi bezpieczeństwo ruchu drogowego. Przejścia dla pieszych i przejazdy dla rowerów zostaną doświetlone, oznakowane znakami aktywnymi. Nastąpi segregacja uczestników ruchu, piesi i rowerzyści zostaną oddzieleni od pojazdów mechanicznych. Uwzględnione zostaną również potrzeby osób z niepełnosprawnościami, poprzez obniżenie krawężników na przejściach dla pieszych oraz fakturowanie nawierzchni. Nastąpi fizyczne ograniczenie prędkości, poprzez wykonanie skrzyżowań wyniesionych oraz budowę rond. Podniesione zostaną parametry techniczne drogi. W 2024r. poniesiono koszty w wysokości: 14 719,00 zł na uzyskanie pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych oraz nadzór inwestorski. Na realizację inwestycji pozyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości **10 511 973,32 zł.**

USPOKOJENIE RUCHU NA UL. STRUMYKOWEJ

Umowa na realizację inwestycji została podpisana 29 listopada 2024 r. na kwotę 28 400,00 zł. Inwestycja polegała na wykonaniu dwóch progów listowych wraz z podbudową. Dodatkowo zostały wykonane elementy oznakowania pionowego i oznakowania poziomego zgodnie z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu. **Koszt realizacji zadania wyniósł 28 400,00 zł.**

POZOSTAŁY ZAKRES DROGOWY

Miasto Gniezno w 2024 roku na bieżące utrzymanie dróg wydatkowało kwotę w wysokości 7 429 192,91 zł. Przedmiotowe środki były przeznaczone, między innymi, na następujące zadania:

- 1) remonty cząstkowe nawierzchni jezdni i chodników dróg gminnych - 1 457 221,90 zł,
- 2) oznakowanie pionowe, poziome, elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego, bariery, balustrady itp. – 497 299,21 zł,
- 3) odwodnienie pasów drogowych, usuwanie zalewisk, rowy – 63 472,93 zł,
- 4) profilowanie ulic - z wałowaniem walcem - 70 000,00 zł,
- 5) profilowanie ulic - z umacnianiem tłuczniem z emulsją i betonem asfaltowym z odwodnieniem (ulice objęte zadaniem to Ludwiczaka, Gombrowicza (prawa strona do Rodziewiczówny), Rodziewiczówny, Tuwima, Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej) – 776 020,69 zł,
- 6) konserwacja nawierzchni tłuczniowych istniejących – 379 900,00 zł,
- 7) utrzymanie sygnalizacji świetlnych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego – 123 626,50 zł,
- 8) utrzymanie dróg wewnętrznych - remonty cząstkowe - 349 924,44 zł,

- 9) wymiana progów zwalniających na Rynku i ul. Farnej wraz z uzupełnieniem ubytków nawierzchni brukowej - 88 306,08 zł,
- 10) aktualizacja ewidencji dróg wraz z przeglądem -75 943,89 zł,
- 11) ścinka poboczy - 45 677,28 zł,
- 12) utrzymanie ulic w czystości – letnie i zimowe - 3 501 799,99 zł.

Ponadto w 2024 roku na podstawie ustawy o drogach publicznych wydano łącznie 1163 decyzje, w tym:

- zezwolenia na zajęcie pasa drogowego - 711,
- zgody na lokalizację / przebudowę zjazdu - 34,
- zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym obiektów i urządzeń niezwiązanych z gospodarką drogową - 203,
- uzgodnienia lokalizacji w pasie drogowym drogi gminnej urządzeń infrastruktury podziemnej – 215.

INWESTYCJE NIEDROGOWE

KANALIZACJA DESZCZOWA W ULICY GĘBICKIEJ

Zadanie inwestycyjne ujęte w planie budżetu Miasta Gniezna, było częścią większego zamierzenia budowlanego, obejmującego również budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Gębickiej. Wobec powyższego zostało zrealizowane we współpracy z Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Gnieźnie Sp. z o.o. Umową z 20 maja 2024 roku określone zostały warunki wspólnej realizacji zadania. Front robót został przekazany wykonawcy 22 lipca 2024 roku, a w wyniku przeprowadzonych prac powstała sfinansowana przez Miasto Gniezno sieć kanalizacji deszczowej typu PVC \varnothing 400mm o długości 116,60m, oraz typu PVC \varnothing 300mm o długości L=215,49m wraz z 9 betonowymi studniami \varnothing 1000mm oraz 19 studzienkami ściekowymi z wpustem deszczowym oraz przyłączami PVC \varnothing 160mm o łącznej długości 64,27m. Nakładem miejskiej spółki komunalnej w wysokości 723 843,16 zł wykonana została sieć kanalizacji sanitarnej.

Koszt inwestycji wyniósł 620 382,43 zł.

ROZWÓJ ZINTEGROWANYCH I SYSTEMOWYCH DZIAŁAŃ ADAPTACYJNYCH DO ZMIAN KLIMATU NA TERENACH ZURBANIZOWANYCH - W MIEŚCIE GNIEŹNIE, OŚRODKU SUBREGIONALNYM: ZAGOSPODAROWANIE WÓD OPADOWYCH POPRZEC SYSTEM KANALIZACJI DESZCZOWEJ (ZADANIE PODEJMOWANE W RAMACH ZIT)

Tytuł zadania to jednocześnie nazwa projektu realizowanego przez Miasto Gniezno przy udziale dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 2: Fundusze europejskie dla zielonej Wielkopolski, Działanie 2.6. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT. Całkowita kwota dofinansowania dla projektu (działania podejmowane przez Urząd Miejski w Gnieźnie oraz Zakład Zieleni Miejskiej) wynosi 14 100 571,81 zł. Projekt realizowany jest przez wydziały będące w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, jak również przez Zakład Zieleni Miejskiej. Podejmowane w ramach projektu działania wpisują się w „STRATEGIĘ ROZWOJU PONADLOKALNEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO MIASTA GNIEZNA DO ROKU 2030”.

W roku 2023 zlecono wykonanie dokumentacji projektowych, których realizacja została zakończona w 2024r. Zagospodarowanie wód opadowych z obiektów użyteczności publicznej – Przedszkole nr 8. Projekt obejmuje budowę wewnętrznej kanalizacji deszczowej odprowadzającej

wody opadowe z terenu przedszkola do zbiornika retencyjnego zlokalizowanego w Parku Trzech kultur. **Koszt dokumentacji 19 803,00 zł.**

Budowa zielonego skweru przy ulicy Słomianka i kanalizacji deszczowej: Jezioro Jelonek, ul. Jeziorna, ul. Słomianka, ul. Łaskiego i ul. Tumska (wraz z odtworzeniem nawierzchni). Projekt obejmuje budowę skweru przy ul. Słomianka, zasilanego wodami opadowymi oraz budowę kanalizacji deszczowej, do odprowadzenia wód opadowych z pasów drogowych w/w ulic wraz z podłączeniem rynien spustowych z budynków przylegających do granicy dróg. Obecnie wody opadowe odprowadzane są do istniejącej kanalizacji ogólnospławnej. Ulice objęte projektem: Słomianka, Jeziorna i Tumska, z wylotem kanalizacji do zbiornika wodnego – jezioro Jelonek. Koszt dokumentacji 105 780,00 zł. Zlecono również projekt oświetlenia skweru za kwotę 5 535,00 zł oraz opinię geotechniczną za kwotę 16 600,00 zł. **Koszty dokumentacji wyniosły: 127 915,00 zł.**

Budowa kanalizacji deszczowej: Park Miejski, ul. Pocztowa, ul. Sobieskiego (wraz z odtworzeniem nawierzchni). Projekt obejmuje budowę kanalizacji deszczowej, do odprowadzenia wód opadowych z pasów drogowych wyżej wymienionych ulic wraz z podłączeniem rynien spustowych z budynków przylegających do granicy dróg. Obecnie wody opadowe odprowadzane są do istniejącej kanalizacji ogólnospławnej. Ulice objęte projektem to ulice: Sobieskiego, Chrobrego i Pocztowa, z wylotem kanalizacji do naturalnego zbiornika wodnego, potocznie nazywanego stawem, znajdującym się w parku miejskim. Projekt obejmuje również budowę pompowni wód deszczowych z rurociągiem tłocznym biegnącym od sztucznego zbiornika p.poż. przy ul. Parkowej do stawu w Parku Miejskim. **Koszt dokumentacji 150 675,00 zł.**

W 2024 roku rozpoczęto realizację inwestycji pn. „**Budowa kanalizacji deszczowej Park Miejski, ul. Parkowa, pompownia**” Inwestycja swoim zakresem obejmuje budowę przepompowni wraz z zasilaniem energetycznym od strony ul. Parkowej oraz budowę rurociągu tłoczego wraz z wylotem do stawu w parku. Umowa z wykonawcą została podpisana 30 sierpnia 2024 roku. Wartość robót to 309 474,00 zł. Ponadto poniesiono koszty przyłączeniowe oraz za prowadzenie badań archeologicznych w wysokości 4 508,59 zł. Koszty robót poniesione w 2024 roku zamknęły się w kwocie 244 917,60 zł. **Koszt poniesione w 2024 roku wyniosły 400 101,19 zł.**

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU (ZADANIE PODEJMOWANE W RAMACH ZIT)

W ramach zadania podpisano 4 marca 2024 roku umowę na sporządzenie **dokumentacji projektowo – kosztorysowej** dla zadania „**Budowa kanalizacji deszczowej: Jezioro Winiary, ul. Kwiatowa, ul. Chudoby i ul. Paczkowskiego wraz z przepompownią wód opadowych i rurociągiem tłocznym z Parku Miejskiego im. Gen. Wł. Andersa (wraz z odtworzeniem nawierzchni)**”. Jej zakres obejmuje zaprojektowanie kolektorów deszczowych grawitacyjnych w ul. Paczkowskiego, ul. Chudoby oraz ul. Kwiatowej wraz z odprowadzeniem wód do odbiornika tj. jeziora Winiary oraz kanału grawitacyjnego w parku miejskim im. Andersa, odprowadzającego ewentualny nadmiar wód do planowanej przepompowni wód deszczowych i dalej do zaprojektowanego kanału grawitacyjnego w ul. Paczkowskiego poprzez kanalizację deszczową ciśnieniową. Wybudowanie kanalizacji deszczowej pozwoli na bardziej efektywne wykorzystanie wody deszczowej. Dzięki niej nadmiar opadów będzie gromadzony i nie będzie obciążał miejskiej kanalizacji, a także wpłynie na podniesienie poziomu wody jeziora Winiary (naturalnego siedliska dla roślinności, owadów, ryb, płazów i ptaków), gdzie oczyszczona woda deszczowa (na etapie separatora i osadnika) wpływa przeciwdziałając suszy hydrologicznej

i chroniąc ekosystem wodny. Z uwagi na potrzebę przesunięcia terminu realizacji umowy na rok 2025 ustanowiono na pełną kwotę umowy, tj. 123 000,00 zł UCHWAŁĄ NR XI/108/2024 RADY MIASTA GNIEZNA z dnia 18 grudnia 2024 r. wydatek niewygasający z upływem roku budżetowego z terminem rozliczenia do 30 czerwca 2025 roku Kosztem 615,00 zł w roku 2024 uzyskano pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych. Dokumentację projektowo – kosztorysową odebrano protokołem odbioru końcowego w dniu 31 stycznia 2025 roku. Jej koszt wyniósł 123 000,00 zł. W oparciu o powyższą dokumentację uzyskano decyzję o udzieleniu pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych. **Miasto Gniezno stara się o pozyskanie zewnętrznego finansowania inwestycji w ramach tzw. Funduszy Szwajcarskich w ramach projektu: POLSKO-SZWAJCARSKI PROGRAM ROZWOJU MIAST dofinansowany z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej dla wybranych Państw Członkowskich Unii Europejskiej w celu zmniejszenia różnic społeczno-gospodarczych w obrębie Unii Europejskiej.**

GNIEZNO STAWIA NA ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

Zadanie realizowane jest na podstawie uzyskanego dofinansowania dla projektu pn.: „Gniezno stawia na rozwój usług społecznych” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). W jego ramach w roku 2024 rozpoczęto **kompleksową modernizację pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem w budynku przy ul. Sportowej w Gnieźnie**, w którym mieści się Gnieźnieński Klub Seniora. Polegała ona między innymi na przystosowaniu pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych, utworzenie sal do ćwiczeń, pomieszczeń kuchennych wyposażonych w meble oraz dwóch toalet. Wybudowano także szyb windy, w którym została zamontowana winda osobowa.

Ponadto w ramach inwestycji zakupiono sprzęt AGD do nowych pomieszczeń kuchennych, aparaty fotograficzne, tablety, gramofon, urządzenie typu kinect wraz z zestawem gier, kijki do nordic walking, gry poprawiające pamięć i koncentrację, a także nowe krzesła do pomieszczeń i ogrodu, stoły, regały, narzędzia ogrodnicze itp. Umowę z tytułu modernizacji pomieszczeń zawarto 3 września 2024 roku. Prace zostały ostatecznie zakończone i odebrane bezusterkowym protokołem odbioru w 2025 roku. (płatność końcowa zrealizowana na podstawie uchwały o ustaleniu wykazu środków niewygasających z upływem roku budżetowego). **Całkowity koszt realizacji inwestycji (wraz z wyposażeniem) wyniósł: 1 333 499,67 zł.** Całość wyposażenia zakupiona została w 2024 roku.

10 grudnia 2024 roku podpisano umowę na **przebudowę lokali przeznaczonych na cele mieszkań wspomaganych i treningowych**. Modernizacja obejmuje lokale stanowiące komunalny zasób Miasta Gniezno, tj. lokal usytuowany przy ul. Lecha oraz przy ul. Mogileńskiej. Wskazane lokale zostaną w pełni zmodernizowane w zakresie instalacji wodno – kanalizacyjnej, elektrycznej i centralnego ogrzewania (elektryczne) oraz przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych łącznie z dostawą schodotążu przy ul. Lecha i budową pochylni dla wózków inwalidzkich przy ul. Mogileńskiej. Umowny termin realizacji to 9 kwiecień 2025 rok, a koszt realizacji: **284 591,03 zł.** Na rok 2025 zaplanowano zakup wyposażenia do nowo zmodernizowanych mieszkań wspomaganych tj. zestawy szaf kuchennych, szafek, łóżka, regały, telewizory, laptopy, pralki, zmywarki, smartfony, sprzęt kuchenny (sztućce, talarze, itd.), zestawy pościeli, ręczniki.

RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ

W roku 2024 zrealizowano drugi i jednocześnie ostatni etap robót budowlanych związanych z przeobrażeniem działki przy ul. Powstańców Wielkopolskich w rodzinne ogrody

działkowe. Tym samym Miasto Gniezno w myśl ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych wpisuje się w działania proekologiczne, jak również stwarza warunki do integracji społecznej. W ramach inwestycji wykonano przebudowę linii SN 15KV, wybudowano przyłącza oraz sieć energetyczną wraz z podlicznikami dla działek, zamontowano oświetlenie parkingów od strony ul. Powstańców Wlkp. oraz od ul. Górnej. Wytyczono również działki za pomocą słupków geodezyjnych, jak również wykonano zjazdy z dróg publicznych od strony ul. Powstańców Wlkp. i od ul. Górnej. Dla przyszłych użytkowników wybudowano miejsca postojowe o nawierzchni z kruszywa. Pod miejsce składowania odpadów stałych wybudowano utwardzenie z kostki brukowej betonowej. Teren rodzinnych ogrodów działkowych został wyгородzony 1,5 m ogrodzeniem z siatki powlekanej. Dojście zapewniono przez furtki oraz bramy wjazdowe. Teren przyległy do parkingów zagospodarowano zielenią. Roboty budowlane zakończyły się podpisaniem protokołu odbioru końcowego z dnia 20 grudnia 2024 roku. Całkowity koszt zadania inwestycyjnego wyniósł **2 631 468,52 zł**.

PRZEBUDOWA I ROZBUDOWA BUDYNKU SCHRONISKA DLA ZWIERZĄT W GNIĘZNIĘ WRAZ Z WYPOSAŻENIEM, TERMOMODERNIZACJĄ I MONTAŻEM ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Zamierzenie inwestycyjne przeprowadzane jest w formule zaprojektuj i wybuduj. We współpracy z kierownictwem schroniska dla zwierząt wytyczone zostały kierunki przyszłych działań mających na celu poprawę warunków bytowych zwierząt przebywających w schronisku. Powstały założenia związane z przebudową oraz rozbudową schroniska, określono zakup niezbędnego wyposażenia. Program funkcjonalno – użytkowy zakłada również montaż odnawialnych źródeł energii (panele fotowoltaiczne). 21 sierpnia 2024 roku podpisana została umowa o wykonanie robót budowlanych, w oparciu o którą wyłoniony w postępowaniu przetargowym wykonawca przystąpił do sporządzenia dokumentacji projektowej.

Inwestycja swoim zakresem obejmuje zaprojektowanie oraz wykonanie: budynku socjalno-administracyjnego wraz z instalacjami, pomieszczeniem weterynaryjnym wraz z boksami, pomieszczeniami technicznym oraz magazynowym, budynku z boksami dla psów poddanych kwarantannie oraz zdrowych wraz z instalacjami, przylegającym utwardzeniem oraz odwodnieniem i montaż instalacji fotowoltaicznej. Przewidziano również wyposażenie obiektów, dojścia oraz wykonanie utwardzeń przy budynkach. Miasto Gniezno na realizację inwestycji pozyskało dofinansowanie w kwocie **1 998 450,00 zł** z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja 8. W roku 2024 nie poniesiono wydatku z tytułu umowy na roboty budowlane (formuła zaprojektuj i wybuduj), tym samym przyjęta została uchwała nr X/88/2024 z dnia 27.11.2024 Rady Miasta Gniezna w sprawie ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego oraz ustalenia ostatecznego terminu ich wydatkowania na kwotę 222 050,00 zł z terminem rozliczenia do 30 czerwca 2025 roku. **Umowny termin zakończenia robót ustalony został na dzień 28 listopada 2025 roku z łącznym kosztem realizacji 3 680 000,00 zł.**

BUDOWA CENTRUM REKREACYJNO - SPORTOWEGO PRZY UL GAJOWEJ W GNIĘZNIĘ – BUDŻET OBYWATELSKI

W styczniu 2024 roku zakończył się I ETAP budowy centrum rekreacyjno – sportowego przy ul. Gajowej, dla którego umowę podpisano jeszcze w 2023 roku. Jego zakres obejmował wykonanie:

- boiska do piłki nożnej o wymiarach 56x26m z nawierzchnią z trawy naturalnej wraz z automatycznym systemem nawadniania,

- oświetlenia wyżej wymienionego boiska składającego się z opraw naświetleniowych zamontowanych na czterech masztach o wysokości 12 m każdy z nich,
- piłkochwyłów o wysokości 6 m,
- ogrodzenia dookoła boiska,
- przyłącza wody i prądu,
- terenów zielonych,
- utwardzonego dojścia do boiska.

Całkowity koszt wraz z dokumentacją projektową zamknął się w kwocie **1 056 978,95 zł.**

W roku objętym niniejszym opracowaniem zakończył się również II ETAP wyżej wymienionej inwestycji. Umowa na jego realizację została zawarta w dniu 12 kwietnia 2024 roku. Koszt inwestycji wyniósł **1 005 327,00 zł.** W ramach zadania wykonano następujące prace:

- przygotowanie terenu, wycinka drzew, karczowanie zieleni,
- wykonano dwa boiska do piłki siatkowej plażowej,
- wykonano plac zabaw,
- wykonano altanę i miejsce na ognisko,
- wykonano utwardzone ciągi pieszo-jezdne,
- zamontowano ławki, stojaki na rowery,
- wykonano ogrodzenie terenu inwestycji,
- wykonano tereny zielone wraz z nasadzeniem drzew

Inwestycję ukończono 1 lipca 2024 roku.

WIATA ROWEROWA PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 8 - BUDŻET OBYWATELSKI

W ramach inwestycji wykonano wiatę rowerową na 46 rowerów o wymiarach: długość – 16,76 m, szerokość – 2,00 m, wysokość – od 1,5 0m do 2,1 5m. Konstrukcję wiaty wykonano z profili stalowych ocynkowanych malowanych proszkowo na kolor szary. Umowę z wykonawcą prac podpisano 26 lipca 2024 roku. Prace zostały zakończone 2 września. **Łączny koszt inwestycji wyniósł 67 637,70 zł.**

WYKONANIE PRZYŁĄCZA ODWADNIAJĄCEGO TERENY UTWARDZONE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 W GNIEŹNIE

Umowa na realizację niniejszej inwestycji została zawarta w dniu 10 kwietnia 2024 roku na kwotę **158 991,05 zł.** Inwestycja polegała na wykonaniu dodatkowego przyłącza wraz z instalacją odwadniającą tereny utwardzone Szkoły Podstawowej nr 3. W ramach tej inwestycji wykonano następujące prace:

- wykonanie projektu technicznego instalacji,
- wykonanie instalacji wraz ze studniami rewizyjnymi, rozprężnymi i separatorem,
- odtworzenie terenu na którym wykonywano przedmiotowe prace,
- wykonanie dokumentacji powykonawczej.

Inwestycja została ukończona 28 czerwca 2024 roku.

DOSTOSOWANIE OŚWIETLENIA HALI SPORTOWEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 DO CELÓW REGULARNYCH ROZGRYWEK LIGI KOSZYKÓWKI

Umowa na realizację niniejszej inwestycji została zawarta 29 marca 2024 roku na kwotę **158 356,78 zł**. Inwestycja polegała na dostarczeniu i zamontowaniu dodatkowych opraw oświetleniowych. W ramach tej inwestycji wykonano następujące prace:

- częściowy demontaż i montaż sufitów podwieszanych,
- zamontowanie instalacji elektrycznej zasilającej dodatkowe oprawy oświetleniowe,
- zamontowanie dodatkowych opraw oświetleniowych,
- wykonanie pomiarów elektrycznych i pomiarów natężenia światła,
- wykonanie dokumentacji powykonawczej.

Przedmiotowe prace wynikały z wymogów Polskiego Związku Koszykówki.

TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOLA NR 9 PRZY UL. RADOSNEJ W GNIEŹNIE

30 stycznia 2024 roku podpisano umowę na wykonanie dokumentacji projektowej na kwotę **130 000,00 zł**. Powyższa dokumentacja powstała w celu realizacji zadania inwestycyjnego, mającego na celu poprawę efektywności energetycznej placówki oświatowej. Projekt obejmuje wykonanie izolacji przeciwwilgociowych i termicznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej wraz z zamontowaniem żaluzji od strony południowej, wykonanie nowej instalacji centralnego ogrzewania wraz z grzejnikami, ułożenie nowego pokrycia dachowego z papy wraz z nowymi obróbkami blacharskimi, rynnami, rurami spustowymi, wykonanie nowego tarasu z nawierzchnią z kostki brukowej, wykonanie nowego wejścia do budynku od strony zachodniej, montaż na dachu w systemie balastowym paneli fotowoltaicznych.

BEZPIECZNE PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH PRZY UL. BISKUPIŃSKIEJ

W ramach zadania wykonano doświetlenie przejścia dla pieszych na ul. Biskupińskiej w Gnieźnie na wysokości wyjścia z kościoła. Umowę z wykonawcą prac podpisano 27 lipca 2024 roku. Prace zostały zakończone sporządzeniem protokołu odbioru 14 sierpnia. Wybudowano linię kablową nn 0,4kV, ustawiono dwa słupy dla doświetlenia przejść dla pieszych wraz z oprawami typu LED oraz znakami aktywnymi D-6. Zamontowano płytki chodnikowe dla osób słabowidzących. Wykonano oznakowanie poziome grubowarstwowe. Dla poprawy bezpieczeństwa zamontowano barierki U11a oraz dwa progi zwalniające wyspowe tzw. „poduszki berlińskie”. **Łączny koszt inwestycji wyniósł: 103 289,25 zł.**

Na realizację inwestycji Miasto Gniezno otrzymało dotację celową w ramach: „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024” w wysokości 76 071,95 zł.

WYKONANIE OŚWIETLENIA UL. GOMBROWICZA

W ramach zadania wykonano oświetlenie części ul. Gombrowicza w Gnieźnie na odcinku od ul. Lema do ul. Jasnorzewskiej - Pawlikowskiej oraz w kierunku do ul. Fredry. Umowę z wykonawcą prac podpisano 21 czerwca 2024 roku. Prace zostały zakończone ze sporządzeniem protokołu odbioru 13 sierpnia. Wybudowano linię kablową nn 0,4kV wraz z zamontowaniem 16 kpl. słupów ocynkowanych na fundamentach prefabrykowanych wraz z zamontowaniem opraw LED. **Łączny koszt inwestycji wyniósł 164 266,50 zł.**

WYKONANIE OŚWIETLENIA UL. ZABŁOCKIEGO I UL. KANCLERSKIEJ

W ramach zadania wykonano oświetlenie części ul. Zabłockiego na odcinku od ul. Hetmańskiej do torów kolejowych oraz ul. Kanclerskiej. Umowę z wykonawcą prac podpisano 8 maja 2024 roku. Prace zostały zakończone ze sporządzeniem protokołu odbioru 24 lipca. Wybudowano linię kablową nn 0,4kV wraz z zamontowaniem 12 kpl. słupów ocynkowanych na fundamentach prefabrykowanych wraz z zamontowaniem opraw LED.

Łączny koszt inwestycji wyniósł 116 210,40 zł.

WYMIANA SŁUPÓW OŚWIETLENIOWYCH

W ramach zadania wymieniono 7 słupów stylowych na ul. Franciszkańskiej w Gnieźnie na odcinku od ul. Dąbrówki do budynku nr 10. Umowę z wykonawcą prac podpisano 16 września 2024 roku. Prace zostały zakończone ze sporządzeniem protokołu odbioru 17 grudnia. Roboty budowlane polegały na rozebraniu nawierzchni chodników, zdemontowaniu starych latarni oraz zamontowaniu nowych słupów stylowych z oprawami typu LED. **Koszt wykonania zadania wyniósł 70 971,00 zł.**

DOKUMENTACJA Z OT – OŚWIETLENIE

W ramach zadania wykonano dokumentację projektową dla zadania budowy oświetlenia drogowego **na ul. Gębickiej** przy ul. Kasztelańskiej w Gnieźnie oraz obszar skrzyżowania ulic Gębickiej i Kasztelańskiej. Umowę z projektantem podpisano 26 marca 2024 roku. Prace projektowe zostały zakończone ze sporządzonym protokołem przekazania dokumentacji 15 lipca. **Koszt wykonania dokumentacji projektowej wyniósł 6 949,50 zł.**

REMONTY KWATER WOJENNYCH, TABLIC, POMNIKÓW. REMONT, KONSERWACJA I UTRZYMANIE W KWATERZE ŻOŁNIERZY WOJSKA POLSKIEGO Z 1920 R. NA CMENTARZU PRZY UL. WITKOWSKIEJ W GNIEŹNIE

Zadanie pn.: „Remont, konserwacja i utrzymanie w kwaterze żołnierzy Wojska Polskiego z 1920 r. na cmentarzu przy ul. Witkowskiej w Gnieźnie” wykonano w ramach dotacji pozyskanej od Wojewody Wielkopolskiego, zgodnie z porozumieniem z 12 marca 2024 roku w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania grobów i cmentarza wojennych. W ramach zleconych robót remontowych na 10 nagrobkach zdemontowano uszkodzone wierzchnie płyty nagrobków z lastryka, w ich miejsce zamontowano nowe, na które przełożono tablice napisowe. Koszt prac remontowych wyniósł **23 782,94 zł.** Z uwagi na szkody spowodowane gradobiciem zlecono dodatkowe roboty remontowe na kolejnych 3 nagrobkach, które uległy podmyciu. Przeprowadzono prace polegające na ich naprawie, uzupełnieniu wymytego piasku z jego zagęszczeniem oraz uzupełniono grys bazaltowy. Koszt wyniósł **6 517,73 zł.**

Ponadto Miasto Gniezno w 2024 roku na bieżące utrzymanie oświetlenia drogowego, przeprowadzanie robót konserwacyjnych i awaryjnych na infrastrukturze melioracyjnej oraz oświetleniowej oraz utrzymanie miejskiej sieci kanalizacji deszczowej wydatkowało kwotę wysokości 5 721 710,39 zł. Przedmiotowe środki były przeznaczone, między innymi, na następujące zadania:

- roboty konserwacyjne i awaryjne na rowach melioracyjnych oraz zbiornikach wodnych - 178 276,47 zł,
- utrzymanie miejskiej sieci kanalizacji deszczowej - 190 500,00 zł,
- opłaty z tytułu dostarczenia energii elektrycznej oraz opłaty z tytułu dystrybucji energii elektrycznej dla oświetlenia ulicznego - 3 548 369,98 zł,
- konserwacja oświetlenia drogowego znajdującego się na majątku Enea Oświetlenie Sp. z o.o. 1 499 999,88 zł,
- konserwacja oświetlenia drogowego znajdującego się na majątku Miasta Gniezna - 142 507,08 zł.

PODSUMOWANIE

W 2024 roku Gniezno zrealizowało szereg inwestycji w ramach infrastruktury komunalnej, obejmujących projekty drogowe, kanalizacyjne, oświetleniowe, powstały nowe strefy rekreacji oraz przeprowadzono szereg prac remontowych na miejskim zasobie komunalnym. Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej zawsze stanowią duże wyzwanie. Rok 2024 pod tym kątem upłynął pod znakiem poprawy dostępności do usług społecznych poprzez projekt „Gniezno stawia na rozwój usług społecznych” oraz dostosowania infrastruktury zarówno tej podziemnej – kanalizacyjnej, jak i zielonego oblicza naszego miasta do coraz bardziej zauważalnych zmian klimatu, poprzez realizację projektu "Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych – w mieście Gnieźnie, ośrodku subregionalnym". Ten obszar działalności Miasta jest szczególnie ważny w obliczu gwałtownych zjawisk atmosferycznych, które mają miejsce w naszym regionie. Nie sposób nie wspomnieć o zdarzeniach z poniedziałku 20 maja 2024 roku, kiedy nad Gnieznom przeszła gwałtowna nawałnica połączona z silnymi opadami deszczu oraz gradu. Gradobicie doprowadziło do zalania wielu ulic, piwnic, mieszkań, a nawet budynków użyteczności publicznej, w tym szkół, szpitala i urzędów. Wydarzenie to uwydatniło potrzebę inwestycji w infrastrukturę, szczególnie systemy odprowadzania wód opadowych w Gnieźnie, aby w przyszłości lepiej radzić sobie z podobnymi zjawiskami pogodowymi. Realizacja powyższych projektów i inwestycji świadczy o zaangażowaniu Gniezna w rozwój zrównoważonej infrastruktury oraz adaptację do zmieniających się warunków klimatycznych.

REALIZACJA STRATEGII, POLITYK, PROGRAMÓW Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

UCHWAŁA NR XLIX/683/2022 RADY MIASTA GNIEZNA Z DNIA 27.04.2022 W SPRAWIE UCHWALENIA „AKTUALIZACJI PROJEKTU ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA MIASTA GNIEZNA NA LATA 2021-2036

Zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, co najmniej raz na trzy lata, aktualizuje się projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (dalej jako: „projekt założeń”). Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym (do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie programów gospodarczych) oraz art. 19 ust. 8 ustawy Prawo energetyczne (rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu założeń do publicznego wglądu).

Uchwałą Nr XLIX/683/2022 Rady Miasta Gniezna z dnia 27 kwietnia 2022 w sprawie uchwalenia „Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gniezna na lata 2021-2036” przyjęto opracowanie, będące aktualizacją projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Gniezna, którego horyzontem planowania był rok 2025. Zaopiniowana przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz przyjęta przez Radę Miasta Gniezna „Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Gniezna na lata 2021-2036”, jest dokumentem planistycznym, wyznaczającym cele szczegółowe jak: zapewnienie bezpiecznego, efektywnego i przyjaznego środowisku rozwoju systemów energetycznych na terenie Miasta Gniezna, tworzenie lokalnego ładu energetycznego, zasięgu sieci energetycznych, ciepłowniczych i gazowych, czy racjonalizacja użytkowania i wykorzystania lokalnych zasobów energii i paliw. W swoim założeniu realizacja celów szczegółowych ma pozwolić Miastu Gniezno na: identyfikację obszarów marnotrawstwa energii w obiektach i budynkach, likwidację zbędnych źródeł energii (w tym źródeł niskiej emisji), ocenę dostępnych niekonwencjonalnych źródeł energii i możliwości ich wykorzystania, efektywne zarządzanie energią, określenie kierunków planowania proekologicznej strategii rozwoju energetycznego miasta oraz zainteresowanie inwestorów zewnętrznych rozwojem infrastruktury energetycznej, zgodnie z potrzebami miasta.

7 lutego 2024 roku podpisano umowę na opracowanie dokumentu z pierwotnym terminem realizacji do 29 listopada. Jednak 18 grudnia. Rada Miasta Gniezna podjęła uchwałę nr XI/107/2024 w sprawie ustalenia środków niewygasających dla tego zadania z uwagi na nowelizację ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r Prawo Energetyczne. Ponadto dopiero w marcu 2025 roku ogłoszono nową edycję programu „Czyste Powietrze” i tym samym konieczne było przedłużenie terminu realizacji umowy do 30 czerwca 2025 roku.

13. Bezpieczeństwo

Miasto Gniezno realizuje zadania związane z bezpieczeństwem przy pomocy wyspecjalizowanej komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego jaką jest Straż Miejska. Straż Miejska w Gnieźnie została powołana na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych jako samorządowa, umundurowana formacja przeznaczona do ochrony spokoju i porządku publicznego. W 2024 roku jednostka liczyła 26 etatów, w tym: 17 funkcjonariuszy, 7 operatorów Zespołu ds. Monitoringu oraz 2 pracowników Zespołu ds. Wykroczeń. Straż Miejska dysponowała 2 radiowozami, 2 skuterami i 2 rowerami. Realizowała swoje zadania w ramach służby patrolovo – interwencyjnej, pojazdami oraz w patrolach pieszych. Skutery i rowery wykorzystywano do patrolowania parków, terenów przy akwenach wodnych, a także w rejonach leśnych i trudno dostępnych. Straż Miejska wykorzystywała podczas pełnienia służby również środki techniczne, na które składało się 8 urządzeń do blokowania kół pojazdów, 3 fotopułapki i 1 kamera mobilna do obserwacji miejsc szczególnie narażonych na zaśmiecanie i podrzucanie odpadów. W zasobach Miasta Gniezna pod nadzorem Straży Miejskiej pozostawał system monitoringu miejskiego składający się z 218 kamer rozmieszczonych głównie w centrum miasta. Monitoring obejmuje ulice, skwery, Rynek, Parki im. Kościuszki i Kaczorowskiego, Plac Św. Wojciecha, Dolinę Pojednania, a także Park Piastowski nad Jeziorem Jelonek. Czujne oko kamery strzeże również naszego bezpieczeństwa w Parku III Kultur przy ulicy Roosevelta, na placu zabaw przy ulicy Kawiary, placu zabaw przy ulicy Armii Krajowej, w rejonie Centrum Sportowo – Rekreacyjnego przy ulicy Parkowej, Miejskiego Centrum Przesiadkowego przy ulicy Pocztovej. Monitoringiem objęty jest także teren Szkoły Podstawowej Nr 12 na Osiedlu Kazimierza Wielkiego.

Siedzibą komendy Straży Miejskiej jest budynek przy ulicy Pocztovej 11. Funkcjonariusze pełnili służbę przez 7 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach od 6:00 do 20:00, a w soboty, niedziele i święta w godzinach od 07:00 do 22:00. Operatorzy Zespołu ds. Monitoringu pracują w systemie 3-zmianowym przez 24 godziny na dobę. Założenia przyjęte do realizacji miały na celu poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego dla dobra i na rzecz mieszkańców miasta i turystów odwiedzających Pierwszą Stolicę Polski. Strażnicy Miejscy prowadzili szereg działań ustawowych, przede wszystkim, ukierunkowanych na potrzeby i zgłoszenia mieszkańców. Były to również zadania wynikające z analiz własnych i policyjnych, z interpelacji radnych, z wniosków zarządców dróg i innych instytucji. Strażnicy w ramach codziennej służby patrolowali ulice, skwery, parki, podwórka, place zabaw, boiska przyszkolne i obiekty sportowo – rekreacyjne. Podczas służby wizytowali domy jedno i wielorodzinne, targowiska, cmentarze, parkingi. Reagowali na wszelkie naruszenia przepisów prawa porządkowego, prawa wykroczeń i prawa karnego. Kontrolą objęte były także tereny wokół akwenów wodnych, sklepów, obiektów sportowych, restauracji, barów, dyskotek. Reagowali na wszelkie wybryki chuligańskie i przeciwdziałali innym zjawiskom kryminogennym. Zajmowali się kontrolą miejsc gromadzenia się elementu przestępczego, w tym nagminnego spożywania alkoholu w miejscach publicznych, także kontrolą sprzedaży materiałów pirotechnicznych, alkoholu, tytoniu, przedmiotów zabronionych. Kontrolowano miejsca pamięci oraz tereny położone na obrzeżach miasta narażone na tworzenie tzw. dzikich wysypisk śmieci.

W związku ze stale utrzymującą się negatywną tendencją zdarzeń drogowych z udziałem niechronionych uczestników ruchu drogowego na terenie naszego miasta, ale także lekceważeniem przepisów kodeksu drogowego przez wielu kierowców i pieszych, strażnicy miejscy prowadzili zdecydowane działania wobec notorycznie naruszających prawo na ulicach naszego miasta. Zero tolerancji wobec parkujących na przejściach dla pieszych lub w niedozwolonej odległości od tych przejść, parkowanie w miejscach objętych zakazami

zatrzymywania i postoju, na powierzchniach wyłączonych z ruchu i na skrzyżowaniach, na kopertach dla osób z niepełnosprawnościami, na trawnikach, było priorytetem podczas codziennej służby. Działania na rzecz ochrony zdrowia i środowiska naturalnego oraz sprawy o charakterze porządkowym, a także pomoc bezdomnym i pomoc na rzecz uchodźców i potrzebujących mieszkających w Gnieźnie wpisywały się w codzienną służbę funkcjonariuszy mundurowych i operatorów monitoringu miejskiego.

Ogółem w 2024 roku odnotowano i przeprowadzono 9006 interwencji (dla porównania w 2023 roku interwencji było 8077, a w 2022 – 8192). Interwencje prowadzone były, między innymi, na podstawie:

- działań i interwencji własnych – 5791 (5219 w 2023 roku, 4507 w 2022 roku),
- zgłoszeń od mieszkańców – 2115 (1821 w 2023 roku, 1821 w 2022 roku),
- zgłoszeń operatorów Zespołu ds. Monitoringu miejskiego – 1100 (797 w 2023 roku, 1210 w 2022 roku),

Wyniki osiągnięte w zakresie ujawniania popełnionych wykroczeń z podziałem na poszczególne kategorie przedstawiono poniżej:

- Ogółem ujawniono 3708 wykroczeń (w 2023 roku – 3167, w 2022 roku - 3834),
 - zakończonych mandatami – 1684 na kwotę 210.250 zł (w 2023 roku - 1331 wykroczenia na kwotę 164.600 zł, w 2022 roku 1704 wykroczenia na kwotę 227.400 zł),
 - zakończonych pouczeniami – 1462 (w 2023 roku 1196, w 2022 roku – 1586),
 - skierowano 426 wniosków o ukaranie do sądu (w 2023 roku – 279, w 2022 roku – 338),
 - zakończonych skierowaniem do innych organów, w tym do Policji – 136 (w 2023 roku – 105, w 2022 roku 69),
 - zakończonych umorzeniem wobec braku znamion wykroczenia, niewykrycia sprawców i przedawnienia ścigania, oraz sprawy na biegu do zakończenia w 2025 roku – 456 (w 2023 roku – 255, w 2022 roku - 255).
- Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji:
 - ogółem ujawniono 3115 wykroczeń (w 2023 roku – 2878, w 2022 roku - 3554),
 - mandatami zakończonych zostało 1477 wykroczeń na kwotę 180.650 zł (w 2023 roku było to 1202 mandaty na kwotę 149.100 zł, a w 2022 roku 1467 mandatów na kwotę 190.550 zł),
 - pouczenie zastosowano 1313 razy (w 2023 roku – 1107, w 2022 roku – 1462),
 - skierowano 232 wnioski o ukaranie (w 2023 roku – 227, w 2022 roku 311),
 - przekazanych do Policji, innych organów i umorzonych zostało 93 sprawy (w 2023 było ich 343, w 2022 roku - 314).
- Wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego, przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, porządkowe (np. zaśmiecanie, niszczenie roślinności, zanieczyszczenia ulic, chodników, nie sprzątanie po zwierzętach):
 - ogółem ujawniono 118 wykroczeń (w 2023 roku – 66, w 2022 roku - 154),
 - wystawiono 37 mandatów na kwotę 6.550 zł (w 2023 roku – 39 na kwotę 5.550 zł, w 2022 roku – 90 mandatów na kwotę 11.200 zł),
 - pouczenie zastosowano 30 razy (w 2023 roku – 19, w 2022 roku - 52),
 - skierowano 34 wnioski o ukaranie (w 2023 roku – 5, w 2022 roku - 11),

- 17 spraw zostało przekazanych do Policji, innych organów lub umorzonych (w 2023 roku były to 3 sprawy, w 2022 - 1).
- Wykroczenia z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:
 - ogółem ujawniono 298 wykroczeń (w 2023 roku – 94, w 2022 roku - 85),
 - nałożono 117 mandatów na kwotę 11.700 zł (w 2023 roku było to 45 mandatów na kwotę 4.450 zł, w 2022 roku – 66 mandatów na kwotę – 6.550 zł),
 - pouczenie zastosowano 32 razy (w 2023 roku – 8 razy, w 2022 roku – 7 razy),
 - skierowano 146 wniosków o ukaranie (w 2023 roku – 41, w 2022 roku - 12),
 - 3 sprawy zostały przekazane do Policji i innych organów (w 2023 i 2022 roku nie było takiego przypadku).
- Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (np. psy bez opieki i inne):
 - ogółem ujawniono 28 wykroczeń (w 2023 roku – 14, w 2022 roku – 15),
 - nałożono 8 mandatów na kwotę 1.650 zł (w 2023 roku - 6 na kwotę 800 zł, w 2022 roku – 6 na kwotę 1.650 zł),
 - pouczenie zastosowano 14 razy (w 2023 roku i 2022 roku po 7 razy),
 - skierowano 3 wnioski o ukaranie (w 2023 roku takich wniosków nie było, w 2022 roku były 2 wnioski),
 - 3 sprawy zostały przekazane do Policji lub umorzone (w 2023 roku – 1 sprawa, w 2022 roku nie przekazano żadnych spraw).
- Wykroczenia przeciwko zdrowiu, z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, z ustawy o ochronie zwierząt:
 - ogółem ujawniono 12 wykroczeń (w 2023 roku – 7, w 2022 roku - 14),
 - nałożono 7 mandatów na kwotę 700 zł (w 2023 roku – 3 mandaty na kwotę 400 zł, w 2022 roku 4 mandaty na kwotę 850 zł),
 - pouczenie zastosowano w 1 przypadku (w 2023 roku – 2 pouczenia, w 2022 roku - 7),
 - nie skierowano wniosków o ukaranie, podobnie jak w 2023 roku, w 2022 roku był jeden taki wniosek),
 - 4 sprawy zostały przekazane do Policji i umorzone (w 2023 i 2022 roku po 2 sprawy).
- Wykroczenia z ustawy o ochronie środowiska, o ochronie przyrody, z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy o odpadach, aktów prawa miejscowego (regulamin utrzymania czystości na terenie Miasta Gniezna):
 - ogółem ujawniono 129 wykroczeń (w 2023 roku – 107 wykroczeń, w 2022 roku - 129),
 - nałożono 40 mandatów na kwotę 9.000 zł (w 2023 roku 35 mandatów na kwotę 5.100 zł, w 2022 roku 71 mandatów na kwotę 16.700 zł),
 - pouczenie zastosowano 72 razy (w 2023 roku 52 razy, w 2022 roku - 51),
 - skierowano 3 wnioski o ukaranie (w 2023 roku – 2 wnioski, w 2022 roku 1 wniosek),
 - 14 spraw zostało przekazanych do innych organów i Policji (w 2023 roku takich spraw było 18, a w 2022 roku 6).

W zakresie profilaktyki i prewencji na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Miasta Gniezna strażnicy prowadzili różne działania, do których można zaliczyć:

- udział w spotkaniach z Policją i w zespole doradczym przy Staroście Gnieźnieńskim w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- kierowanie wniosków do zarządców dróg dotyczących zmiany i poprawy infrastruktury drogowej,
- prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i seniorów na drodze, pogadanki w przedszkolach i szkołach, udział w festynach osiedlowych, Senioraliach, przekazywanie odblasków, ulotek edukacyjnych,
- udział w zabezpieczeniu 80 różnych akcji i działań, imprez o charakterze kulturalno-sportowym, państwowym, patriotycznym czy kościelnym, jarmarków, koncertów, akcji i biegów charytatywnych,
- współpraca z administratorami budynków, zarządami osiedli i zarządami Rodzinnych Ogródków Działkowych, kontrola stanu posesji, dróg, parkingów,
- wspólne działania ze służbami, inspekcjami i instytucjami: Policją, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Żandarmerią Wojskową, Służbą Ochrony Kolei, Sanepidem, Biurem Strefy Płatnego Parkowania, spółkami miejskimi,
- akcje znakowania rowerów (oznakowano 50 jednośladów), udział w festynach organizowanych przez Urząd Miejski
- apele w lokalnych mediach.

W 2024 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Gnieźnie dokonali 858 kontroli mieszkań i domów jednorodzinnych pod kątem zgodności deklaracji gromadzenia i segregacji odpadów, niedozwolonego spalania odpadów oraz gospodarki kanalizacyjnej (przydomowych zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni ścieków). Przeprowadzono również 14 kontroli w firmach w kierunku przepisów o gospodarowaniu odpadami w ramach działalności gospodarczej. W 275 przypadkach ujawniono nieprawidłowości polegające na: zaniżeniu ilości osób zobligowanych do objęcia deklaracją albo w ogóle braku deklaracji, zaśmiecania posesji, gromadzenia odpadów niezgodnie z ustawą i regulaminem, braku umów z licencjonowanymi firmami wywozzącymi nieczystości płynne i braku rachunków na taki odbiór nieczystości, a także nieprawidłowości dotyczące spalania niedozwolonych odpadów w piecach. Wszystkie ujawnione sprawy, niezgodności w deklaracjach oraz wyniki kontroli szamb kierowano do Wydziału Gospodarowania Odpadami Urzędu Miejskiego w Gnieźnie celem dalszej realizacji. Podczas takich kontroli strażnicy miejscy, w przypadku popełnianych wykroczeń, nałożyli łącznie 86 mandatów karnych na kwotę 16.750 zł, udzielili 150 pouczeń i upomnień ze zwróceniem uwagi o nieprawidłowościach oraz skierowali do sądu 39 wniosków o ukaranie. Nieprawidłowości ujawnione w gnieźnieńskich firmach i przedsiębiorstwach przekazywano według kompetencji do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadził dalsze czynności kontrolne, niemalże w każdym przypadku potwierdzając łamanie przepisów i nakładając wysokie kary administracyjne.

W okresie od stycznia do kwietnia oraz od listopada do grudnia 2024 roku, co najmniej 2 razy w tygodniu, patrole Straży Miejskiej wspólnie z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnieźnie, Policją i Służbą Ochrony Kolei monitorowały miejsca bytowania osób w kryzysie bezdomności poza schroniskiem. Problem takich osób przez kolejny rok był priorytetem Strategii Miasta Gniezna, w ramach której współpraca była kontynuowana również ze Schroniskiem dla bezdomnych „Dobry Port” oraz Stowarzyszeniem „DOM” w Gnieźnie. Wskazane powyżej działania doprowadziły do zmniejszenia ilości osób będących w kryzysie bezdomności przebywających na ulicach, w pustostanach czy na klatkach schodowych, zdecydowana większość tych osób za namową funkcjonariuszy i urzędników trafiła do znajomych i rodziny, do schroniska dla bezdomnych, do stowarzyszenia, oraz do szpitala. W trakcie całego

2024 roku monitorowano pobyt 26 bezdomnych widywanych w mieście. Na koniec 2024 roku 9 bezdomnych pozostawało w pustostanach.

W 2024 roku Straż Miejska podjęła 87 spraw związanych z usuwaniem porzuconych pojazdów na ulicach Gniezna. W 68 przypadkach skutecznie doprowadzono do usunięcia tzw. wraków przez właścicieli lub posiadaczy pojazdów, a 2 pojazdy odholowano w trybie art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym na parking strzeżony, w konsekwencji czego orzeczono ich przepadek na rzecz gminy.

W ramach działań patrolowo – interwencyjnych, przy użyciu blokad na koła w 113 przypadkach dyscyplinowano kierowców łamiących przepisy kodeksu drogowego. Unieruchomienia pojazdów blokadami, a w konsekwencji postępowanie mandatowe było niejednokrotnie jedynym i skutecznym narzędziem w walce z rażącym naruszaniem przepisów na ulicach naszego miasta. W 4 przypadkach zastosowano procedurę wynikającą z art. 130a kodeksu drogowego polegającą na odholowaniu pojazdu na parking strzeżony w związku z popełnionym wykroczeniem przez kierującego pojazdem.

W 2024 roku do Straży Miejskiej w Gnieźnie wpłynęło łącznie 2115 zgłoszeń od mieszkańców. Zgłoszenia dotyczyły następujących spraw:

- zakłócanie porządku publicznego i spokoju – 285 (w 2023 roku – 177),
- zagrożenia w ruchu drogowym – 764 (w 2023 roku – 672),
- ochrony środowiska i gospodarowania odpadami – 359 (w 2023 roku – 301),
- zagrożenia zdrowia i życia – 103 (w 2023 roku – 93),
- zagrożeń pożarowych – 2 (w 2023 roku – 4),
- awarii technicznych i uszkodzeń infrastruktury – 46 (w 2023 roku – 56),
- porzuconych i martwych zwierząt – 433 (w 2023 roku – 377),
- innych zgłoszeń – 123 (w 2023 roku – 141).

Powyższa informacja wskazuje jakie oczekiwania wobec Straży Miejskiej mają mieszkańcy naszego miasta. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło spraw w ruchu drogowym, bezpieczeństwa i porzuconych zwierząt oraz ochrony środowiska.

Do najważniejszych wydarzeń i akcji zabezpieczonych przez Straż Miejską w 2024 roku można zaliczyć:

- Orszak III Króli, procesje: Św. Wojciecha, Bożego Ciąta, drogi krzyżowej,
- akcja ogólnopolska Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz sztafeta biegaczy z Pierwszej Stolicy do Stolicy,
- biegi: Europejski, Lechitów, osiedla Winiary i Niepodległości,
- jarmarki: Festiwal Rzemiosła, Św. Wojciecha i Bożonarodzeniowy, kiermasze,
- uroczystości z okazji świąt: Święto Flagi, Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, wybuchu II Wojny Światowej, Powstania Warszawskiego, Powstania Wielkopolskiego, Dzień Zwycięstwa i Święto Niepodległości,
- Wybory samorządowe, wybory do Parlamentu Europejskiego,
- Międzynarodowy Turniej w hokeju na trawie,
- Lednica 2000, Jutrznia gnieźnieńska,
- Prezydencki Dzień Dziecka,
- Dni Gniezna,
- wydarzenia kulturalne MOK, między innymi: festyn Rękoczyny, festiwal Fantasmagoria, festiwal wyobraźni, Wielkopolski Weekend Miejski, Jarmark średniowieczny, Koronacja Królewska, Weekend Grajków Ulicznych, Spotkania z folklorem i tańcem,
- obóz młodzieży studenckiej,
- Krajowa wystawa psów w Stadzie Ogierów,
- Święto Wojska Polskiego,

- Senioralia miejskie,
- akcja Znicz na drogach i cmentarzach w Święto Zmarłych,
- zgromadzenia, blokady rolnicze,
- Sylwester i przywitanie Nowego Roku.

W 2024 r. kontynuowano działalność inwestycyjną na rzecz zapewnienia porządku i bezpieczeństwa na terenie Miasta Gniezna polegającą na rozbudowie monitoringu miejskiego, obejmującego dziś swym zasięgiem nie tylko centrum miasta, ale także parki, skwery, place zabaw, obiekty sportowo – rekreacyjne. Łączna ilość punktów kamerowych na terenie naszego miasta wynosi obecnie 218 kamer. Wartość środków finansowych przeznaczonych przez Miasto Gniezno na inwestycje w monitoring miejski wyniosła w ubiegłym roku 101.659 zł. Zrealizowano następujące zadania:

- „Modernizacja i rozbudowa systemu elektronicznego monitoringu miejskiego – budowa instalacji światłowodowej” w Parku im. T. Kościuszki. Inwestycja polegała na podłączeniu nowego punktu dystrybucyjnego, montażu 2 kamer na lampach oświetleniowych, zintegrowanie z całym systemem monitoringu miejskiego. Koszt - 5.000 zł,
- „Modernizacja i rozbudowa systemu elektronicznego monitoringu miejskiego – budowa instalacji światłowodowej” na odcinku od ulicy Mieszka I przez ulicę Mickiewicza do targowiska miejskiego na Placu Piłsudskiego, dalej ulicą Warszawską do Żłobka na ulicy Kościuszki. Zainstalowany został nowy punkt dystrybucyjny, zintegrowano całość z systemem monitoringu naszego miasta. Koszt - 22.755 zł,
- naprawa uszkodzeń po nawałnicy majowej, wymiana uszkodzonych kamer i punktów dystrybucyjnych oraz pamięci dyskowej. Koszt wyniósł 73.904 zł i pochodził z odszkodowania ubezpieczeniowego.

14. Ochrona zabytków

Miejski Konserwator Zabytków w Gnieźnie w 2024 roku w zakresie zadań związanych z ochroną zabytków, na podstawie zawartego w dniu 8 grudnia 2017 roku porozumienia pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Miastem Gniezno w sprawie powierzenia Miastu Gniezno prowadzenia spraw z zakresu właściwości Wojewody Wielkopolskiego, realizowanych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2017 roku, poz. 8678) wydał 108 pozwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach w tym 8 pozwoleń na prace którego inwestorem jest Miasto Gniezno. Pozwolenia dotyczyły między innymi:

- odbrukowania fragmentów nawierzchni drogowej i budowy w tym miejscu gazonów kwietnych z ławkami, projektowanych w granicy działki nr 166/2 KM 29 stanowiącej pas drogowy ulicy Tumskiej,
- budowy zielonego skweru oraz kanalizacji deszczowej, projektowanych w granicach działek nr 169, 166/2 KM 29 oraz nr 22/5, 26, 23/2, 25/2, 24 KM 30 na terenie ulic Słomianka, Jeziorna, Ks. Łaskiego, Tumskiej,
- budowy budynku biurowo-socjalno-magazynowego z częścią dydaktyczną i niezbędną infrastrukturą techniczną w miejscu istniejącej zabudowy magazynowej i szklarni, w granicach działki nr 88/4 KM 28 przy ulicy Sobieskiego,
- przebudowy chodnika z wprowadzeniem kontraruchu rowerowego i wykonanie pasa zieleni w pasie drogowym ulicy Łubieńskiego, na odcinku od ulicy Mieszka I do ulicy Chrobrego (strona prawa), w granicach działki nr 76, 77, 79 KM 42,
- modernizacji skweru przy ulicy Łubieńskiego wraz z budową wiaty przystankowej, toalety publicznej i niezbędnej infrastruktury technicznej w granicach działki nr 18/1, 18/2, 18/3, 19, 93 KM 28, w otoczeniu kościoła poewangelickiego garnizonowego, obecnie rzymskokatolickiego pod wezwaniem Królowej Polski,

Ponadto Miejski Konserwator Zabytków w Gnieźnie przeprowadził w 2024 roku 3 kontrole dotyczące obiektów znajdujących się w gestii jego działania. Kontrole dotyczyły:

- kamienicy zlokalizowanej w granicach działki nr 152 KM 29 przy ul. Warszawskiej, wpisanej do rejestru zabytków pod numerem 2276/A decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 13 lipca 1997 roku (kontrola doraźna),
- dawnego kościoła ewangelickiego, obecnie garnizonowego rzymskokatolickiego pod wezwaniem NMP Królowej Polski, zlokalizowanego w granicach działki nr 18/1 KM 28 przy ul. Chrobrego, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2595/A decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 21 czerwca 1996 roku (kontrola planowana),
- pałacu z zespołu pałacowo – folwarcznego Kustodia usytuowanego przy ulicy Powstańców Wielkopolskich na terenie działki nr 1/23 KM 12, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 2553/A decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu z dnia 11 sierpnia 1995 roku (kontrola planowana),

Po przeprowadzonej kontroli, w trakcie trwającego postępowania o nie wykonanie prac wskazanych w uprzednio wydawanych zaleceniach pokontrolnych, następnie nakazach w pałacu Kustodia, na właściciela obiektu nałożono karę administracyjną w wysokości 10.000 zł. Ponadto w 2024 roku wykonano oględziny domu zlokalizowanego w granicach działki nr 15 KM 28 przy ulicy Chrobrego oraz domu zlokalizowanego w granicach działki nr 86 KM 28 przy ulicy Cierpięgi, ujętych w gminnej ewidencji zabytków miasta Gniezna,

w wyniku których ze stanowiska konserwatorskiego stwierdzono, że możliwe jest ich wyłączenie z wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków, z uwagi na brak zachowanych wartości zabytkowych i zły stan techniczny. Przeprowadzono także oględziny kościoła pod wezwaniem Św. Michała Archanioła, zlokalizowanego w granicach działki nr 124/1 KM 10 przy ul. Św. Michała w trakcie trwających w nim prac konserwatorskich w prezbiterium i nawach.

Miejski Konserwator Zabytków w Gnieźnie dokonał w 2024 roku 11 odbiorów prac konserwatorsko-budowlanych przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, w tym między innymi w:

- kaplicy dwuwyznaniowej przy ulicy Poznańskiej w zakresie konserwacji stolarki drzwiowej i wykonania deskowania stropu,
- w budynku dawnej stołówki w koszarach przy ulicy Wrześcińskiej 43-55 w zakresie kompleksowych prac konserwatorsko – budowlanych wewnątrz i na zewnątrz,
- w budynku dawnej Miejskiej Szkoły Przemysłowo – Handlowej, obecnie Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia, przy ulicy Chrobrego w zakresie budowy instalacji przeciwpożarowej,
- w budynku sali gimnastycznej z zespołu dawnego Królewskiego Gimnazjum Gnieźnieńskiego przy ulicy Mieszka I, w zakresie kompleksowych prac konserwatorsko - budowlanych wewnątrz i na zewnątrz budynku,
- w kamienicy przy ulicy Rynek w zakresie remontu klatki schodowej, z przywróceniem w niej stolarki drzwiowej i dostosowaniem do wymogów przeciwpożarowych,
- w budynku Sądu Rejonowego w Gnieźnie przy ulicy Franciszkańskiej w zakresie prac budowlanych w związku z przystosowaniem pomieszczeń nr 10 i 11 w parterze na cele Przyjaznego Pokoju Przestłuchań,
- w kamienicy przy ulicy Rynek w zakresie remontu lokalu użytkowego na parterze (po lewej stronie sieni) w celu przystosowania go na cele Ośrodka Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Gnieźnie.

Dodatkowo Miejski Konserwator Zabytków w Gnieźnie w roku 2024 roku brał udział w procedowaniu złożonych wniosków na prace konserwatorskie i budowlane w ramach programu „Polski Ład” dotyczących parafii pod wezwaniem Bł. Michała Kozala oraz parafii św. Wawrzyńca. W chwili obecnej trwają już w wyżej wymienionych obiektach prace dotowane konserwatorsko – budowlane. Łączna kwota przyznanych dotacji to 2 572 500,00 zł.

W ramach programu „Polski Ład - Zabytki” na terenie Gniezna trwają także prace w kościele pod wezwaniem Św. Michała Archanioła.

Miejski Konserwator Zabytków w Gnieźnie, po tym jak nowym właścicielem klasztoru Bożogrobców stała się Archidiecezja Gnieźnieńska, w trybie roboczym uczestniczył w tworzeniu nowego programu funkcjonalno – użytkowego dla powyższego obiektu, w związku z planowaną jego adaptacją na potrzeby utworzenia muzeum zakonów rycerskich, centrum kościołów drewnianych i przestrzeni warsztatowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz zagospodarowaniem terenu. Program funkcjonalno – użytkowy został pozytywnie zaopiniowany przez Miejskiego Konserwatora Zabytków w Gnieźnie. W chwili obecnej nowy właściciel stara się o pozyskanie środków zewnętrznych na prace związane z przedmiotową adaptacją i niezbędne by przeprowadzić remont dachu budynku.

Wypracowana została również koncepcja na zagospodarowanie ogródkami gastronomicznymi – letnimi i zimowymi – w przestrzeniach miejskich znajdujących się w strefie ochrony konserwatorskiej.

W ramach zawartego porozumienia z Wielkopolskim Konserwatorem Zabytków w Poznaniu tutejszy organ ochrony zabytków prowadził nadzór konserwatorski podczas wykonywania prac

także w obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków Gniezna, na które wydane zostały uprzednio pozwolenia konserwatorskie. Ponadto na potrzeby rzetelnego wykonywania zadań wynikających z wyżej wymienionego porozumienia, wielokrotnie współpracował z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Gnieźnie, Starostwem Powiatowym w Gnieźnie (organem architektoniczno – budowlanym), Archiwum Państwowym w Poznaniu – Oddziałem w Gnieźnie, Muzeum Początków Państwa Polskiego, Zakładem Zieleni Miejskiej oraz Wydziałem Architektury i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w zakresie planowania i kształtowania gnieźnieńskich przestrzeni publicznych.

15. Biuro Strefy Płatnego Parkowania

Strefa Płatnego Parkowania

Strefa Płatnego Parkowania w Gnieźnie funkcjonuje od 29 lat (od czerwca 1996 roku). Siedziba Biura Strefy Płatnego Parkowania znajduje się na II piętrze budynku przy ulicy Pocztowej 11. Zadania Biura realizowało w 2024 roku 15 osób, w tym: 8 pracowników administracji i 7 pracowników kontroli.

W 2024 roku płatne parkowanie pojazdów odbywało się na tych samych zasadach co w latach poprzednich tzn. w dni robocze od poniedziałku do piątku, w podstrefie A i B w godz. 9:00 – 18:00, natomiast w podstrefie C w godzinach 8:00-16:00.

Nie zmieniły się również stawki opłat za postój pojazdu, opłat dodatkowych, identyfikatorów oraz abonamentów.

W Strefie Płatnego Parkowania znajduje się około 1200 miejsc postojowych, z czego w podstrefie A – około 300, B – około 850, C – około 50.

Biuro Strefy Płatnego Parkowania zajmuje się, przede wszystkim, kompleksowym administrowaniem Strefą Płatnego Parkowania, prowadzeniem dystrybucji abonamentów i identyfikatorów, pośrednictwem w zakupie biletów poprzez aplikacje mobilne lub platformy bankowe, a także kontrolą prawidłowego uiszczania opłat oraz wystawianiem wezwań do uregulowania opłaty dodatkowej. Pracownicy Biura udzielają również wszelkich informacji związanych z funkcjonowaniem SPP w Gnieźnie.

Funkcjonowanie Strefy Płatnego Parkowania uzasadnione jest z następujących powodów:

- usystematyzowanie przestrzeni miejskiej, zwłaszcza w centrum Miasta Gniezna,
- zwiększenie rotacji parkujących pojazdów,
- pozostawienie w Strefie Płatnego Parkowania aut wyłącznie przez właścicieli lub upoważnionych użytkowników,
- ograniczanie negatywnego wpływu zewnętrznego ruchu samochodowego na warunki poruszania się w mieście oraz na degradację środowiska miejskiego i zagrożenie bezpieczeństwa, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu tego ruchu do kluczowych dla funkcjonowania i rozwoju obszarów Miasta Gniezna,
- usprawnienie transportu w mieście poprzez ograniczanie kongestii motoryzacyjnej,
- zwiększenie atrakcyjności oferty operatora transportu publicznego,
- ograniczanie negatywnego wpływu ruchu samochodowego na środowisko naturalne oraz warunki życia mieszkańców,
- poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego w ruchu drogowym,
- poprawa warunków i bezpieczeństwa postoju pojazdów,
- ochrona zabytkowej części Miasta Gniezna przed nadmiernym ruchem samochodowym,
- zmniejszenie smogu i hałasu,
- zwiększenie płynności ruchu.

Na 2024 rok Biuro Strefy Płatnego Parkowania zaplanowało w planie finansowym dochody budżetowe na poziomie 3.300.000,00 zł. Ostatecznie dochody zostały zrealizowane w wysokości 3.329.544,62 zł, co przełożyło się na nadwyżkę w wysokości 29.544,62 zł. Na dochody Biura SPP składały się, przede wszystkim, bilety parkingowe zakupione w parkomatach lub poprzez aplikacje mobilne albo platformy bankowe, a także abonamenty i identyfikatory oraz opłaty dodatkowe za brak biletu.

W 2024 roku wydatki Biura Strefy Płatnego Parkowania wyniosły 2.037.638,34 zł, na co złożyły się, przede wszystkim, realizacje usług koniecznych do prawidłowego funkcjonowania Biura, zakup materiałów i części, a także wynagrodzenia osobowe pracowników.

Pracownicy kontroli w 2024 roku wystawili łącznie 4588 wezwań do uiszczenia opłaty dodatkowej, 1013 upomnień oraz 667 tytułów wykonawczych. Największa liczba wystawionych wezwań dotyczyła ulicy Jana Pawła II.

Kontrolerzy, podczas prowadzonej weryfikacji płatności w obszarze SPP, wyposażeni są w smartfon i małą drukarkę. W smartfonie zainstalowano specjalną aplikację Next SPP, która pozwala połączyć się z bazą danych i dalej bezpośrednio z programem w Biurze SPP. Następnie za pomocą aplikacji sprawdzana jest poprawność wnoszenia opłat za postój pojazdu.

Kierowcy parkujący pojazd w Strefie Płatnego Parkowania w Gnieźnie mogą wybrać sposób dokonywania opłat poprzez wykupienie biletu parkingowego w parkomacie za pośrednictwem bilonu lub karty płatniczej zbliżeniowo (Podstrefa A i C), zakupu karty abonamentowej lub identyfikatora mieszkańca w kasie Biura, albo wniesienia płatności mobilnej za pomocą telefonu komórkowego lub innego urządzenia mobilnego, a także poprzez platformy bankowe.

Dostępnych jest czterech operatorów aplikacji mobilnych (Skycash, moBILET, ePARK i Flowbird), ułatwiających zdalne dokonywanie płatności za postój pojazdów. W skali całego 2024 roku płatności za postój pojazdu były realizowane:

- poprzez wykupienie biletu parkingowego w parkomacie – 63,5 %, ogółu zakupionych biletów parkingowych,
- za pomocą aplikacji mobilnych - 32,2 % ogółu zakupionych biletów parkingowych,
- za pośrednictwem karty płatniczej zbliżeniowo – 4,3 % ogółu zakupionych biletów parkingowych

W zakresie sposobu uiszczania opłat w 2024 roku nadal najczęstszym rozwiązaniem był zakup biletu parkingowego w parkomacie za pomocą bilonu, dalej za pośrednictwem jednej z czterech dostępnych w Gnieźnie aplikacji mobilnych oraz za pomocą karty płatniczej zbliżeniowej. Zmienia się to jednak dynamicznie na korzyść zakupu biletów online poprzez aplikacje oraz za pomocą karty zbliżeniowej.

Dla porównania zestawienie zakupu biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne z ostatnich lat w udziale procentowym w stosunku do sumy wszystkich zakupionych biletów:

- 2024 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 32,2 %
- 2023 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 29,5 %
- 2022 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 23,0 %
- 2021 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 19,0 %
- 2020 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 16,0 %
- 2019 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 12,0 %
- 2018 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 9,0 %
- 2017 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 6,0 %
- 2016 zakup biletów parkingowych poprzez aplikacje mobilne wyniósł około 4,0 %

Wskazane zmiany wpisują się w koncepcję inteligentnego Smart City, którego założenia oraz rozwiązania od kilku lat wprowadza Miasto Gniezno, przy udziale jednostki Biura Strefy Płatnego Parkowania. Pokazuje to również roczny wzrost popularności zakupu biletów parkingowych poprzez aplikacje i platformy mobilne.

Rozwiązania Smart City w Strefie Płatnego Parkowania w Gnieźnie to przede wszystkim:

- parkomaty i płatności widoczne w systemie online w czasie rzeczywistym,
- możliwość płatności za postój pojazdu za pomocą aplikacji mobilnych oraz platform bankowych,

- możliwość płatności kartą zbliżeniowo w parkomatach (Podstrefa A i C),
- aplikacja, której system zbiera i analizuje dane, dzięki czemu poprzez algorytm naprowadza na potencjalnie wolne miejsca postojowe,
- elektroniczna kontrola płatności i wystawianie wezwań,
- koordynacja danych o postoju pojazdu z monitoringiem miejskim,
- oprogramowanie IT (NEXT SPP), które koordynuje pracę kontrolerów i administracji.

Gniezno jest także pierwszym miastem w Polsce z funkcjonalnością prezentowania zajętości miejsc parkingowych na mapie za pośrednictwem aplikacji Flowbird. Aplikacja opierając się na danych historycznych, danych bieżących oraz specjalnie stworzonym algorytmie prezentuje wizualnie natężenie ruchu ulicznego oraz zajętość miejsc w Strefie Płatnego Parkowania.

W ramach przyjętego wewnętrznego harmonogramu prac na lata 2024 – 2025 wykonano w minionym roku uzupełnienie oznakowania pionowego i poziomego. W porozumieniu z zarządcą drogi Biuro SPP zrealizowało kolejne inwestycje lub prace modernizacyjne:

- wyznaczono dodatkowe miejsca postojowe przy ulicy Kilińskiego,
- na niebiesko pomalowano istniejące miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnością przy ulicy Franciszkańskiej,
- zamontowano nowy próg zwalniający przy ulicy Franciszkańskiej,
- wyznaczono dodatkowe miejsca postojowe przy ulicy Franciszkańskiej.

Strefa Płatnego Parkowania w Gnieźnie zaktualizowała w 2024 roku system urządzeń parkingowych poprzez wprowadzenie pierwszego nowoczesnego parkomatu typu Strada S5 Gen 3 Transfer z czytnikiem kart zbliżeniowych oraz ekranem dotykowym (panel). Zakupu biletu parkingowego można teraz dokonać za pomocą bilonu lub karty płatniczej – zbliżeniowo. Parkomat posadowiony jest przy skrzyżowaniu ulic Św. Wawrzyńca i Tumskiej. Jednocześnie nowe urządzenie umożliwia zapoznanie się z informacjami turystycznymi, związanymi przede wszystkim z obchodami Milenium Koronacji Pierwszych Królów w Gnieźnie. Mieszkaniec Gniezna, a także turysta może znaleźć wiadomości dotyczące, między innymi, Traktu Królewskiego, MOK-u Królewskiego Festiwalu Artystycznego.

Parkomaty w SPP w 2024 roku zostały oznakowane w czytelny i nowoczesny sposób, pod kątem udogodnienia dla turystów i mieszkańców. Kierowcy łatwiej i szybciej zlokalizują urządzenie posadowione na danej ulicy. Dodatkowo urządzenia zyskały naklejki z logo #Gniezno2025 promujące obchody Tysięcznej Rocznicy Koronacji Dwóch Pierwszych Królów w 2025 r.

Objęcie centrum miasta Strefą Płatnego Parkowania to obecnie najlepsze rozwiązanie problemu deficytu miejsc parkingowych. Strefa Płatnego Parkowania to nie tylko zwiększenie rotacji pojazdów, ale również poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów, a także zachęta mieszkańców do korzystania z publicznego transportu zbiorowego czy rowerów.

Nowoczesne rozwiązania wdrożone w ciągu ostatnich kilku lat, zwłaszcza dotyczące założeń SMART CITY, w znacznym stopniu usprawniły komfort kierowców, funkcjonowanie jednostki oraz sposób dokonywania płatności i kontroli opłaconego postoju pojazdów, przede wszystkim w aspekcie korzystania z dostępnych aplikacji mobilnych oraz pozostałych form płatności, jak np. płatność kartą płatniczą w parkomacie.